

PROTOCOL MUNICIPAL SOBRE VIOLÈNCIES MASCLISTES i LGTBIQ- FÒBIQUES

A L'ESPAI PÚBLIC I
CONTEXTOS D'OCI

Organitzadors:

AJUNTAMENT DE
SANT BOI DE LLOBREGAT

REACTIVEM
SANT BOI

Finançat amb càrrec de als crèdits rebuts del Ministerio de la Presidencia, relaciones con las Cortes e Igualdad a través de la Secretaría de Estado de Igualdad:

Aquest protocol s'ha elaborat gràcies al Programa d'Assessorament a ens locals: Protocols de prevenció de violències masclistes i sexuals en l'oci nocturn de l'Agència Catalana de la Joventut en el marc del Pacte d'Estat contra la violència de gènere.

Autoria:

Cristina Lozano Mir
Associació de Drets Sexuals i Reproductius
Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat
Júlia Pascual Bordas i Sílvia Navarro Subirats- Agència Catalana de Joventut
Novembre, 2021

0

0. Índex

1. Presentació	7
2. Marc conceptual	13
3. Metodologia	25
4. Diagnosi	31
5. Actuacions d'intervenció	69
6. Protocol d'actuació	77
7. Informació annexa	96

1

1. PRESENTACIÓ

El present document s'insereix en el **marc del treball a favor de la igualtat de gènere desenvolupat a Sant Boi de Llobregat** en els darrers anys, específicament en les primeres passes empreses **en relació a l'abordatge de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques als espais d'oci nocturn del municipi**.

En el marc del **III Pla d'Igualtat de Gènere per la Ciutat de Sant Boi de Llobregat (2019-2023)**, es manté el seu compromís en la lluita contra la violència masclista i recorda la importància que vagin més enllà de l'àmbit de la parella: **mesures que puguin prevenir, detectar i abordar les violències masclistes en espais públics i d'oci durant tot l'any**. Així doncs, dins la *línia estratègica LE2* del Pla d'Igualtat, "Acció contra la violència de gènere", el present document pretén assentar les bases per donar resposta als objectius proposats i vetllar que el compliment dels mateixos es realitzi de la manera més satisfactòria possible.

El present document pretén **assentar les bases per donar resposta als objectius proposats, centrant-se en les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques entre la població jove als espais d'oci nocturn**. Aquest parteix de la voluntat d'esdevenir una eina útil i específica en aquesta línia, així com vetllar que el compliment dels objectius plantejats es realitzi de la manera més satisfactòria possible.

1.1 OBJECTIUS

Des de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat es vol iniciar un debat que permeti **construir conjuntament una línia de treball en relació a l'assetjament, les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques que es produeixen als espais públics i en contextos d'oci, centrant-nos en la població jove**. Si bé hi ha iniciatives puntuals que han permès fer passes endavant en aquesta línia, aquesta serà la primera aproximació formal que es realitza. Així doncs, caldrà realitzar un esforç de **reconeixement de la realitat del territori i iniciar accions amb la finalitat d'aconseguir amb el temps un canvi de model cultural i de socialització**, passant d'un sistema patriarcal a un altre que resulti **igualitari, inclusiu i just**.

Cal treballar per aconseguir que els espais de socialització no estiguin condicionats per raó de sexe, orientació o identitat de gènere i així poder desnaturalitzar els comportaments més arrelats socialment que fonamentin el desenvolupament i la presència de les violències masclistes, en totes les seves formes.

El camí és molt llarg, i per tant caldrà fer noves aproximacions a la temàtica, però per iniciar aquest recorregut ens plantejem un seguit d'objectius a treballar per aconseguir uns **espais públics i d'oci, lliures de violències masclistes, LGTBIQ-fòbiques i les seves manifestacions en forma de violències sexuals**.

OBJECTIUS GENERALS

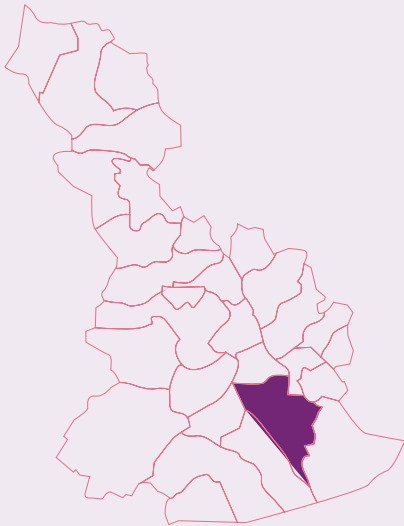
- Dotar al municipi d'un **instrument compartit i consensuat** que permeti actuar en l'àmbit juvenil davant **d'assetjaments i violències sexuals a l'espai públic i en contextos d'oci**.
- Facilitar **la intervenció coordinada i el treball en xarxa** des de la proximitat i el coneixement.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Establir mecanismes de coordinació i cooperació que permetin desplegar **actuacions conjuntes i eficaces per part dels diversos organismes i agents socials** implicats.
- Consensuar **circuits d'atenció clars** en relació a les violències masclistes en general i aquelles de caràcter sexual i LGTBIQ-fòbiques en concret a l'espai públic i contextos d'oci.
- Fomentar una comprensió i una **aproximació comunes al fenomen de la violència masclista i les seves manifestacions en forma de violències sexuals** en l'àmbit comunitari per part dels diversos **agents interdisciplinaris**, tot generant un discurs compartit i un model comú d'intervenció.
- **Implicar activament les institucions del territori, organismes i agents socials** rellevants per a l'abordatge de la problemàtica i per evitar la victimització secundària de les persones agredides.
- **Difondre el protocol entre els/les diferents agents del municipi** (càrrecs electes, personal tècnic, serveis sanitaris, col·lectius i entitats i ciutadania) i donar-lo a conèixer com a eina d'ús arreu del territori.
- **Identificar aquells aspectes que resulten de major rellevància** per l'abordatge de situacions d'agressió i/o assetjament.
- Aportar **models d'iniciatives útils** que serveixin a l'ens local per dirigir la seva estratègia en la lluita contra les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques.
- Abordar les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques des dels àmbits de la **prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació** per tal de millorar la intervenció dels diferents agents del territori.

1.2 CARACTERÍSTIQUES DE SANT BOI DE LLOBREGAT

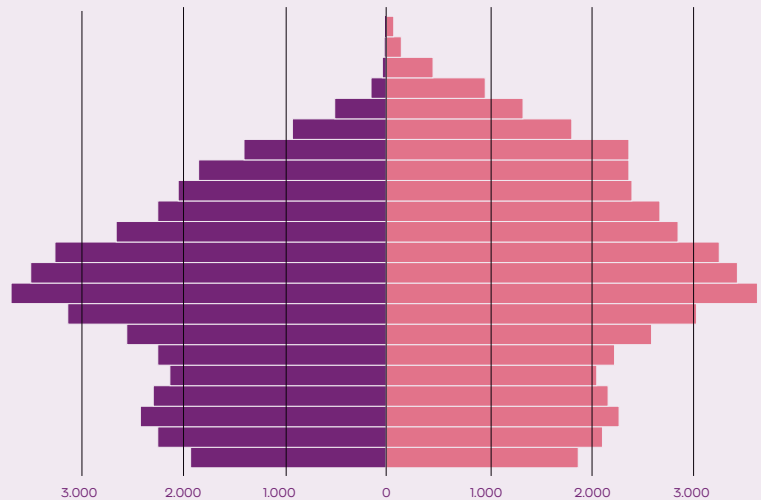
1

Imatge 1.
Terme municipal de Sant Boi de Llobregat dins la comarca del Baix Llobregat. Font: Idescat

Sant Boi de Llobregat és un municipi de la comarca del Baix Llobregat, amb una superfície de 21,47 km², situat a la dreta del riu Llobregat, a 10 km de la ciutat de Barcelona. El municipi limita amb Cornellà, el Prat de Llobregat, Viladecans, Sant Climent de Llobregat, Santa Coloma de Cervelló i Sant Joan Despí.

2

Imatge 2.
Població a 1 de gener. Per sexe i edat Sant Boi de Llobregat 2020. Font: Idescat

● Homes
● Dones

Compta amb un total de 84.500 habitants l'any 2020 repartits en sis districtes: Ciutat Cooperativa i Molí Nou, Marianao, Centre, Vinyets i Molí Vell, Camps Blancs i Casablanca.

3

	Homes	Dones	Total
11 anys	490	491	981
12 anys	490	446	936
13 anys	478	426	904
14 anys	447	430	877
15 anys	472	446	918
16 anys	443	425	868
17 anys	483	412	895
18 anys	446	444	890
19 anys	455	421	876
20 anys	420	426	846
21 anys	409	388	797
22 anys	429	418	847
23 anys	433	414	847
24 anys	452	382	834
25 anys	442	431	873
26 anys	447	392	839
27 anys	444	453	897
28 anys	449	456	905
29 anys	463	478	941
	8592	8172	16771

Taula 1.
Distribució de la població
jove de Sant Boi de
Llobregat. Font: Idescat.

Pel que fa a la distribució de la població, es pot observar una lleugera superioritat en dones que en homes en aquests últims anys, malgrat aquesta no és significativa. Paral·lelament, a nivell d'edat, es pot observar una piràmide poblacional amb una clara predominança de la població adulta, en la que destaca una majoria de població entre els 40 i els 50 anys.

A **nivell juvenil**, població en la que es centra el present informe – entenent que aquesta etapa comprèn les persones dels 11 als 29 anys – podem dir que representa gairebé un 20% del total de la població del terme municipal. Cal destacar un ampli creixement poblacional en les edats entre els 10 i els 14 anys, fet que implica el creixement de la població jove durant els propers anys.

Tanmateix, aquesta no es donaria de forma regular, com es pot observar a la Taula 1 en la que es reflecteix la distribució exacta per edats en la població jove.

2

2. MARC CONCEPTUAL

2.1 DEFINICIÓ

Pel que fa a la distribució de la població, es pot observar una lleugera superioritat en dones que en homes en aquests últims anys, malgrat aquesta no és significativa. Paral·lelament, a nivell d'edat, es pot observar una piràmide poblacional amb una clara predominança de la població adulta, en la que destaca una majoria de població entre els 40 i els 50 anys. A **nivell juvenil**, població en la que es centra el present informe – entenent que aquesta etapa comprèn les persones dels 11 als 29 anys – podem dir que representa gairebé un 20% del total de la població del terme municipal. Cal destacar un ampli creixement poblacional en les edats entre els 10 i els 14 anys, fet que implica el creixement de la

La violència sexual és una manifestació més entre d'altres que es donen dins del que s'entén com a violència masclista, definida segons la llei catalana (LLEI 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008) com *la violació dels Drets Humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat*. Cal destacar que la LLEI 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008 puntualitza que *les referències a les dones incloses en aquesta llei s'entén que inclouen les nenes i adolescents, i, per tant, també les dones, nenes i adolescents transgènere*.

Val a dir que l'abordatge de les violències masclistes és quelcom que agafa embranzida a nivell europeu des del 2014 quan va entrar en vigor el Conveni d'Istanbul. Aquest és un mecanisme per *protegir, prevenir, perseguir i eliminar totes les formes de violència contra les dones*. El Conveni reconeix aquesta violència com una violació dels drets humans, i per tant fa als Estats Membres responsables si no responen de manera adequada a aquest tipus de violència. En el Conveni s'estableixen les obligacions dels Estats en matèria de prevenció, protecció i persecució judicial, i consagra l'obligació internacional dels Estats de Diligència Deguda per a *prevenir, investigar, castigar als que cometen el*

delicte, protegir a les víctimes i reparar els danys. Així mateix, a la LLEI 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008 s'incorpora el concepte de Diligència Deguda, definint-lo com a *l'obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per a actuar amb l'agilitat i eficiència necessàries i assegurar-se que les autoritats, el personal, els agents, les entitats públiques i els altres actors que actuen en nom d'aquests poders públics es comportaran d'acord amb aquesta obligació, amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes* i s'assenyala com aquesta es pot causar tant per acció com per omissió.

Per altra banda, el Comitè per a l'Eliminació de la Discriminació Contra la Dona (en anglès CEDAW) recull que la violència sexual suposa una violació dels drets humans a la llibertat, la integritat física i psíquica, el dret a no patir tracte cruel o degradant o el dret al més alt nivell de salut, entre altres.

També l'Organització Mundial de la Salut (OMS, 2011) es posiciona i defineix la violència sexual com *tot acte sexual, la temptativa de consumir un acte sexual, els comentaris o insinuacions sexuals no desitjats, o les accions per comercialitzar o utilitzar de qualsevol altra manera la sexualitat d'una persona mitjançant la coacció per part d'una altra persona, independentment de la relació d'aquesta amb la víctima, en qualsevol àmbit, inclosos la llar i el lloc de treball.* L'OMS també recull que *la violència sexual inclou actes que van des de l'assetjament verbal a la penetració forçada i una varietat de tipus de coacció, des de la pressió social i la intimidació per la força física* (OMS, 2013).

A més a més, a l'article 5 de la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei catalana del dret de les dones a erradicar la violència masclista (Llei 5/2008 del 24 d'abril), fa la distinció entre assetjament sexual i agressió sexual a l'àmbit social o comunitari:

a) Agressions sexuals: ús de la violència física i sexual contra les dones determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.

b) Assetjament sexual: consisteix en qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat i la llibertat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

Finalment, cal mencionar que en l'article 2 d'aquesta Llei 17/2020 de desembre de modificació de la Llei 5/2008, s'inclou el concepte d'*interseccionalitat o intersecció d'opressions* com una eina clau per a l'abordatge de les violències masclistes, definit com a *concurrència de la violència masclista amb altres eixos de discriminació, com l'origen, el color de la pell, el fenotip, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la classe social, la precarietat econòmica, la diversitat funcional o psíquica, les addiccions, l'estat serològic, la privació de llibertat o la diversitat sexual i de gènere, que fa que impactin de manera agreujada i diferenciada. La interacció d'aquestes discriminacions ha d'ésser*

tinguda en compte a la hora d'abordar la violència masclista.

Entenem que la mirada interseccional ha d'estar present en el desenvolupament de qualsevol protocol per l'erradicació de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques per poder entendre i intervenir en les diferents realitats i experiències que vivim les dones i les persones LGTBIQ+. Es tracta d'un enfocament teòric que subratlla i denuncia un sistema de privilegis i de relacions de poder construïdes i interrelacionades segons la jerarquia de diferents eixos de discriminació.

Un cop establertes aquestes definicions, cal remarcar que aquest document treballarà sobre la base del concepte de *contínuum de violència sexual* contra de les dones. En aquest *contínuum* de la violència sexual, hi ha una progressió des de la desvalorització fins l'agressió sexual. La desvalorització sexual inclou comentaris i conductes sexistes (acudits, gestos, mirades) i conductes de seducció fora de lloc o ofensives, proposicions o peticions de sortir repetitives (Bosch y Ferrer, 2000:70).

En aquest document també volem citar i posicionar-nos al costat de la Llei catalana per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia (Llei 11/2014 del 10 d'octubre) que garanteix el dret a la igualtat i a la no-discriminació per motius d'orientació sexual i identitat o expressió de gènere, en facilita la participació i representació en tots els àmbits de la vida social, promou la supressió d'estereotips que afecten a la imatge de les persones LGTBIQ+ i assegura que a Catalunya es pugui viure la diversitat sexual i afectiva en llibertat. En relació als espais públics, organitzadors d'espectacles i activitats recreatives (Art.26, punt 3) la llei recull específicament:

Els titulars dels establiments i espais oberts al públic i els organitzadors d'espectacles i activitats recreatives estan obligats a impedir-hi l'accés o a expulsar-ne les persones següents, amb l'auxili, si cal, de la força pública:

Les persones que violentin de paraula o de fet altres persones per raó d'orientació sexual, d'identitat de gènere o d'expressió de gènere.

Les persones que duguin i exhibeixin públicament símbols, indumentària o objectes que incitin a la violència, a la discriminació o a l'homofòbia, la bifòbia o la transfòbia.

Tenint en compte tot l'anterior, i considerant que no tothom entén les agressions de la mateixa manera, cal tenir clar que en el moment en què una persona es senti agredida i vulgui donar-hi resposta caldrà actuar col·lectivament, i sense entrar en judicis ni qüestionaments sobre la seva decisió.

Per tant, quan parlem d'agressions masclistes entenem que aquestes poden ser:

Assetjament

Qualsevol actitud sexista, verbal, no verbal o física, no desitjada i que incomodi, violenti o no agradi a la persona que la pateix. S'hi inclouen: floretes indesitjables ("piropos"), invasió de l'espai, mirades persistents, peticions insistents, persecucions dins o fora de l'espai de festa, insults, burles, intimidació, humiliacions, comentaris ofensius i/o degradants o qualsevol altre comportament hostil.

Agressió física

Tocaments no consentits amb o sense força, intents d'agressió sexual i les agressions sexuals amb o sense penetració. També s'inclourien la violència física exercida sobre una persona o grup de persones per motius de gènere, orientació sexual o aspecte físic no heteronormatiu.

Exhibició de símbols

Símbols sexistes ofensius i/o d'imatges ofensives o vexatòries de les dones i de les persones LGTBI.

2.2. SOBRE QUI EXERCEIX LA VIOLÈNCIA

Com s'ha dit en la introducció, vivim en un sistema on la socialització masculina posiciona els homes heteronormatius en una situació de superioritat. Així doncs, la gran majoria d'agressions es produeixen sobre les dones i identitats de gènere no hegemòniques.

També s'ha de tenir en compte que la persona agressora pot ser qualsevol persona que es trobi en el context de l'espai d'oci. Així, es poden reproduir aquestes agressions entre persones conegudes i desconegudes.

2.3. CLASSIFICACIÓ DE LES VIOLÈNCIES QUE TROBEM ALS ESPAIS D'OCI

La llei catalana (LLEI 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008) contempla diferents tipologies de violència masclista, les quals són:

-
- a. Violència física**
- comprèn qualsevol acte o omissió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.
-
- b. Violència psicològica**
- comprèn tota conducta o omissió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaçes, d'humiliació, de vexacions, d'exigència d'obediència o submissió, de coerció verbal, d'insults, d'aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat
-
- c. Violència sexual i abusos sexuals:**
- comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'gressor o agressors. Inclou l'accés corporal, la mutilació genital o el risc de patir-ne, els matrimonis forçats, el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes.

d. Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius:

consisteix a impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, incloent-hi la salut sexual i reproductiva, i pot impedir o dificultar a les dones prendre decisions sobre llurs pràctiques i preferències sexuals, i sobre llur reproducció i les condicions en què es duu a terme, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. Inclou l'esterilització forçada, l'embaràs forçat, l'impediment d'avortament en els supòsits legalment establerts i la dificultat per a accedir als mètodes contraceptius, als mètodes de prevenció d'infeccions de transmissió sexual i del VIH, i als mètodes de reproducció assistida, i també les pràctiques ginecològiques i obstètriques que no respectin les decisions, el cos, la salut i els processos emocionals de la dona.

e. Violència econòmica

consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs filles o fills, i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

f. Violència digital

consisteix en els actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de l'informació i de la comunicació, plataformes de xarxes socials, webs o fòrums, correu electrònic i sistemes de missatgeria instantània i altres mitjans semblants que afectin la dignitat i els drets de les dones. Aquests actes causen danys psicològics i, fins i tot, físics; reforcen estereotips; danyen la dignitat i la reputació; atempten contra la privacitat i la llibertat d'obrar de la dona; li causen pèrdues econòmiques, i obstaculitzen la seva participació política i la seva llibertat d'expressió.

g. Violència de segon ordre

consisteix en la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. Inclou els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.

h. Violència vicària

consisteix en qualsevol tipus de violència exercida contra els fills i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.

A banda, també s'inclou l'àmbit institucional, com a àmbit en el qual es manifesten formes de violència masclista, definint-lo com a *accions i omissions de les autoritats, el personal públic i els agents de qualsevol organisme o institució pública que tinguin per finalitat retardar, obstaculitzar o impedir l'accés a les polítiques públiques i a l'exercici dels drets que reconeix aquesta llei per a assegurar una vida lliure de violència masclista, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. La manca de diligència deguda, quantitativa i qualitativa, en l'abordatge de la violència masclista, si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de violència institucional.* En aquest sentit, recollir les violències derivades de les accions o omissions dutes a terme per les autoritats o representants de l'administració pública ens permet revisar i identificar aquelles pràctiques que són desateses, mal empreses o bé no es desenvolupen amb prou agilitat per part dels serveis públics, permetent traçar estratègies per a subvertir-les.

A més d'aquestes, també cal prendre en consideració altres manifestacions de violència com poden ser la simbòlica i l'ambiental. Aquestes darreres, malgrat no veure's recollides específicament per la Llei 5/2008 del 24 d'abril, representen tipus de violència que cal contemplar i assenyalar, entenent que sovint són manifestacions més invisibles o difícilment assenyalables pel seu caràcter estructural i despersonalitzat. Tot i així, quan s'aterren aquest tipus de violències als espais d'oci, aquestes s'expressen de manera concreta. Al següent quadre es mostren diferents tipus de violència i amb diferents nivells de gravetat que poden donar-se als espais d'oci:

	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
a. Violència física	Envair l'espai, intimidar, tocaments no sexuals no desitjat, donar empentes, etc.	Immobilitzar, arraconar, escopir, estirar cabells perseguir, etc.	Cops de puny/peu, retenir, agafar del coll, etc.
b. Violència psicològica	Insultar, escridassar, burles sexistes, jutjar la vida sexo-afectiva, menysprear, etc.	Amençar, fer xantatge, comentaris sobre aparença, etc.	Amençar de mort, amenaçar amb el suïcidi, etc.
c. Violència sexual	“Bavejar”, mirades o comentaris sexuals no desitjats, etc.	Tocaments sexuals no desitjats, assetjament per opció sexual, imposar pràctiques sexuals no segures, etc.	Exhibicionisme sexual, violació (no només penetració), xantatge i amenaça per pràctiques sexuals, etc.
d. Violència ambiental	Colpejar objectes, cosificar, ús de llenguatge sexista, etc.	Colpejar fort o llançar objectes, aïllar, etc.	Creumar objectes, fer mal a persones estimades, fer mal a mascotes, etc.
e. Violència digital	Comentaris sexuals no desitjats per xxss o xats, cosificació i ús de llenguatge sexista, etc.	Fotografiar o gravar sense consentiment, assetjament per via digital, xantatge o intimidació, etc.	Difusió d'imatges o vídeos sense consentiment, amenaces via digital, persecució per geolocalització, etc.

Taula 2.
 Article 4 de la Llei 17/2020.
 Modificació de l'article 5 de la Llei 5/2008

2.4. ÀMBITS D'ACTUACIÓ CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Per tal d'organitzar la informació provinent, tant de la diagnosi com del pla d'acció, aquest document es basa en els diferents camps que apareixen a la Llei catalana de les dones a erradicar la violència masclista (Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la 5/2008 del 24 d'abril, article 3) i que es defineixen de la següent manera:

-
- a. Sensibilització**
- el conjunt d'accions educatives, pedagògiques i comunicatives encaminades a generar canvis i modificacions en l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista.
-
- b. Prevenció**
- El conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i encaminades a sensibilitzar la ciutadania, especialment les dones, en el sentit que cap forma de violència no és justificable ni tolerable.
-
- c. Detecció**
- la posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible la problemàtica de la violència masclista, tant si apareix de forma esporàdica com de forma estable, i que permetin també conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.
-
- d. Atenció**
- El conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per la violència

masclista en els àmbits personal, familiar, i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments.

e. Recuperació

el procés de desvictimització en els àmbits afectats, realitzat per les mateixes dones i llurs fills i filles. Aquest procés comporta un cicle vital personal i social de la dona centrat en el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació de violència masclista viscuda.

f. Reparació

el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda, garantint l'acompanyament i l'assessorament necessaris.

3

3. METODOLOGIA

3.1 PARTICIPANTS

En l'elaboració d'aquest document s'ha comptat amb la figura del Grup Motor. Aquest és el grup interprofessional i interdepartamental creat al principi del procés d'elaboració del document per fer el seguiment del procés de construcció del pla. El grup està constituït per persones que treballen en diferents àmbits que es consideren clau pel treball d'abordatge de les violències masclistes en els espais públics i contextos d'oci. Aquestes han estat:

- **Yolanda Molina López:** Cap de la Unitat de Joventut;
- **Montse Patón Molina:** Tècnica de Joventut;
- **Laia Papiol Bartolí:** Cap de la Unitat d'Igualtat i Cohesió social;
- **Helena Cardona Palà:** Psicòloga del SIAD;
- **Silvia Castillo Martínez:** Tècnica de cultura;
- **Marta Grueso Coy:** Traductora literatura feminista;
- **Paula Soler:** Jove activista;
- **Xavier Fernández Valiente:** Jove activista;

A més a més, de cara a l'obtenció d'informació també s'ha comptat amb la participació de les següents agents clau com a grup focal:

- **Àfrica Rebollero Granados:** Col·lectiu Feminist Sant Boi;
- **Iván Herrador:** Sant Boi en Positiu TransVIH;
- **Integradores socials** carrer Joventut;

Paral·lelament, es va realitzar entrevistes individuals a **Pol Cardona Barbelor**, educador PES Salesians, **Marta Pagès García**, artista jove de Sant Boi i tatuadora, a **Xavier Fernández Valiente**, jove activista de Sant Boi i membre del grup motor.

3.2 PROCÉS D'ELABORACIÓ

Per tal d'elaborar el document diagnòstic i la selecció de propostes a implementar en el pla d'actuació contra les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques en context d'oci, s'ha portat a terme les següents fases:

1. **Reunió tècnica de definició de la demanda** (abril 2021). En aquesta sessió virtual es van establir els paràmetres bàsics per a la creació del protocol i definició dels agents participants en el procés.
2. **Creació del Grup Motor i primera reunió** (abril 2021). Creació i consolidació del grup interdisciplinari que ha fet el seguiment de tot el procés, així com l'establiment de les línies principals de treball.
3. **Anàlisi documental** (juny - setembre 2021): a través d'aquesta tècnica d'anàlisi documental es va fer un repàs a totes aquelles accions que ja s'han dut a terme per poder tenir-les en compte a la diagnosi.
4. **Entrevistes virtuals amb agents clau** (maig - juny 2021): amb el coneixement adquirit a través de les anteriors tècniques, es va focalitzar en les principals temàtiques que afecten al territori, i es va establir el contacte amb els diferents agents clau i es van realitzar les entrevistes virtuals.
5. **Enquesta anònima digital de sondeig** (maig 2021): es va fer difusió d'una enquesta a diversos espais digitals i per vies telemàtiques de cara a profunditzar la realitat de les violències masclistes en espais públic i de oci a Sant Boi de Llobregat.
6. **Preparació de l'esborrany de diagnòstic amb el Grup Motor** (setembre 2021): en aquesta sessió virtual es van compartir els principals resultats als quals es va arribar durant tot el procés de recollida de dades.
7. **Sessió exploratòria amb el Grup Motor** (maig - octubre 2021): l'anàlisi exploratòria va permetre, a través del coneixement interdisciplinari del Grup Motor, definir la problemàtica i desenvolupar una estratègia en el territori. Així es van poder generar hipòtesis i identificar les variables més rellevants a tenir en compte. També es van recollir un seguit d'informacions i propostes que es van considerar d'utilitat per a l'elaboració del Pla.
8. **Sessió de desenvolupament i delimitació d'estratègies d'acció** (octubre 2021): En aquesta sessió virtual es van treballar els diferents aspectes a tenir en compte dins del protocol i es va procedir a la seva redacció.
9. **Sessió formativa** (juny i setembre 2021): Es van realitzar dues sessions virtuals formatives amb els agents del grup motor, per a consensuar un llenguatge comú i establir un consens sobre allò que es considera construcció sociocultural de

gènere, espai públic i violència masclista.

10. Presentació de l'esborrany i període de revisió (octubre 2021).

11. Tancament del document definitiu (novembre 2021).

3.3. TÈCNIQUES I FONTS D'INFORMACIÓ

Per l'elaboració del diagnòstic de situació s'han fet servir tècniques d'investigació quantitatives i qualitatives, tot comptant amb la participació dels diferents agents involucrats esmentats anteriorment. Pel que fa a les quantitatives s'ha realitzat una **enquesta de sondeig a la població adolescents i jove de Sant Boi de Llobregat** – compresa entre els 12 i els 29 anys – amb l'objectiu d'esbrinar quins són els patrons d'oci que la població i les possibles situacions de violència masclista que hagin viscut en aquests espais així com les problemàtiques més urgents al territori i les propostes d'acció per solucionar-les. Arrel de la situació extraordinària que vivim de pandèmia, les preguntes realitzades han aconseguit el moment actual i ha estat necessari enfocar-les en les vivències en els espais d'oci abans de la pandèmia. L'enquesta tenia un format digital i ha estat difosa a través dels mitjans de comunicació de l'Ajuntament, elaborant material específic per a estimular la seva resposta de la població jove (imatge 3).

Imatge 3.
Elaborada per a la difusió de l'enquesta de sondeig.
Font: Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

L'enquesta tenia un format totalment anònim i per tant, no s'ha demanat cap dada que identifiqués a la persona. Donat aquest fet, els resultats no són verificables i en conseqüència tenen un caràcter de sondeig exploratori per a un grup reduït de persones joves. És a dir, no responen a una mostra estadísticament significativa.

Tot i així, un total de 252 persones, de les quals 149 s'identifiquen amb la categoria "dona", 98 amb la de "home", 4 amb la de "no binari" i 1 persona amb la categoria "altres", van respondre el formulari durant el període de maig del 2021. Tots els qüestionaris s'han respost de manera vàlida.

Participants a l'enquesta	Dones: 149, Homes:98, No binari: 4, Altres: 1, Total: 252
Enquestes validades per l'anàlisi	252
Enquestes invàlides	0

Per tal de dotar de contingut i discurs els resultats obtinguts amb l'enquesta, s'ha realitzat un estudi qualitatiu. Aquest s'ha basat en les següents tècniques:

- a) Entrevista oberta al Grup Motor (en cadascuna de les reunions)
- b) Grups focals específics amb agents clau de la societat civil:
 - Àfrica Rebollero Granados: Col·lectiu Feminist Sant Boi;
 - Iván Herrador: Sant Boi en Positiu TransVIH;
 - Integradores socials carrer Joventut;
- c) Anàlisi de la següent documentació:
 - **III Pla d'Igualtat de Gènere per a la Ciutat** de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat (2019-2023).
 - **I Pla per a la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere** de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat (2020-2024).
 - **Pla Local de Joventut**. Àrea d'Igualtat i Drets Socials. Factoria Jove- Ajuntament de Sant Boi de Llobregat(2016-2020).
 - **Circuit Local d'Actuació envers la Violència Masclista** de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.
 - **Protocol d'Actuació davant les agressions sexistes (2017)**. Àrea d'Igualtat i Drets Socials. Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.
 - **Informe Punt Lila**. Festa Major de Sant Boi de Llobregat 2017, 2018 i 2019.
 - **Informe Punt Lila**. Festival Altaveu de Sant Boi de Llobregat 2018 i 2019.
 - **Informe Punt Lila**. Festival Altaveu de Sant Boi de Llobregat 2019.
 - **Informe Punt Lila**. Concert la Puríssima de Sant Boi de Llobregat 2018 i 2019.
 - **Campanyes i comunicació dels mitjans de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat**.

4

4. DIAGNOSI

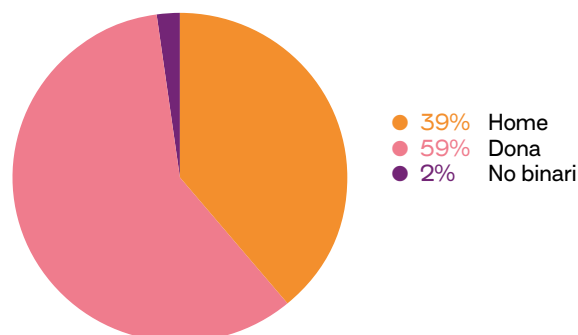
Aquest apartat pretén assenyalar les tendències en violències masclistes als espais d'oci que es donen al municipi de Sant Boi de Llobregat, identificant les principals problemàtiques que semblen percebre's a través de la mirada del propi col·lectiu jove. Si bé permet veure quines són les dinàmiques en termes generals, la informació obtinguda no és generalitzable per les fonts utilitzades tenint en compte el seu caràcter descriptiu de la mostra aconseguida. Tanmateix, sí que té la capacitat de reflectir les percepcions, posicionaments, creences i experiències directes de les persones que han participat de la recollida d'informació, tant a través del qüestionari com dels grups focals duts a terme. Alhora, es considera una bona oportunitat no només per a donar veu a les persones joves del municipi, sinó sobretot per a posar-les al centre de la diagnosi de les necessitats, posant de manifest la seva capacitat d'anàlisi i agència transformadora.

Abans d'entrar en l'anàlisi quantitatiu i qualitatiu de la informació recollida, és important descriure el perfil de les persones participants de l'enquesta de sondeig, per poder establir de quin marc sociodemogràfic partim, així com les seves característiques principals i contextualitzar la realitat viscuda durant aquests últims anys 2020-2021 que ha tingut una gran afectació en l'ús dels espais festius i d'oci nocturn, degut a la situació de pandèmia que s'han vist obligats a tancar.

El formulari realitzat ha estat respost per un total de 252 persones, on el 59% s'identifiquen amb la categoria de "dona", el 39% amb la d'"home", el 2% amb "no binari" i un 1% s'identifiquen dins de la categoria de "altres".

Gràfic 1.
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

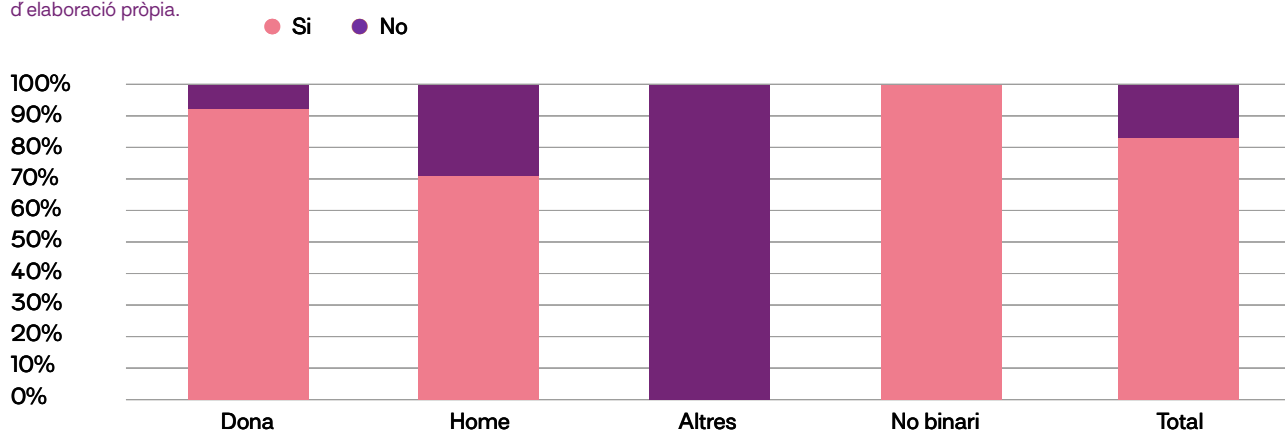
Gràfic 1. Gènere de la població enquestada

Del total d'aquesta població, **84% reporta haver patit algun tipus d'agressió alguna vegada als espais d'oci del municipi**. Tanmateix, és interessant veure com aquesta xifra varia en funció del gènere (Gràfic 2). Mentre que en el cas dels homes, són el 63% del total de 94 que responen haver viscut una situació de violència als espais d'oci de Sant Boi de Llobregat, **en el cas de les dones, augmenta al 92% del total de 144 respostes realitzades a la pregunta en concret**. En els casos de les persones que s'han identificat amb la categoria "Altres", els percentatges no poden ser representatius degut a la baixa mostra amb la que es comptava i en el cas de no binari de les quatre persones que s'identifiquen amb aquesta categoria totes responen que si n'han viscut. Tot i això, aquests resultats semblen ser suficient per a reflectir la correlació entre la violència als espais d'oci i el gènere, donant peu a un anàlisi més profund de les característiques i especificitats de com es donen aquestes situacions.

Gràfic 2.
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

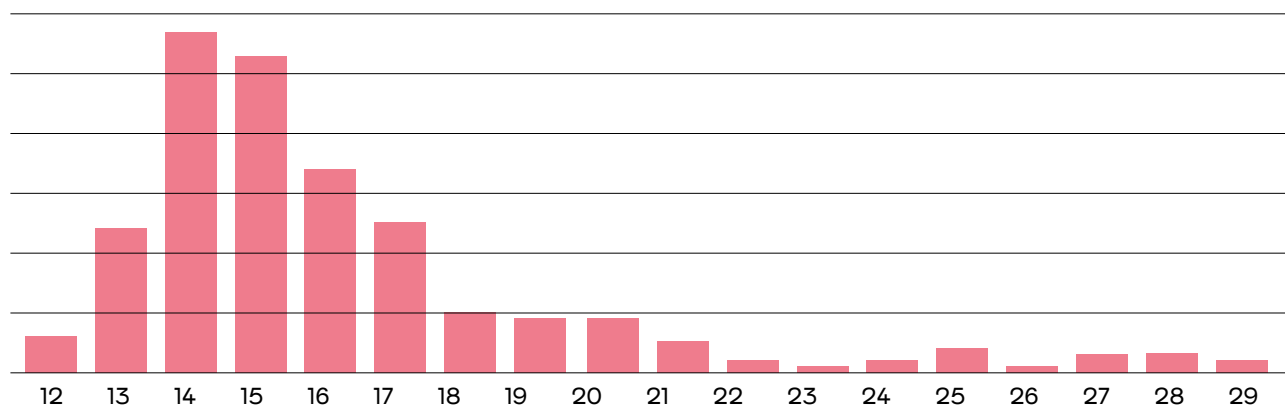
Gràfic 2. Situacions d'assetjament o agressió viscudes

Un altre aspecte molt rellevant sobre la població enquestada, és l'edat. En termes generals, observem com la població majoritària en contestar l'enquesta han estat les persones al voltant dels 14 i 16 anys, que entendríem que són les edats en les que comencen a sortir de forma habitual i que degut a la situació de pandèmia d'aquest últim any, no han tingut ocasió de sortir als espais d'oci nocturn perquè estaven tancats.

Gràfic 3.
Font: Qüestionari d'elaboració pròpia.

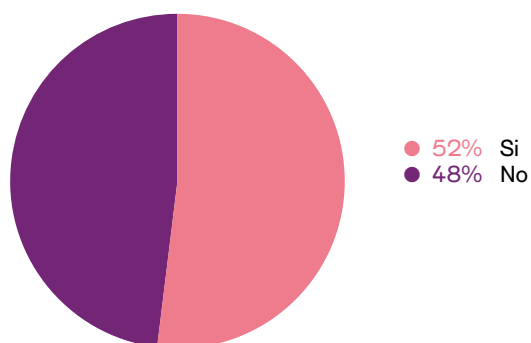
Gràfic 3. Edat de la població enquestada

Aquest factor influeix a l'hora de respondre l'enquesta, un 52% sí que ha canviat les dinàmiques dels espais d'oci nocturn i el 48% no l'ha canviat, tal i com s'observa al Gràfic 4. Així doncs, la majoria de respostes d'ara endavant faran referència a les dinàmiques prèvies a la situació de pandèmia i els canvis de dinàmiques que s'hi han vinculat.

Gràfic 4.
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

Gràfic 4. Arrel de la situació de pandèmia, han canviat les teves dinàmiques al voltant dels espais d'oci nocturn?

4.1. IDENTIFICANT LES VIOLÈNCIES MASCLISTES ALS ESPAIS D'OCIS

Centrant-nos en la informació recollida amb l'enquesta i les entrevistes de profunditat entorn a la temàtica, resulta interessant realitzar un apropament a les principals tendències observades entorn a la manifestació de violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques als espais d'oci de Sant Boi de Llobregat. Així mateix, també es vol entendre les dinàmiques generals entorn als usos del temps d'oci de les persones joves en el si del municipi, les possibles situacions de vulnerabilitat, les experiències directes i els seus posicionaments o propostes entorn a aquesta problemàtica. Alhora, es pot comparar amb les informacions obtingudes a través dels grups focals, amb els que s'ha pogut aprofundir en aspectes que s'han considerat d'especial rellevància.

● Usos del temps d'oci

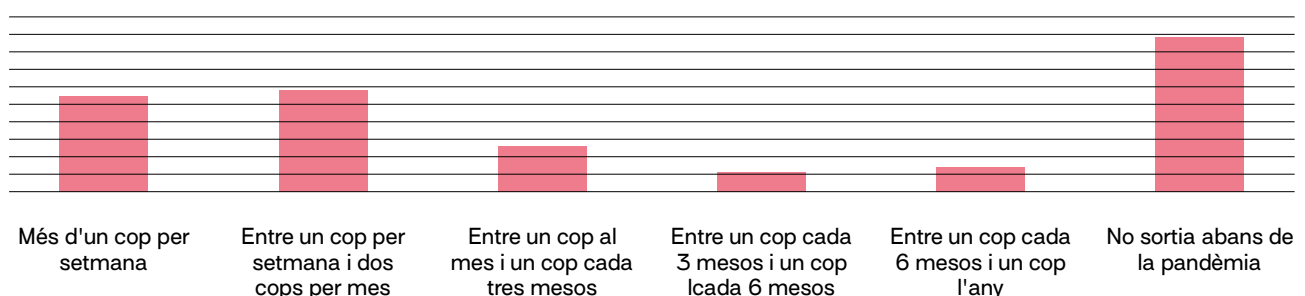
El temps d'oci en la població jove és divers i canviant. En funció de la localitat de residència, l'edat o els interessos específics, aquest ús del temps pot veure's molt diferenciat, tant a nivell de necessitats com de possibilitats. Tanmateix, és interessant poder-lo delimitar o conèixer les seves tendències per tal d'identificar quins poden ser els aspectes clau a treballar en matèria de gènere i les situacions en les que poden manifestar-se violències masclistes en aquests espais d'interrelació.

A través de l'enquesta, observem com la majoria de la població enquestada no sortia prèviament a la situació d'excepcionalitat de la pandèmia, fet probablement atribuïble a la seva franja d'edat (d'entre 11 i 14 en el moment previ a la pandèmia).

D'altra banda, podem observar com un 23% sortien entre un cop per setmana i un cop al mes, i un 22% que sortia més d'un cop per setmana. Per acabar, és minoritari el percentatge de les joves que surten menys d'un cop cada 3 mesos, cada 6 mesos i un cop a l'any.

Gràfic 5.
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

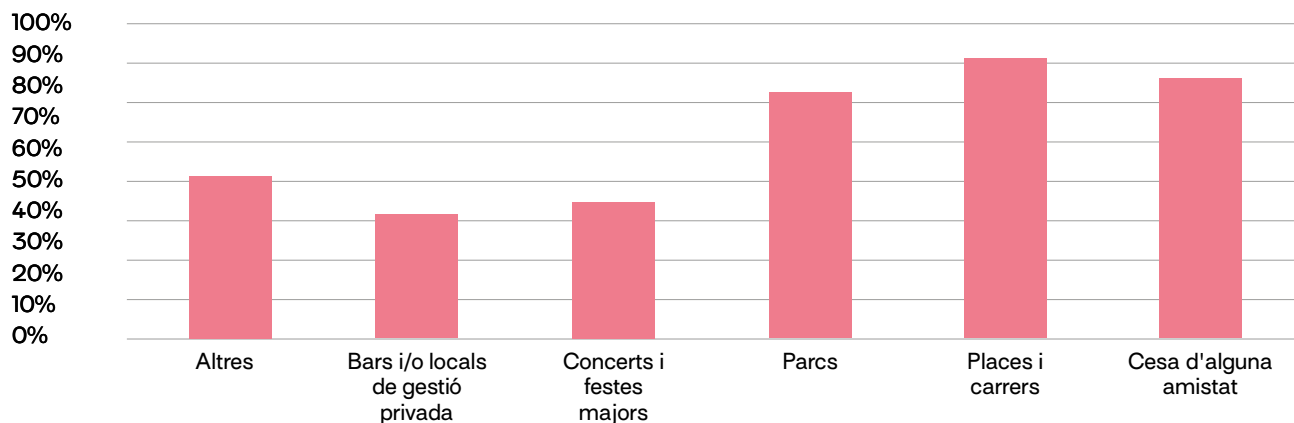
Gràfic 5. Amb quina freqüència sorties a espais festius o d'oci nocturn abans de la pandèmia?

Pel que fa al tipus de festes o indrets que prioritzen per a passar el seu temps d'oci, en el gràfic 6 és recull la freqüència d'espais d'oci on anaven en l'últim any abans de la pandèmia. Observem com la població enquestada surt en la seva majoria a places i carrers, seguida de les cases d'amistats o coneguts i parcs. Si bé aquests espais semblen ser els prioritaris tenen en compte que el són precedits per bars i/o locals de gestió privada i discoteques, concerts i festes majors, malgrat en un percentatge més baix. Aquest factor respondria i estaria acord a la franja d'edat de 12 a 17 anys que són el 79% del total de les enquestes rebudes.

Gràfic 6.
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

Gràfic 6. Espais d'oci freqüentats abans de la pandèmia

Cal remarcar que en les entrevistes realitzades a les persones joves, es coincideix amb els resultats obtinguts a l'enquesta a la dificultat de la creació d'espais de seguretat des dels que treballar les agressions o violències sexuals.

Si bé s'assenyalen les festes majors – així com altres festivitats com ara la fira de la Puríssima, Festival “Música sense fronteres”, Festival Altaveu o altres esdeveniments populars eventuais – com a principals espais de socialització i d'intervenció en aquesta problemàtica, aquestes no deixen de ser esdeveniments molt puntuals en la quotidianitat del jovent en l'àmbit local. Tenint en compte la freqüència amb la que afirmen sortir, podem inferir que els espais d'oci i interrelació habituals són aquells no vinculats a una activitat concreta, ja siguin a l'espai públic – places, carrers i parcs – com en l'àmbit privat – cases particulars–.

Així doncs, podem concloure la normalització **d'espais no formals com a espais d'oci cap a la població juvenil, en els que les conductes d'assetjament o agressió poden quedar totalment invisibilitzades i tenir una alta dificultat d'abordatge, tant a nivell de prevenció com d'actuació.**

● Mobilitat

Malgrat no tenir dades específiques de la mobilitat de la població jove, aquest fet sembla prendre una especial rellevància al municipi a l'hora de poder contemplar les situacions de vulnerabilitat en els espais d'oci nocturn.

En aquest sentit, la ubicació dels espais on es desenvolupen els espais d'oci nocturn és força rellevant, en tant que les possibles mesures a desenvolupar han de tenir en compte no només els espais específics sinó tot el que els envolta, així com la mobilitat necessària per arribar-hi. Seria interessant poder estudiar quines són les tendències principals de la població en els desplaçaments nocturns, com ara la seva freqüència, mitjans més emprats o sensacions de vulnerabilitat o risc en aquests. Si bé el **Pla Local de Joventut (2016-2020) assenyalava les principals tendències de mobilitat juvenils, no s'especifica quines es donen en el context d'oci i queda recollit en el Pla que els i les joves coincideixen en assenyalar el problema amb els autobusos nocturns i la seva freqüència de pas**. Així mateix, cal entendre com es substitueix la baixa oferta de transport públic nocturn, i les possibles situacions que se'n deriven. Així doncs, veiem com **els trajectes poden esdevenir espais d'atenció prioritària a l'hora d'abordar les violències en els espais d'oci, entenent que les mesures han d'anar més enllà dels espais físics on es desenvolupen les activitats en qüestió**.

També queda recollit en el Pla Local de Joventut la demanda per part de la població juvenil d'oferta d'oci nocturn en la festa de La Puríssima i l'oferta cultural ha de ser més accessible dins del municipi. Com a resposta a aquesta necessitat Sant Boi ha iniciat aquest març del 2021, el servei de parades intermèdies a demanda al nitbus.

● Conceptualització de les agressions

La violència masclista i les seves manifestacions als espais d'oci s'han definit de forma clara i objectiva. Tanmateix, pel seu propi caràcter normalitzat a la societat, no sempre és fàcilment identificable i assenyalable. Per aquest motiu és interessant conèixer de quina manera és concebuda i percebuda per la població jove, alhora que la capacitat d'aquest col·lectiu per a identificar-la i reaccionar davant de situacions en les que és viscuda de forma directa o indirecta.

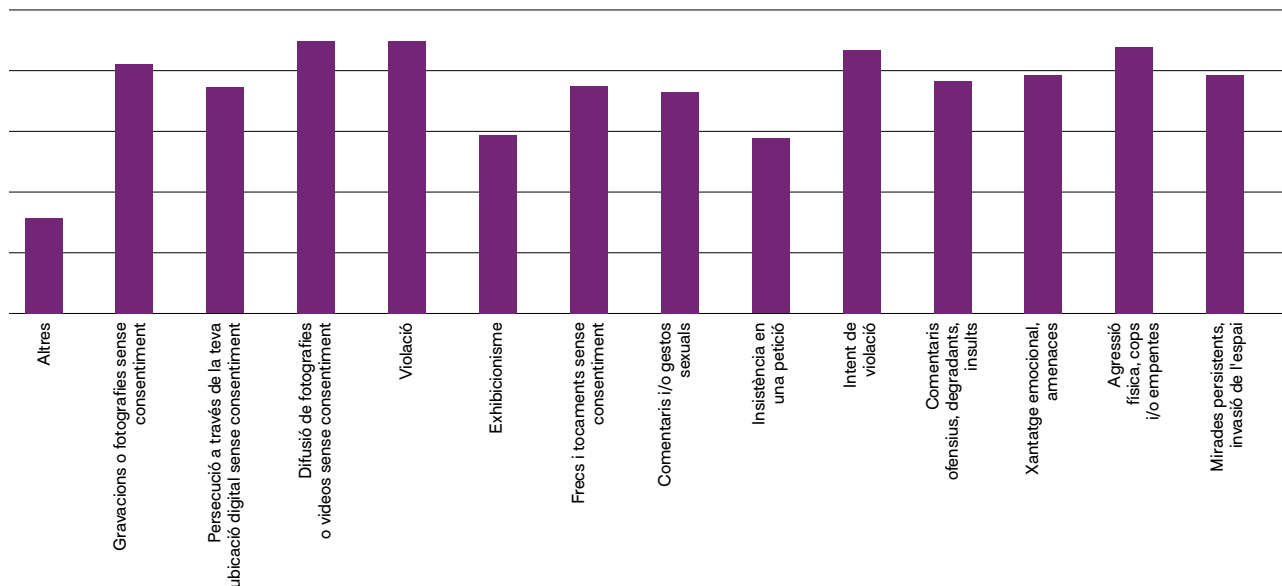
A través del qüestionari administrat a la població jove de Sant Boi de Llobregat, es va preguntar entorn al reconeixement de manifestacions concretes de violència masclista, el perquè de la seva presència als espais d'oci, i les valoracions que en fan.

Al Gràfic 7 veiem com, d'entre un llistat de diferents conductes, la gran majoria han estat identificades per un percentatge molt elevat dels enquestats com a conductes d'assetjament que requereixen la intervenció per part de les persones organitzadores de

l'esdeveniment.

Gràfic 7.
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

Gràfic 7. Quines d'aquestes situacions consideres que són assetjament i cal actuació?

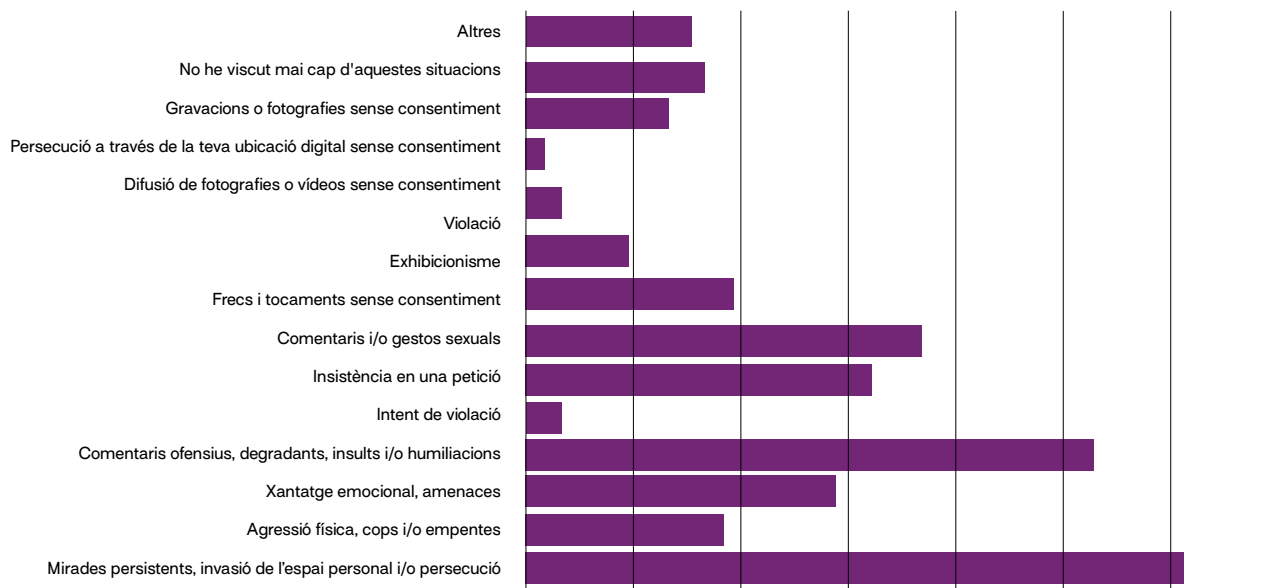

Les violacions o intents de violació; les agressions físiques, les gravacions o fotografies sense consentiment, agressió física, cops i/o empentes així com la difusió de fotografies o vídeos sense consentiment han estat les conductes més assenyalades per part dels enquestats (més d'un 95%). Seguidament, s'ha assenyalat (per part de més d'un 90% de la població enquestada) el xantatge emocional, amenaces; els comentaris i/o gestos sexuals; els frecs i/o tocaments sense consentiment; mirades persistents i/o invasió de l'espai; persecució a través de la teva ubicació digital sense consentiment. Per acabar, també s'han assenyalat l'exhibicionisme i insistència en una petició (73%).

Per tal de conèixer les característiques específiques d'aquests tipus de situacions, la seva presència als espais d'oci de Sant Boi de Llobregat i la vivència de les persones joves que hi participen, es va preguntar per les experiències viscudes – directament o indirectament – de situacions d'assetjament o violència en espais d'oci del municipi. Partint del propi ventall de conductes o situacions que s'havien identificat com a assetjament o violència masclista, es va preguntar sobre el fet d'haver viscut o patit alguna d'elles en primera persona en un espai d'oci de Sant Boi de Llobregat. La pregunta permet la possibilitat de seleccionar més d'una de les opcions, remarcant la tendència habitual de rebre més d'una manifestació d'aquest tipus en una mateixa situació. Cal remarcar que en molt pocs casos només s'ha marcat una opció de resposta, sinó que s'han reportat diferents tipus de conductes, fent referència a un mateix cas i situació. Com s'ha assenyalat anteriorment, un **92% de les dones reporten haver patit una agressió en un espai d'oci de Sant Boi de Llobregat** durant l'últim any abans de la pandèmia, mentre que un 62% dels homes també ho fan així. Del ventall de situacions possibles, es va demanar d'assenyalar aquelles manifestacions viscudes una sola vegada, fossin de forma aïllada o simultànies en el temps.

Gràfic 8.
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

Gràfic 8. Has patit alguna d'aquestes situacions a un espai d'oci a Sant Boi de Llobregat?

Com es pot veure al Gràfic 8 l'opció més marcada ha estat la de “mirades persistents, invasió de l'espai i/o persecució”, seguida per “comentaris ofensius, degradants, insults i/o humiliacions” i “comentaris i/o gestos sexuals”. També cal destacar un alt nombre de respostes que assenyalaven haver viscut “insistència en una petició” i “freus i tocaments sense consentiment”.

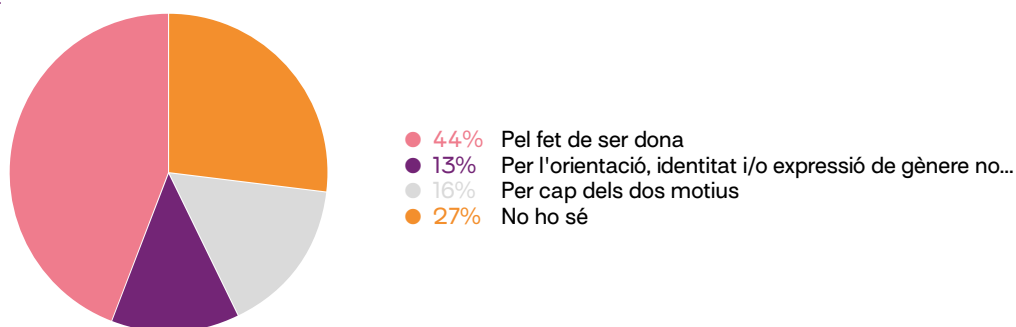
Per acabar, **no podem obviar que 7 dones han reportat haver viscut un intent de violació i 7 han viscut una violació alguna de les vegades que han estat en un espai d'oci a Sant Boi de Llobregat durant l'últim any abans de la pandèmia.** Si bé en termes quantitius es tracta d'un percentatge baix respecte el total de la població enquestada, és una dada molt significativa i rellevant per a visibilitzar la presència de tot tipus de manifestacions de violència masculina. Cal tenir en compte que és possible que no totes les persones que han respost l'enquesta i han patit una violació la identifiquin i ho indiquin en aquesta.

Cal destacar que en aquest abordatge s'han contemplat algunes formes d'assetjament o violència a través de canals virtuals, sigui de forma directa o indirecta, en tant que la voluntat d'aquest protocol és de centrar-se específicament en allò que succeeix específicament als espais d'oci. Al Gràfic 8 podem veure com hi ha un percentatge baix de persones que assenyalen haver viscut assetjament o violència a través de canals virtuals. Tanmateix, són elements cada vegada més presents en les interrelacions en la població jove i per tant cal tenir-los presents tant a nivell de detecció com d'actuació, essent conscients del seu caràcter invisibilitzat en moltes ocasions.

Quan s'ha preguntat pels motius pels quals es considera que s'han donat aquest tipus d'agressions (Gràfic 9), veiem una clara tendència cap a considerar que ha estat pel fet de ser dona (44%) amb una majoria de respostes fetes per part de dones. D'altra banda, veiem un 13% de respostes que atribueixen les situacions d'agressió o assetjament per motius d'orientació sexual, identitat i/o expressió de gènere. Tanmateix, un 16% afirma que no era per cap d'aquests dos motius, entre els quals hi trobem un percentatge superior de respostes masculines. Cal destacar, però, que el tipus de situacions a les que es refereixen la majoria d'homes que han respost, eren conductes que també es poden donar en altres tipus de conflictes fora del camp de les violències masclistes, com poden ser baralles entre grups, reportant "cops i/o empentes", "comentaris ofensius, degradants, insults i/o humiliacions" o "mirades persistents, invasió de l'espai personal i/o persecució". Cal destacar també un percentatge força alt de persones que afirmen no saber atribuir les raons per les quals se les va assetjar i/o agredir.

Gràfic 9.
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

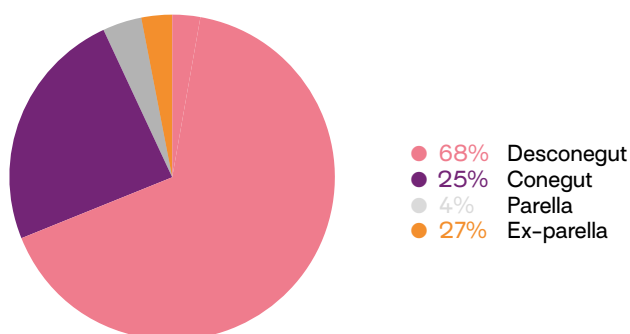
Gràfic 9. Motiu pel que es va donar l'agressió

Per tal d'entendre les dinàmiques completes d'aquestes situacions de violència, també resulta interessant conèixer el vincle previ que mantenen la persona agredida amb la persona que va exercir-la. Així, al Gràfic 10, observem com un 32% de les vegades havia estat un conegut, la parella o l'ex-parella, mentre que en un 68% dels casos, la situació havia estat provocada per una persona desconeguda.

Gràfic 10.
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

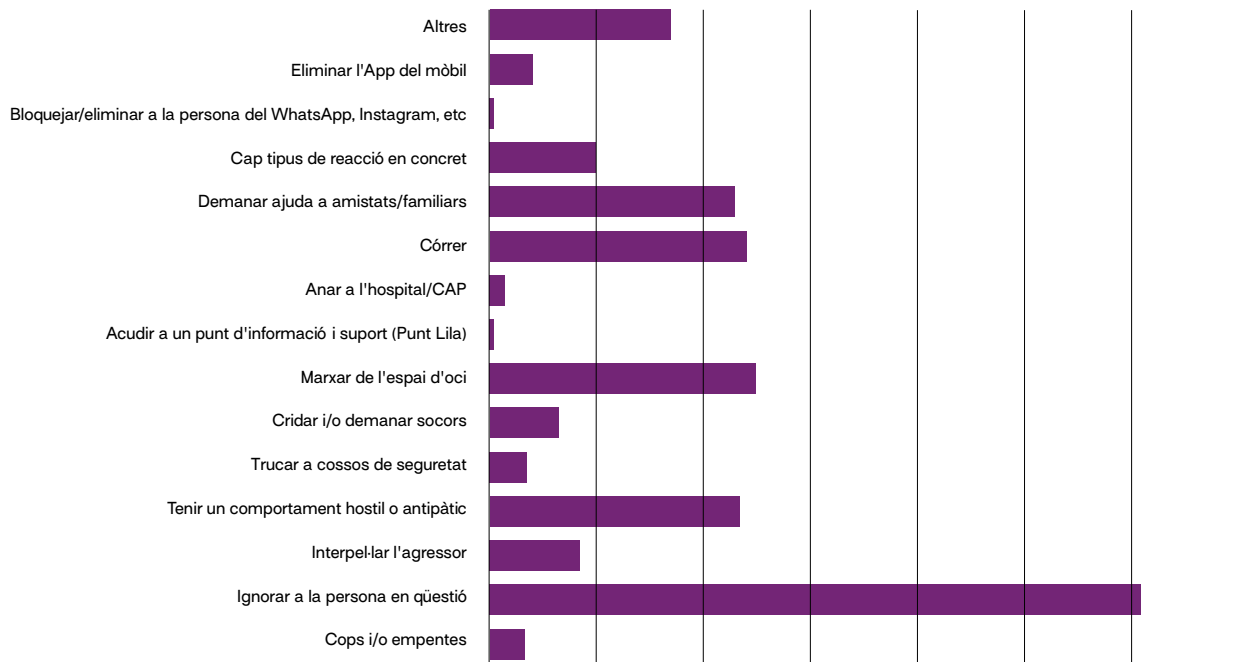
Gràfic 10. Qui va exercir la situació d'assetjament?

Pel que fa al tipus de resposta que ha donat la persona a la situació d'agressió, es pot veure que la majoria de persones tendeixen a ignorar a l'agressor (Gràfic 11). També destacar que **una de cada 5 persones ha desistit de gaudir del seu temps d'oci i marxar de l'espai quan s'ha produït l'agressió, com ha precisat sortir corrents de l'espai i demanar ajuda a amistos/familiars.**

Gràfic 11
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

Gràfic 11. Quina va ser la teva reacció davant de la situació d'agressió?

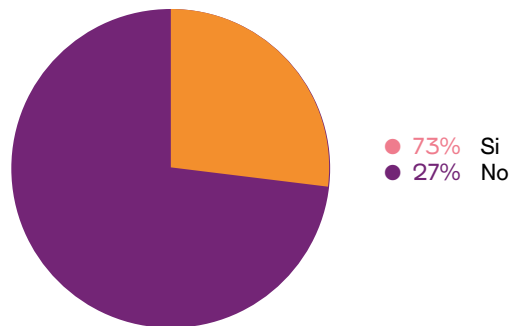

Malauradament, observem també **com el 2,5 % de les respostes passen per fer ús d'algun mecanisme de resposta institucional**, ja siguin serveis de seguretat, mèdics o d'informació i atenció a les violències masclistes. Aquest fet posa de relleu que **les persones que són agredides sovint no compten amb el suport comunitari o amb els diferents agents organitzadors presents als espais d'oci, sigui per una manca de presència i informació o bé per una manca de confiança en aquests**. Així, cal posar en rellevància les tasques que es puguin fer en la prevenció, detecció i l'atenció de les persones agredides per tal que coneguin els recursos disponibles i que la resposta donada es faci des d'una perspectiva social i comunitària.

D'altra banda, també s'ha preguntat a les persones enquestades si, més enllà d'haver viscut elles mateixes alguna situació d'agressió, s'havien assabentat o vist algun altre cas d'agressió oferint el mateix llistat de situacions que anteriorment. En aquest cas, s'ha simplificat la informació al gràfic re-categoritzant-la en si van detectar o no alguna agressió, ja que la tendència en la tipologia de resposta pels casos afirmatius és molt semblant a l'anterior i no aporta informació nova, més enllà de reforçar quin són els tipus de situacions que es donen. Com es veu a continuació (Gràfic 12), el 27% declara no haver detectat cap tipus de situació respecte al 73% que sí, assenyalant altre cop una tendència a situacions amb múltiples manifestacions.

Gràfic 12
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

Gràfic 12. Has detectat mai una situació d'agressió o assetjament sexual a un espai d'oci de Sant Boi de Llobregat cap a una altra persona?

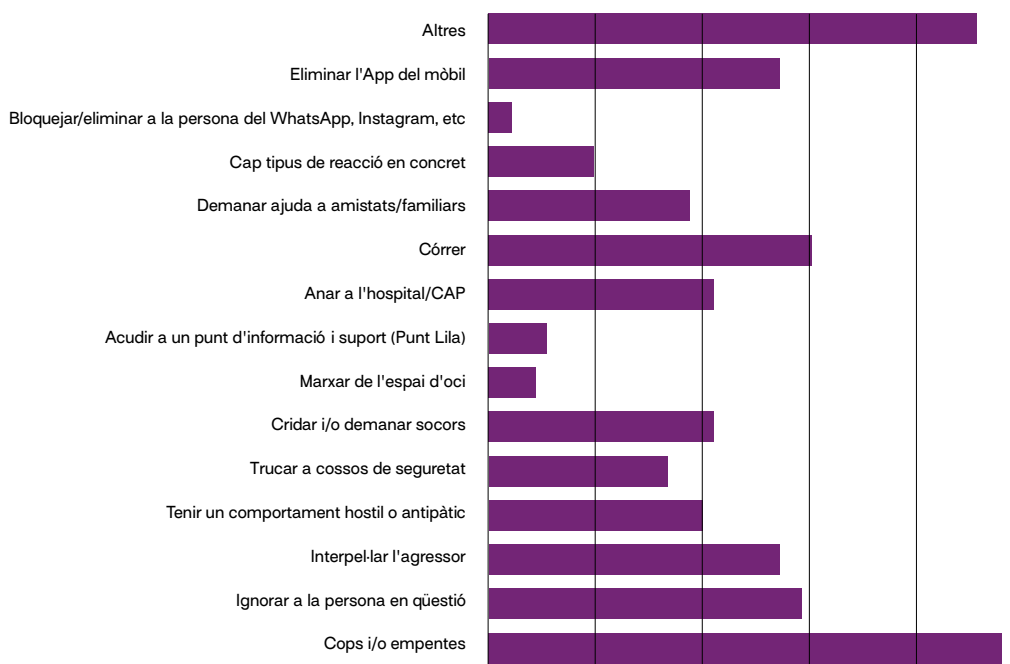

Fixant-nos altre cop en els motius als quals s'atribueix aquestes situacions, en aquesta ocasió veiem com augmenten les respostes que diuen no conèixer-ne els motius (3 de cada 10 persones). Tanmateix, es manté una majoria (37%) que afirmen que ha estat pel fet de ser dona, i un 17% per l'orientació, identitat i/o expressió de gènere no heteronormatiu, i per tant, es seguirien associant a casos de violència masclista. En el mateix sentit, es manté la tendència principal entorn a la manca de vincle o coneixement previ entre la persona agressora i l'agredida.

Pel que fa al tipus de resposta que es va dur a terme per la persona que està vivint l'agressió en primera persona, veiem una tendència igual a aquella observada en la pregunta anterior: majoria de respostes d'evitació i/o fugida de l'espai i la persona agressora, mentre que una baixa recerca d'ajuda en recursos institucionals. Tot i això, és interessant destacar el tipus de resposta assenyalada per part de la persona observadora de la situació (Gràfic 13). En aquest cas, es pot destacar una forta diferència de resposta, prenent una iniciativa molt més activa de suport cap a la persona agredida o bé d'interpel·lació a la persona agressora. Si bé només un 7,5% afirma no haver actuat, la resta de les respostes mostren haver pres mesures en la situació que inicialment els era aliena. Les respostes més assenyalades són les d'ignorar a la persona en qüestió o acompanyar/fer suport a la persona agredida. Alhora, també s'observa una forta tendència a marxar de l'espai amb la persona agredida o bé demanar ajuda a familiars o amics. En aquests casos, el percentatge de demanda d'ajuda a recursos institucionals també veiem com augmenta, tenint un 8,9% de respostes que assenyalen haver utilitzat recursos dels cossos de seguretat o dels punts d'informació o suport instal·lats a l'espai d'oci.

Gràfic 13
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

Gràfic 13. Quina va ser la teva reacció immediata en veure l'agressió?

En darrera instància, es va preguntar pel reconeixement d'haver protagonitzat algun tipus de situació d'aquest tipus, exercint en primera persona alguna de les conductes del llistat utilitzat a les preguntes anteriors. Un 59,3% de les respostes reporten no haver manifestat mai aquestes conductes, mentre que, de forma molt residual, (en la seva majoria fent referència a situacions aïllades) assenyalen haver dut a terme conductes com “mirades persistents, invasió de l'espai i/o persecució”, “insistència en una petició” o bé “comentaris ofensius, degradants i/o insults”. Cal destacar que la majoria de persones que reporten haver-ho fet són dones, assenyalant que han estat conductes desenvolupades en la seva majoria per cap motiu vinculat al gènere, l'orientació sexual o l'expressió i/o identitat de gènere.

Comparant aquests resultats amb els obtinguts entorn a les experiències directes o indirectes d'assetjament o agressions, observem com existeix poca congruència entre tots dos. Mentre que les identificacions d'agressions rebudes o en l'entorn són molt altes, aquest fet no es reflexa en la identificació de les pròpies conductes. Aquestes dades ens condueixen a pensar que es tracta d'uns resultats poc fiables i representatius, que no reflecteixen la realitat de les pràctiques masclistes presents en una societat heteropatriarcal, com sí que ho han fet les primeres preguntes. Així doncs, la problemàtica rau en **la manca de capacitat d'identificar-se com a persona que exerceix aquestes conductes i assumir-ne la responsabilitat**, entenent doncs que aquestes parteixen d'un sistema de privilegis on els homes heterosexuales i cis ocupen posicions de poder respecte les dones o les persones del col·lectiu LGTBIQ+. Així, aquests privilegis moltes vegades impossibiliten el seu propi reconeixement, en detriment dels drets i la llibertat de les persones qui reben de forma – més o menys directa – les conductes de discriminació i violència de forma normalitzada i naturalitzada.

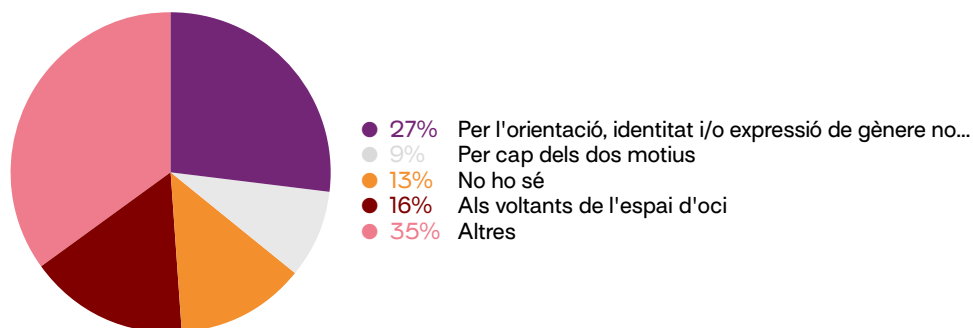
● Espais i temporalitat de les agressions

A través del mateix qüestionari, es va considerar necessari poder delimitar les tendències entorn als espais en els que es donen les agressions de forma més freqüent, així com en quin moment, per tal de poder treballar les intervencions de detecció i actuació en relació als espais amb major incidència o major vulnerabilitat.

En les agressions viscudes en primera persona, observem (Gràfic 14) que un bon nombre es donen a l'espai d'oci, però és més alt el nombre d'agressions que es dona durant els desplaçaments a l'espai (en la seva majoria quan aquests es feien caminant). Alhora, gairebé un 25% es dona als voltants de l'espai d'oci. Aquest fet ens mostra com les intervencions als espais d'oci són necessàries, però insuficients a l'hora d'actuar sobre les violències masclistes vinculades a l'oci nocturn. Si bé els trajectes poden ser diversos, cal tenir present que en aquests, sobretot quan són per l'espai públic, generen situacions de vulnerabilitat, alhora que tots els espais que envolten els espais d'oci – ja siguin a l'espai públic o locals privats–.

Gràfic 14
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

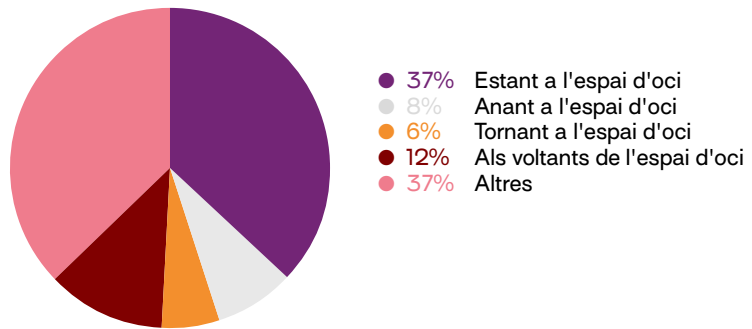
Gràfic 14. En quin moment es va donar l'agressió viscuda?

Pel que fa a les situacions observades (Gràfic 15), es manté en els espais d'oci i als seus entorns. Aquestes dades confirmen com la dificultat de detecció de situacions de violència en l'entorn augmenta quan aquestes no es donen en un lloc fixe, generant la necessitat de reforçar amb nous mecanismes els trajectes o espais de desplaçament per arribar-hi.

Gràfic 15
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

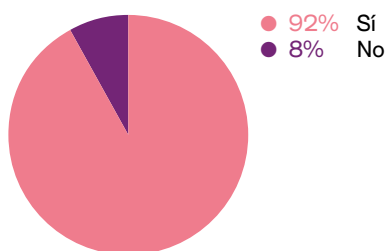
Gràfic 15. On vas veure la situació d'agressió?

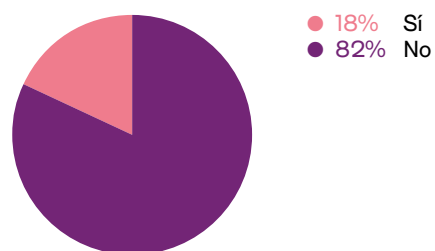
● Coneixement de recursos i iniciatives valorades contra les violències masclistes als espais d'oci

Si bé pràcticament la totalitat de la mostra afirma que cal actuar davant les diverses situacions d'assetjament o agressió masclista (Gràfic 16), podem observar com existeix una clara manca de coneixement sobre possibles recursos per a fer-ho, sigui per la seva inexistència o per la manca de difusió d'aquests serveis d'atenció. Al Gràfic 17 veiem com només un 18% coneix de l'existència de Protocols d'abordatge de violències masclistes a Sant Boi de Llobregat. Destacar que només quatre de les persones enquestades especifiquen conèixer el Punt Lila.

Gràfic 16. Consideres que s'hauria d'actuar davant d'aquestes situacions que es poden donar els espais d'ocis?

Gràfic 17. Coneixes alguna iniciativa realitzada a Sant Boi de Llobregat?

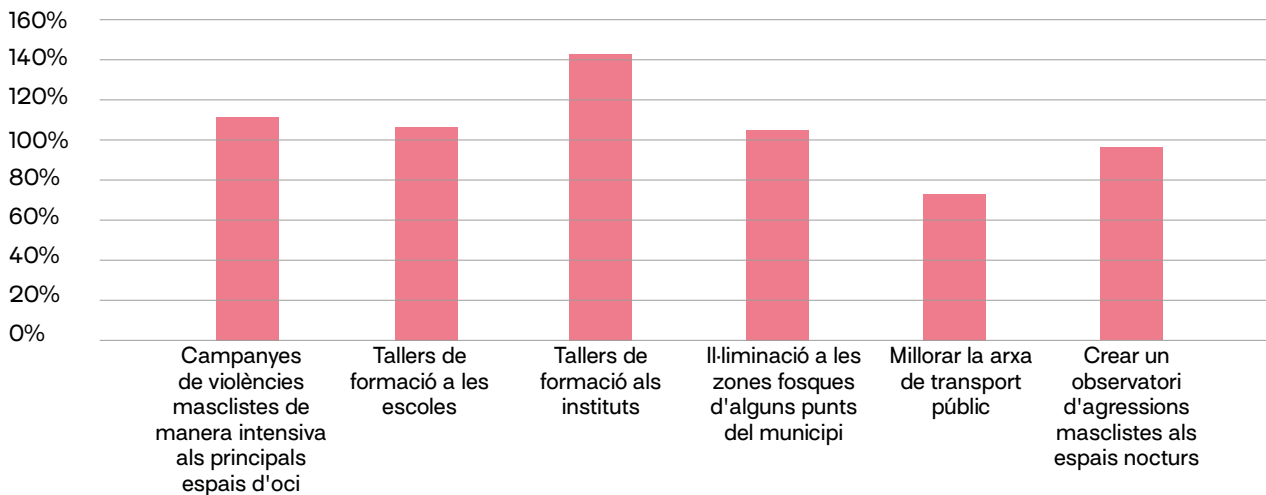

D'entre les persones coneixedores d'aquests recursos veiem com principalment assenyalen els Mossos d'Esquadra duts a terme durant els darrers anys a les Festes Majors o a d'altres celebracions de l'any 2019. També és fa referència al Punt Jove de Salut, el Punt-Servei d'informació Juvenil i el Punt del teu Insti.

Paral·lelament, es va preguntar al qüestionari sobre possibles iniciatives a implementar, oferint algunes possibilitats ja desenvolupades a altres municipis. Com veiem al Gràfic 18, **les tres propostes més assenyaldes serien les de dur a terme més tallers o formacions entorn a la temàtica als instituts i escoles, i fer campanyes de violències masclistes de manera intensiva als espais d'oci.** Cal destacar també un **fort posicionament favorable a millorar la il·luminació a les zones fosques d'alguns punts del municipi.**

Gràfic 18
Font: Qüestionari
d'elaboració pròpia.

Gràfic 18. Iniciatives més interessants per combatre les agressions masclistes a espais d'oci

En aquest sentit, també es va deixar la possibilitat de fer aportacions de noves propostes no recollides en el primer llistat. Diverses d'aquestes propostes tractaven entorn a **mecanismes de formació a tots els agents implicats en el desenvolupament de la seguretat dels espais d'oci; formació als diversos comerços del municipi per fer-los responsables de la detecció i actuació davant de situacions d'agressió o assetjament**, implicant-los en el propi protocol; o bé comptar amb el suport de persones expertes en l'acompanyament de situacions de violència amb perspectiva de gènere. Cal destacar diverses propostes enfocades entorn a la formació als centres educatius, assenyalant la necessitat d'incorporar la perspectiva de gènere en els espais d'educació formals (escoles i instituts), incloent els centres d'educació infantil.

“”

“No val una xerrada anual, calen plans de xoc que acabin amb el masclisme i l'homofòbia de certs sectors dins de l'aula.”

“Conscienciar als treballadors, cambriers, seguretat, etc dels bars nocturns perquè vigilin més i ells mateixos intervinguin si veuen qualsevol agressió. Ha de convertir-se en un objectiu col·lectiu.”

“També s'hauria d'ensenyar als homes sobre les violències de gènere, important l'educació a les escoles i instituts.”

“Que no hi hagi una intervenció directa de cossos de seguretat i que ho substitueixi una persona capacitada i amb coneixements, com és una psicòloga que ajudi a la persona en el procés.”

Aquestes propostes es veuen complementades i aprofundides per aquelles recollides a través de les entrevistes en profunditat realitzades a diferents persones joves membres de col·lectius o entitats implicades en esdeveniments a nivell local. Un dels **elements més referits seria la necessitat de formacions als homes i donar a conèixer i visibilitzar les diverses orientacions sexuals i identitats de gènere tan als espais educatius formals com a la població en general de Sant Boi de Llobregat.**

També hi ha un clar consens entorn a la necessitat de difondre i fer xarxa de les entitats, associacions i col·lectius que hi ha a Sant Boi de Llobregat enfocats a la població jove, que serveixin per a establir espais de seguretat alhora que treballar des de l'arrel les relacions igualitàries, identificar les manifestacions de la violència masclista i oferint recursos per a subvertir-les. En aquest sentit, **es considera necessària l'articulació d'espais o mecanismes de participació juvenil**, per a poder generar major conscienciació en la matèria alhora que apoderament per a poder canviar rols i dinàmiques sexistes molt arrelades als processos de socialització actuals.

4.2 ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES I LES SEVES MANIFESTACIONS EN FORMA DE VIOLÈNCIA SEXUAL I LGTBIQ-FÒBICA A SANT BOI DE LLOBREGAT

Aquest capítol és una breu diagnosi de la situació que es presenta actualment a Sant Boi de Llobregat en el camp de l'abordatge de les violències masclistes – específicament en les seves manifestacions de caràcter sexual o LGTBIQ-fòbiques – als espais d'oci tant a nivell institucional com d'iniciatives del teixit de base o associatiu. Val a dir que es destaquen les informacions recollides i aportades a través del procés de diagnosi, a través dels diferents mecanismes de recollida de dades quantitativa i qualitativa, tanmateix no tenen perquè ser unes dades estanques ni generalitzables a la realitat global. Aquest apartat pretén delimitar i assenyalar les línies d'acció així com propostes per a la millora que facilitin les actuacions futures en el marc de l'erradicació de les violències masclistes als espais d'oci.

ASPECTES GENERALS

● Processos comunitaris en la construcció d'iniciatives vers les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques

Els processos comunitaris a Sant Boi de Llobregat es presenten diversos en forma i participants. En la matèria que ens interessa, trobem diferents col·lectius juvenils, amb diverses implicacions i motivacions, des del lleure fins a l'organització d'activitats, trobant-ne també d'específicament dedicats a la lluita per la igualtat de gènere. Si bé es tracta de col·lectius sense una constitució formal a nivell administratiu, esdevenen actors importants al municipi per la seva activitat, aportacions i voluntat de participació activa en l'actualitat – institucional o popular – de Sant Boi de Llobregat. Així doncs, cal considerar-los col·lectius imprescindibles a l'hora de treballar i consensuar actuacions en les que s'hi veuen implicats de forma directa, ja sigui per un treball explícit en aquest àmbit, com per una afectació en les activitats que desenvolupen. Així doncs, la importància dels processos comunitaris i participatius, no rau només en la seva presència com a ciutadania, sinó en la seva consideració com a col·lectius principals alhora d'analitzar la situació i detectar les necessitats específiques,

així com definir i formular alternatives de canvi.

Es detecten diverses agrupacions, col·lectius i entitats, ja siguin de caràcter i constitució formal com informal, que treballen en el dia a dia de la realitat local, apropant propostes en diferents àmbits a la ciutadania. A l'àmbit de la igualtat de gènere, podem trobar el Col·lectiu Feminista Sant Boi, entitat que treballa de forma clara en les problemàtiques socials entorn a les desigualtats de gènere de Sant Boi de Llobregat, l'Associació de Dones ofereixen una atenció psicològica i l'entitat Sant Boi en positiu que neix de la necessitat de tenir un espai intercultural i heterogeni, per tothom, un espai on es puguin trobar persones diverses. Actualment té una activitat en diversos àmbits, dedicant-se a donar servei al municipi, amb formacions per a centres educatius, atenció psicològica gratuïta a persones trans i a les seves famílies, compromeses amb la visibilització del col·lectiu LGTBIQ+ i temes de salut sexual com és el VIH. D'altra banda, també trobem altres col·lectius juvenils, en l'àmbit del lleure com pot ser el Punt Jove, espai Marianao, l'Ateneu o d'altres més centrats en la celebració d'esdeveniments d'oci nocturn. Si bé no existeix una col·laboració explícita entre els diferents col·lectius esmentats, fruit de les entrevistes realitzades es detecta una voluntat compartida envers a la lluita per la igualtat de gènere i LGTBIQ+. Així doncs, aquests col·lectius plantegen posicionaments favorables en la línia d'establir línies de treball comunitàries en la matèria.

Fins al moment, des de l'administració pública s'han establert contactes puntuals amb aquests col·lectius per a dur a terme una acció coordinada al municipi en l'àmbit de les desigualtats de gènere. A través de la diagnosi efectuada amb la població jove, es recull una demanda clara cap a l'administració pública de facilitar aquests espais d'organització de base a nivell juvenil que puguin esdevenir agents actius i propositius en la matèria. Així doncs, és important treballar en la línia de poder teixir una xarxa transversal i coordinada, que permeti a la ciutadania actuar i donar resposta a les diferents manifestacions de violència masclista que es donen al municipi, corresponsabilitzant al teixit associatiu i reconeixent-lo com agent clau per la seva erradicació.

A banda, pot ser interessant considerar les entitats de cultura, esports i joventut com a agents claus en la tasca de sensibilització i extensió de les iniciatives que es puguin dur a terme en aquest camp.

Pel que fa a les entitats culturals, a diferents nivells, sovint prenen papers força protagonistes en les activitats d'oci del municipi, essent doncs fonamentals per a l'òptim funcionament de l'abordatge de les violències masclistes als espais d'oci. Si bé no s'ha establert un contacte estret en aquest procés en concret, poden ser comptats com a col·lectius i espais imprescindibles a l'hora de dur a terme aquesta feina a nivell transversal al municipi.

D'altra banda, estarien les entitats de caire social, tals com Fundació Marianao i amics de l'Ateneu que sovint apareixen en l'estudi qualitatiu com a agrupacions sensibilitzades en l'àmbit de gènere i on es fa treball sobre violències masclistes de manera puntual a nivell de sensibilització i formació amb la població infantil i jove.

Finalment, les entitats esportives també es presenten com un eix estratègic clau per a la

promoció de les iniciatives locals. A més a més, es destaca que la pràctica esportiva és quelcom generalitzat al municipi de manera diversa. És a dir, que agrupa persones de tots els barris, sexes, edats, cultures i condicions socials.

D'aquesta manera, més enllà de les entitats que ja fan un treball sobre les violències masclistes, es consideraria interessant comptar amb les entitats culturals, juvenils i esportives com una oportunitat per profunditzar en la temàtica i ampliar l'efecte expansiu que pot produir l'abordatge de les violències masclistes des de la base comunitària.

● Espais d'oci juvenils

En termes generals, l'oferta d'oci nocturn adreçada a la població juvenil de Sant Boi de Llobregat és reduïda. Tal i com s'ha vist anteriorment, si bé existeix una clara prioritització dels espais d'oci nocturn vinculat a les festes populars municipals, aquestes són de caràcter puntual al municipi. Aquestes festes, dutes a terme a l'espai públic o bé a equipaments municipals, són aquelles on la capacitat d'incidència municipal pot ser més alta, tenint en compte que es parteix del disseny i planificació municipal, així com els seus recursos. És recollit, que a Sant Boi hi ha activitats festives municipals, com algunes d'elles són la Festa Major, La Puríssima, i no municipals, com Festival Música sense Fronteres, Cap d'Any, entre d'altres.

A banda, pel que fa a espais d'oci de gestió privada, semblen ser pràcticament inexistents al municipi. Es parla de l'Ateneu, com un espai en el que es duen a terme, de forma puntual certs esdeveniments organitzats, en la seva majoria, per part de col·lectius autogestionats. Aquest espai esdevé un dels principals espais d'oci nocturn paral·lel a l'espai públic. Els col·lectius que organitzen aquest tipus d'esdeveniments han començat a dur a terme Punts Liles en algunes ocasions, fet que demostra la seva voluntat de treball en aquesta línia.

Per acabar, també caldria considerar tots aquells espais privats, no essencialment dissenyats per a fer-hi activitats d'oci però que acaben esdevenint espais de socialització per a la població jove. Exemples d'això serien locals propis, cases d'amics o altres locals en els que existeixi interrelació. Actualment, aquests entorns són els menys abordats, en tant que no se'n coneixen les dinàmiques pròpies ni els patrons que s'hi donen, de manera que es requeriria una atenció específica per tal de poder identificar possibles situacions d'assetjament i/o agressió. Seria interessant, doncs, plantejar un apropament a aquests espais informals, entendre les pròpies dinàmiques i – si s'escau – poder posar sobre la taula les principals problemàtiques en matèria de gènere que s'hi vinculen per mirar de treballar-les des de la sensibilització i prevenció.

Taula resum

	Aspectes positius	Aspectes a millorar
a. Processos comunitaris en la construcció d'iniciatives vers les violències sexuals i LGTBIQ-fòbiques	<ul style="list-style-type: none"> • Existeixen diverses entitats i col·lectius implicats en la reivindicació i defensa de la igualtat de gènere. • S'han desenvolupat puntualment iniciatives, autoorganitzades o coordinades, vers les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques amb diferents estratègies. • La recerca d'agents clau per establir un primer vincle resulta una eina efectiva per engegar iniciatives, buscant estratègies cap al treball amb el col·lectiu en conjunt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal seguir potenciant els espais d'organització i participació ciutadana. • Cal establir mesures amb perspectiva de continuïtat en l'abordatge de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques que no quedin com a actes puntuals en el temps.
b. Espais d'oci nocturn juvenils	<ul style="list-style-type: none"> • Es comencen a conèixer les principals dinàmiques d'oci juvenil així com les necessitats en quant a violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques. • Des del 2017 a les festes majors, festival Altaveu i per la Puríssima és contracta a professionals que portin a terme el punt Lila. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal plantejar un treball transversal vers les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques en el pla de l'oci nocturn. • Cal conèixer les dinàmiques en espais informals i detectar necessitats.

4.2.1. ÀMBIT PREVENCIÓ

● Protocols de violència masclista per la festa major del municipi

Durant els darrers anys, s'han desenvolupat les primeres iniciatives de municipis que han engegat protocols específics contra les violències masclistes i sexuals en espais d'oci arreu del territori. Tal i com s'ha assenyalat anteriorment, des de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat van iniciar el primer Punt Lila l'any 2017 en el marc de la Festa Major i s'han desenvolupat Punt Liles a les festivitats més concorregudes de Sant Boi de Llobregat durant els següents anys a excepció d'aquests dos últims per la situació de pandèmia. Aquestes encara no són majoritàries, malgrat se'n poden destacar les **iniciatives realitzades a nivell municipal, trobant el Protocol d'Acció davant les agressions sexistes per un espai públic i contextos d'oci lliures de violències masclistes**, dut a terme per l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat per donar resposta a l'agressió sexista i l'acompanyament posterior si així ho requereix la persona agredida, a través de l'elaboració del protocol i circuit, així com desenvolupament de mecanismes i accions a dur a terme amb consonància amb els objectius que es plantegen en la matèria. Aquest tipus de processos són altament recomanats per la seva capacitat d'abordatge transversal, d'interpel·lar diversos agents del territori i facilitar-ne un treball conjunt que permeti traçar estratègies d'intervenció alhora que fer una feina de conscienciació i aprenentatge durant el propi procés. Alhora, es consideren les millors oportunitats per a comptar amb la participació ciutadana, en les diferents fases dels processos d'elaboració. D'una banda, és important recollir les seves percepcions i necessitats, alhora que comptar amb la seva participació per a establir mecanismes i accions al territori, transversalitzant la capacitat d'actuació més enllà de l'administració pública.

A banda de la creació d'un protocol propi – tasca desenvolupada en el present document – trobem les experiències concretes en les quals s'han dut a terme intervencions preventives puntuals, prenent d'exemple altres protocols com l'esmentat anteriorment. Encara cal realitzar un treball de conscienciació col·lectiva per a què aquests protocols i iniciatives es puguin desenvolupar de forma transversal, essent assumides i legitimades per tota la població i ciutadania.

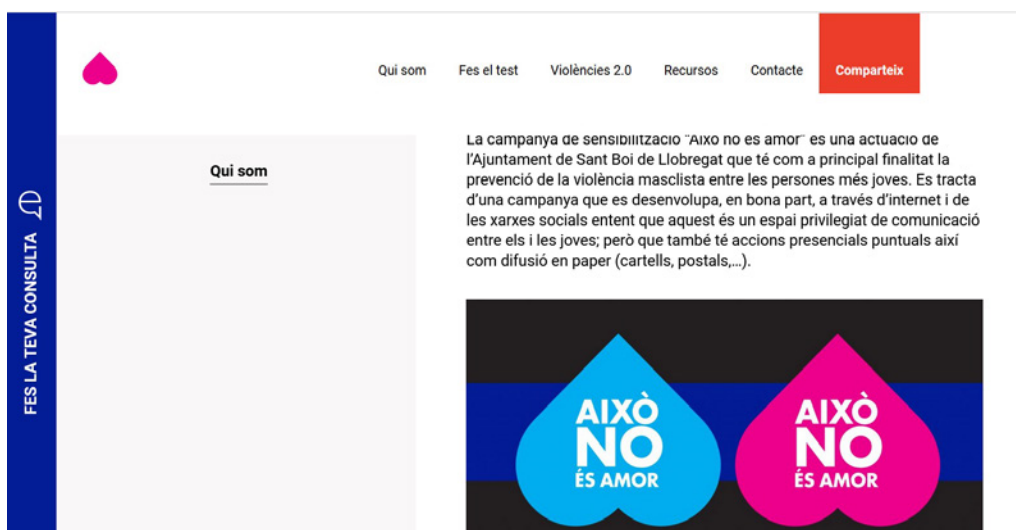
En alguns casos es detecta que la disponibilitat de recursos ha estat una barrera per poder aplicar iniciatives de prevenció de forma concreta. La manca de coneixement de les necessitats específiques i les mesures que s'han de contemplar, en moltes ocasions, suposa un entrebanc a l'hora d'iniciar el treball en aquest sentit. Per aquest motiu és important clarificar els elements bàsics necessaris per a la construcció de festes lliures d'agressions masclistes, com la creació d'espais de seguretat, difusió de la campanya, formació a tot el personal involucrat a la festa, etc.

La iniciativa de l'elaboració del protocol present ha de servir com a eina tant per a l'administració com per a entitats i col·lectius, apropant els coneixements, diagnòstics,

necessitats i recursos des dels quals començar a treballar. Ha d'esdevenir doncs, una eina que reforci aquells processos ja engegats alhora que impulsi d'altres que encara no han iniciat el seu desenvolupament en aquest àmbit.

● Sensibilització

A través de la informació recollida en el procés participatiu per a la definició de la diagnosi, és presenta sovint la idea que cal fer un major esforç en l'àmbit de la sensibilització vers les violències masclistes. En aquest sentit, les persones joves entrevistades suporten aquesta necessitat, posant sobre la taula la necessitat d'apropar aquest procés a les diverses entitats i col·lectius organitzadors, observant una força asimetria en quant a la percepció de la necessitat de treballar en aquesta línia als espais d'oci. Fruit d'aquesta necessitat, al municipi ja s'ha començat a engegar **diferents campanyes de sensibilització**, com pot ser la campanya transversal **"Això no és amor"**, demostrant un posicionament de la ciutadania de Sant Boi de Llobregat de rebuig cap a les violències masclistes en general.

Imatge 4.
Campanya "Això no és amor". Font: web de la campanya

Tanmateix, cal afegir que és interessant plantejar la creació de campanyes específiques que girin entorn a les violències sexuals i LGTBIQ-fòbiques en la població jove, com poden ser aquelles que s'han engegat en els darrers temps, amb missatges àmpliament difosos com el "Només sí és sí", fent referència al consentiment i desig sexual en les interrelacions als espais d'oci. Aquest lema, en acord amb la Llei Catalana 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, incorpora tal i com s'ha indicat anteriorment la definició de consentiment sexual, assenyalant la necessitat de voluntat expressa com a condició essencial de mantenir una relació sexual. Així doncs, cal que les campanyes i discursos que les acompanyin en aquest àmbit, recullin aquest aspecte de la llei, refermant-nos en la idea de subjecte de drets de la dona, així com també subjecte de desig i plaer.

Respecte a la visibilització d'aquestes campanyes, cal pensar-les tant de forma

anticipada a la celebració dels esdeveniments festius, com en la seva presència als propis espais de festa. Són diversos els mecanismes a emprar, comptant amb falques informatives sobre l'existència d'un protocol als espais de concerts, cartells específics, o fins i tot, productes de marxandatge per a repartir de manera gratuïta entre la població, com poden ser xapes, polseres o díptics informatius.

Alhora, és interessant plantejar la difusió de les dades d'agressions que s'haguessin produït en el context de festa, s'han considerat diverses estratègies de denúncia, des del comunicat públic al mateix espai de festa després de rebre la denúncia, a fer-ne un recompte en acabar la Festa Major. Per tal de poder dur a terme una feina visible i interpel·lar la població de forma conscient, és també important poder seguir treballant cap a la unitat entre administracions públiques i col·lectius de base per a consensuar discurs i estratègies.

Finalment, cal remarcar que també es convoquen accions a dies assenyats com el Dia de la Dona (8 de març), el de les persones LGTBIQ+ (28 de juny) i el Dia contra la Violència Masclista (25 de novembre). Generalment, aquestes es celebren de forma separada per part de l'administració pública duent a terme actes institucionals, mentre que els col·lectius autoorganitzats esmentats, realitzen les seves pròpies jornades reivindicatives. Tanmateix, en algunes ocasions puntuals, aquestes diades s'han organitzat de forma conjunta entre l'Ajuntament i els col·lectius de base, podent arribar a diversos públics i teixint discursos conjunts, fet en el que cal seguir treballant per aconseguir una xarxa real de col·laboració i actuació.

Al terreny de la sensibilització també cal apuntar als tallers que generen consciència sobre les violències masclistes. En aquest sentit, aquest àmbit, així com la igualtat de gènere o la sexualitat, comencen a esdevenir una de les prioritats entre tots els continguts que actualment queden fora del currículum d'educació obligatòria, emmarcant aquests tallers en la seva majoria en els espais d'educació formal obligatòria (escoles i instituts). Cal destacar l'oferta que hi ha des de la Unitat d'Igualtat, un ventall de tallers amb diverses temàtiques com són diversitat de gènere, i sobre el mite de l'amor romàntic i també el catàleg de tallers de sexualitat i de prevenció de violència masclista de la Unitat de Joventut. A les escoles i instituts hi ha el programa Creat, que és una maleta pedagògica que facilita tallers i recursos com contes adaptats pels i les infants per treballar els estereotips de gènere.

D'altra banda, existeixen altres iniciatives en aquest àmbit com les xerrades ofertes pel cos de Mossos d'Esquadra o altres tallers que s'imparteixen a escoles com són els oferts per la Diputació de Barcelona. Encara que es mostra una oferta variada, es considera que en l'àmbit de l'educació a infants i adolescents cal fer un treball en major profunditat i entenent els tallers que s'imparteixen són variats, però a falta de fer un treball en xarxa i integral, es fan insuficients per aconseguir sensibilitzar als infants i la població jove ja que són accions puntuals. Així, caldrà elaborar estratègies que abordin les problemàtiques derivades del sistema patriarcal des d'una vessant propera als infants i els i les joves i amb una perspectiva de treball transversal i continu.

● Formacions

Les formacions, a diferència dels tallers de sensibilització, busquen, a part de crear consciència sobre la problemàtica de les violències masclistes, generar una sèrie de coneixements que siguin d'aplicabilitat en el terreny dels equips de professionals als quals van dirigides. Així, en matèria de prevenció, cal avaluar la necessitat que el treball en polítiques de gènere sigui transversal a tots els departaments, entitats i agents que juguen un paper rellevant en l'organització d'esdeveniments. Aquestes han d'anar adreçades a totes les persones implicades, de manera més o menys orgànica, en el desenvolupament dels esdeveniments festius i tot allò que se'n derivi.

Durant el treball de camp, en diverses ocasions s'ha destacat la necessitat de que totes les persones implicades en l'organització d'esdeveniments tinguin una base de coneixements sobre les violències masclistes i LGTBIQ-fòbia i implicacions en la construcció de festes lliures de sexisme. Per tant, s'aposta per la formació, sensibilització i per a dotar d'eines per la creació d'espais d'oci en clau feminista, de manera transversal a totes les persones que participen en l'organització d'aquestes.

Tenint en compte la introducció del concepte de *diligència deguda* esmentada a la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, en la que totes les persones que actuïn en nom dels poders públics han d'actuar en coherència amb aquesta llei, cal que en siguin coneixedores tant dels seus continguts com dels mecanismes per tal de fer-la prevaldre.

Cal doncs, incorporar i adaptar formacions per a professionals tant en l'àmbit específic de les violències masclistes com també en els Cossos de Seguretat com els Mossos d'Esquadra, per tal de recollir les competències penals com els marcs discursius i explicatius que permeten adquirir una visió global i estructural de la problemàtica. Així, cal anar més enllà de mesures específiques que puguin limitar-se a l'àmbit de la parella o bé a aquelles manifestacions més visibles de les violències masclistes, i entendre també aquells elements simbòlics que expliquen de quina manera es legitima i sustenta la violència masclista en el sistema de dominació patriarcal.

● Urbanisme

L'urbanisme és un element important a tenir en compte en matèria de violències masclistes als espais d'oci ja que condicionen la seguretat percebuda en els mateixos. Així, la il·luminació i la senyalització dels diferents espais, sobretot en contextos festius, suposen dos elements clau en aquesta línia. Sovint la localització dels espais d'oci i el disseny d'aquests venen determinats per criteris de convivència al municipi. Si bé el respecte a la població és un element important a tenir en compte, també ho ha de ser l'accessibilitat a aquests espais per a totes les persones, i la minimització de situacions de vulnerabilitat per a les persones assistents a la festa, com ara la il·luminació, els

trajectes segurs, o la localització dels diferents serveis.

Posant la mirada als espais públics en els quals es donen activitats d'oci nocturn – ja siguin planificades com espontànies – cal detectar certes zones que puguin ser considerades com a necessàries d'una d'atenció prioritària. Fruit del treball de camp, la població jove enquestada i entrevistada van assenyalar la necessitat de poder fer alguns canvis en l'urbanisme actual per a fer minvar les zones en les que poden provocar situacions de vulnerabilitat. Així, trobaríem el Parc de la muntanyeta, l'estació de tren, com a espais més assenyalats. A partir d'aquest coneixement, es poden aplicar certes mesures que afavoreixin una construcció dels espais tenint en compte l'existència i les manifestacions de les violències masclistes, entre d'altres elements a integrar des d'un urbanisme amb perspectiva de gènere

.

● Espais i mobilitat

En la mateixa línia del que s'ha comentat entorn a l'urbanisme, cal tenir en compte les implicacions a nivell de mobilitat que poden tenir les localitzacions dels esdeveniments d'oci nocturn. En la recerca efectuada, com ja s'ha esmentat, s'observa com més enllà de l'espai físic delimitat on es celebra l'activitat, també es donen força nombre de situacions d'agressions o assetjament sexual.

Es recull com en la majoria d'ocasions, que els desplaçaments intramunicipals entorn a l'oci nocturn s'efectuen a peu, mentre que s'utilitza el transport privat per a desplaçar-se a altres localitats. Com ha quedat assenyalat en diversos moments, els desplaçaments han de considerar-se com a elements que formen part del temps d'oci, i per tant, intervenir-hi de forma conscient per a minvar les situacions de vulnerabilitat que s'hi donen.

Pel que fa als desplaçaments a peu, es recull la demanda ferma de comptar amb "camins segurs" senyalitzats correctament, millorant la il·luminació i l'accés. Pel que fa als desplaçaments fora del municipi, s'hi suma l'escassetat de la xarxa de transport públic és escassa en horari nocturn. Així, Sant Boi de Llobregat porta a terme el **servei de parades intermèdies a demanda al Nitbus per tal de que les persones que ho necessitin, especialment dones i menors puguin baixar en un punt intermedi del recorregut programat per tal de caminar menys estona per àrees solitàries o amb poca il·luminació**. Aquest servei sembla que és poc conegut per a les joves, i segueixen manifestant la necessitat de reforçar la xarxa de transport públic, tant de manera global i permanent, com amb augments puntuals durant la Festa Major o altres festivitats. Alhora, es contempla l'opció de desenvolupar altres mecanismes puntuals com pot ser una xarxa de taxis amb tarifes joves, o amb possibilitat de trajectes gratuïts en situacions d'assetjament o violència sexual.

● Programació

La programació de les activitats culturals i d'oci és un altre dels aspectes a contemplar davant la importància que prenen en aquest tipus d'esdeveniments, tant a nivell discursiu – implícit o explícit – com de formes o tipologia dels esdeveniments. Així doncs, cal parar atenció a la possible existència de missatges sexistes que es poden donar a través d'elles, o bé a la infrarepresentació que hi poden tenir les dones o el col·lectiu LGTBIQ+.

Si bé no es parteix una anàlisi exhaustiva de totes les activitats d'oci efectuades en el marc de festes municipals, s'han recollit valoracions negatives o contradictòries en persones joves, assenyalant continguts discursius sexistes o discriminatoris. És important doncs incorporar aquesta mirada a l'hora de dissenyar les programacions, entenent la capacitat d'incidència que pot tenir qualsevol discurs elaborat des de dalt d'un escenari.

Cal destacar la necessitat de fer un major esforç en la feina transversal que implica la construcció d'actes festius amb mirada feminista, per part de tot els agents involucrats en la seva organització. En el cas de les entitats que reben subvencions públiques aquest aspecte és rellevant donat que la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes regula la concessió dels ajuts a l'article 11 en base a criteris de redacció de les sol·licituds amb perspectiva de gènere i a la no tolerància d'actituds discriminatòries en el funcionament de les entitats. A part, també s'especifica en aquesta llei en l'article 10, com s'ha de procedir per a la contractació del sector públic amb la finalitat de promoure la igualtat de tracte i d'oportunitats de dones i homes en el mercat laboral.

Així doncs, es relata que l'impuls de protocols contra les agressions masclistes poden ser una eina a emprar, pel que fa a la programació, amb següents fins: en primer lloc, perquè ajuden a repensar els espais de festa quan es contempla la programació d'esdeveniments i perquè poden donar pautes d'actuació quan els missatges que es transmeten des d'un escenari o activitat poden resultar masclistes o contradictoris amb els postulats que s'estan defensant des d'aquest procés. En segon lloc, per aquelles activitats que es considerin de major risc, els protocols poden activar mesures precises en matèria de prevenció, detecció i atenció.

En el treball de camp s'ha concretat que el marge de maniobra davant la programació és una qüestió fàcilment abordable a espais autoorganitzats o gestionats per col·lectius o entitats concretes, donat que la complexitat de la gestió dels esdeveniments és menor que en la gestió d'una festa major en la seva globalitat. Tanmateix, les administracions públiques han de poder comptar amb recursos per a repensar tots els aspectes de les programacions tenint en compte aquests elements.

● Ordenances específiques

Més enllà del marc legal que dona cobertura als casos de violències masclistes a nivell estatal o autonòmic, existeixen altres tipus de mesures específiques que es poden portar a terme a nivell municipal. Així, les ordenances de convivència i/o civisme municipals poden ser una eina útil per treballar a nivell local normatiu tot allò relacionat amb l'assetjament o les agressions sexuals. Cal destacar la moció municipal per uns espais públics lliures de violència masclista aprovada l'any 2016, malgrat no seria suficient per a concretar a nivell normatiu quines són les conductes i manifestacions que comprenen, i com abordar-les a nivell sancionador.

Així doncs, considerar la revisió de la normativa municipal per a poder cobrir aquestes situacions, també, a nivell normatiu, pot esdevenir una eina més per tal de superar els obstacles que sovint dificulten la gestió institucional d'aquest tipus d'agressions o assetjament.

En aquest sentit, es poden incloure articles que estableixin mesures bàsiques locals amb la voluntat d'assenyalar i penar conductes d'agressió o assetjament per raó de gènere, orientació sexual o identitat o expressió de gènere, explicitant les mesures a adoptar davant d'aquestes conductes, sense deixar marge a la interpretació individual en cada situació.

Taula resum

	Aspectes positius	Aspectes a millorar
a. Protocols de violències masclistes per festes majors municipals	<ul style="list-style-type: none"> • L'existència d'un protocol d'actuació davant les agressions sexistes a la festa major i altres esdeveniments de la ciutat es considera una iniciativa positiva per l'impuls i reforçament d'aquest tipus d'iniciatives a Sant Boi de Llobregat. 	<ul style="list-style-type: none"> • La manca de recursos econòmics i professionals és un dels motius que ha pogut dificultar l'aplicació de protocols.. • La manca de referents en l'aplicació del protocol per portar-lo a terme. • Cal aprofundir en la conscienciació i responsabilització col·lectiva per a treballar en protocols de violències masclistes en tots els espais.
b. Sensibilització	<ul style="list-style-type: none"> • Es comencen a conèixer les principals dinàmiques d'oci juvenil així com les necessitats en quant a violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques. • Existeixen un gran nombre d'iniciatives que apunten a la sensibilització en períodes concrets de temps, com són les diades associades a la dona i al col·lectiu LGTBIQ+. • Tallers i activitats per a joves en espais formals (instituts) i informals (Espai jove). • Gran nombre d'iniciatives en períodes concrets de temps, com són les diades associades a la dona i al col·lectiu LGTBIQ+. • Campanya sensibilització "això no és amor" contra la violència masclista. • Campanya Sant Boi és diversa que ha portat a terme el I Pla per a la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere. • Campanyes de visibilització i denúncia per part del teixit associatiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • La sensibilització es preveu com un dels camps on cal fer un major esforç en l'abordatge de les violències masclistes, implicant tots els agents que participen de l'organització d'espais d'oci. • Cal conèixer les dinàmiques en espais informals i detectar necessitats.

Continua a la següent pàg.

	Aspectes positius	Aspectes a millorar
c. Formacions	<ul style="list-style-type: none"> Des del departament d'igualtat es realitzen formacions sobre les violències masclistes i totes les seves conseqüències. 	<ul style="list-style-type: none"> Es detecta una necessitat de reforçar les competències del personal de l'administració en matèria de violència masclista des d'una perspectiva global i de manera més continuada.
d. Urbanisme	<ul style="list-style-type: none"> Aquest procés ha permès visibilitzar les dinàmiques d'oci del municipi i l'assenyalament d'algunes zones que requereixen una atenció prioritària (Parc Montanyeta, estació de tren). 	<ul style="list-style-type: none"> Es detecta una necessitat de conèixer quines són les dinàmiques d'oci i la cultura de festa per part de la població jove a nivell municipal. És necessari avaluar l'urbanisme així com tenir en compte els emplaçaments dels espais de Festa Major des d'una perspectiva de gènere.
e. Espais i mobilitat	<ul style="list-style-type: none"> Es detecta la principal tendència de l'ús del transport privat per als desplaçaments cap a altres municipis. Servei parades intermèdies a demanda al Nitbus. 	<ul style="list-style-type: none"> Es fa necessari revisar les zones de desplaçament i entorns dels espais d'oci, la seva il·luminació i accessibilitat. És detecta la necessitat de valorar l'ús d'aquest servei de Nitbus parades a demanda i si en cal la seva difusió.
f. Espais i mobilitat	<ul style="list-style-type: none"> Es detecta la principal tendència de l'ús del transport privat per als desplaçaments cap a altres municipis. Servei parades intermèdies a demanda al Nitbus. 	<ul style="list-style-type: none"> Es fa necessari revisar les zones de desplaçament i entorns dels espais d'oci, la seva il·luminació i accessibilitat. És detecta la necessitat de valorar l'ús d'aquest servei de Nitbus parades a demanda i si en cal la seva difusió.
g. Programació	<ul style="list-style-type: none"> Es contempla la necessitat de visibilitzar el seu compromís amb la igualtat i la perspectiva de gènere a l'hora d'elaborar la programació. Totes les entitats organitzadores es comprometen, en la Festa Major i qualsevol de les seves activitats, a dur a terme una programació no sexista, a través del conveni que signen amb l'Ajuntament. 	<ul style="list-style-type: none"> Cal transversalitzar la perspectiva de gènere en el disseny de totes les programacions d'oci: major presència de dones i col·lectiu LGTBIQ+, discursos no sexistes o discriminatoris i activitats inclusives.
h. Ordenances específiques	<ul style="list-style-type: none"> Es tenen en compte les diverses ordenances i legislacions que contemplen les violències masclistes i sexuals. 	<ul style="list-style-type: none"> Cal generar ordenances específiques que recullin en el marc legislatiu les agressions sexuals a l'espai públic o espais d'oci.

4.2.3 ÀMBIT DETECCIÓ

● Logística dels protocols als espais d'oci: agents de detecció i espais de seguretat

En l'intercanvi d'experiències en protocols de violències masclistes i/o violències sexuals i LGBTIQ-fòbiques a Sant Boi de Llobregat durant els darrers anys, s'exemplifiquen diverses estratègies en la implementació d'aquests en els marcs de Festa Major, Festival Altaveu, La Puríssima o altres festivitats locals, a través de punts fixes, d'altres a través d'agents itinerants o bé en un model que incorporava les dues figures. Des dels dos models s'han dut a terme tasques de sensibilització i prevenció, com d'acollida i acompanyament en casos de detecció de situacions d'assetjament o agressió o bé quan aquestes han estat reportades directament a les persones responsables. La iniciativa es considera positiva de cara tant a la prevenció com a la detecció.

En darreres ocasions, s'ha comptat amb la col·laboració d'entitats expertes en la matèria, per tal de poder dur a terme aquestes tasques de forma professionalitzada. Com ja s'ha assenyalat, la col·laboració amb entitats o col·lectius locals es considera molt encertada, no obstant, es relata que el caràcter de voluntarietat sovint pot resultar complicada de gestionar amb l'exigència que requereix la funció. En la mateixa línia, s'ha manifestat la manca de formació i/o recursos per part de les persones voluntàries per a dur a terme aquestes tasques quan ha estat necessari, assenyalant la necessitat de més formacions específiques en la matèria.

A més dels agents itinerants, existeixen altres agents que tenen un paper clau en la detecció d'agressions en els espais d'oci, tals com: personal de les barres, personal de les entitats i/o associacions implicades en l'esdeveniment, agents de seguretat privada o cossos policials. Fins al moment, sembla que no s'ha aconseguit dur a terme aquesta tasca complerta, per la qual es necessita d'una preparació i previsió, facilitant la logística en tots els espais i agents implicats. Aquest aspecte és fonamental per tal de poder dur a terme una intervenció real, ja que sovint les situacions són en espais no fàcilment identificables per les persones encarregades, però sí més properes a altres espais de barra, escenaris o personal sanitari, entre d'altres.

Alhora, cal tenir clares les necessitats a nivell de material i infraestructura, sigui pel que fa a les necessitats de les persones – voluntàries i professionals – que duen a terme les tasques implicades en el servei d'atenció, acompanyament i sensibilització, com per a les persones assistents a les festes i que poden presentar necessitats específiques. Definir i preparar espais de seguretat i intimitat és un dels elements principals a tenir en compte, habilitant-ne l'accés i l'acolliment.

● Coordinació

La coordinació en els protocols de violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques als espais festius es contempla com a element clau per poder gestionar efectivament els circuits planificats. En aquest àmbit hi juga un gran paper la formació i la informació donada a les parts implicades. És important partir d'un bon circuit preestablert, en el que tots els agents tinguin clares les seves funcions i mecanismes de coordinació amb la resta d'agents i/o espais, així com totes les opcions de denúncia o demanda d'ajuda, com poden ser els dispositius específics, els cossos de seguretat o els serveis sanitaris.

En aquest sentit, veiem com malgrat haver impulsat els serveis d'atenció en més d'una ocasió, no existeix encara un circuit ben definit i explicitat per a tots els agents participants del desenvolupament de la festa, així com els canals que permetin posar-lo en pràctica.

En els casos en els que es contracta una entitat externa per a participar de la intervenció, es recomana dur a terme reunions de coordinació prèvies entre aquestes i els altres agents participants de la festa per a poder acabar de consensuar les activitats així com les necessitats específiques de cada esdeveniment.

● Formació

Tal i com s'ha posat de manifest anteriorment, el coneixement dels diferents circuits d'actuació en la detecció d'agressions resulta de gran importància, no obstant, aquesta detecció no és possible si no s'obtenen uns coneixements previs que entrenin la nostra mirada en el camp de les agressions masclistes. En aquest sentit, no s'ha tingut constància dels mecanismes emprats per a formacions prèvies a les intervencions en espais d'oci. Tot i així, sí que s'ha recollit, a través de les entrevistes a joves de col·lectius de base, la necessitat de reforçar-les tant pel que fa a eines i recursos per a l'actuació, com per a consensuar mecanismes i estratègies de prevenció.

A banda, es destaca el fet d'incloure a les formacions a altres agents claus com poden ser els cossos policials, el personal sanitari o el personal de la seguretat privada. També a altres figures que intervenen en altres espais d'oci, com per exemple a educadors/es – de l'àmbit de l'educació formal o informal – o personal de locals privats.

● Registre de situacions detectades

En aquest camp, s'han engegat diversos registres d'agressions en els protocols que s'han posat en marxa a través de formularis estandarditzats i prèviament consensuats durant les darreres intervencions en els marcs de Festa Major de Sant Boi de Llobregat. Aquest fet permet fer una denúncia dels diferents casos detectats amb la finalitat de sensibilitzar a la població, i també poder conèixer la realitat existent en cada festivitat.

Es considera interessant poder, alhora, recollir les dades sociodemogràfiques de les persones a qui es dona informació o sensibilitza, per tal de poder identificar els perfils de població d'aquelles persones més interessades en les funcions i discursos de les intervencions.

Tot i així, es percep una infrarepresentació de les agressions que es puguin haver produït als espais de festa, entenent el caràcter invisible o normalitzat de moltes de les violències sexuals per una banda, o el discurs culpabilitzador o revictimitzador cap a les persones que les reben, per l'altra. Cal afegir que no existeix pràcticament cap registre de situacions de violències LGTBIQ-fòbiques, fet que posa de manifest una possible manca d'identificació del discurs d'aquests espais amb les problemàtiques específiques que presenta aquest col·lectiu, així com la necessitat de teixir un discurs que pugui acollir-les.

Per acabar, cal afegir que fruit de la sensibilització duta a terme en aquestes intervencions, es recullen moltes denúncies de situacions viscudes amb anterioritat, fora del context de l'espai d'oci. Aquest fet es podria atribuir a l'efectivitat de la sensibilització desenvolupada des d'aquests espais, facilitant la identificació de situacions d'altres contextos. D'altra banda també es podria explicar per la manca d'accés a altres espais d'atenció i informació per a dones joves, que s'abordarà més endavant.

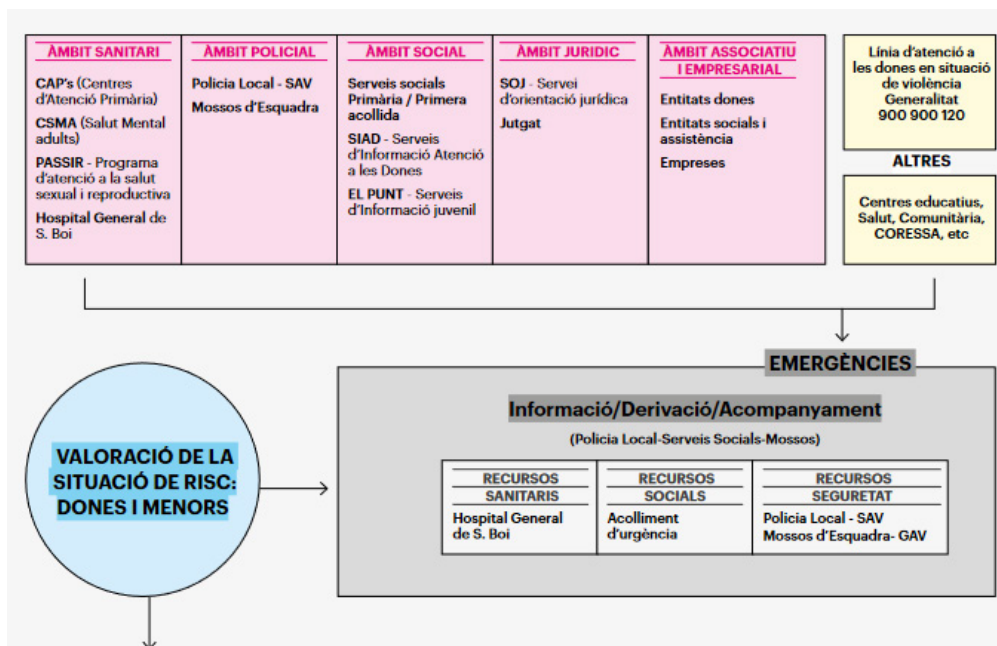
Taula resum

	Aspectes positius	Aspectes a millorar
a. Logística dels protocols als espais d'oci	<ul style="list-style-type: none"> • Els agents que realitzen la detecció compten amb diferents estratègies: a través de l'externalització d'entitats expertes o el voluntariat municipal. • Es compta amb els diferents agents que participen de l'organització, coresponsabilitzant-los i sensibilitzant-los en el camp de la detecció. • La figura dels agents preventius o parelles itinerants, es veu com a una mesura molt recomanable per la detecció de situacions d'assetjament, i sobretot de cara a la sensibilització de les persones que gaudeixen de la festa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Existeix, en alguns casos, certa indefinició dels rols que han de jugar els diferents agents que estan involucrats en la detecció, fruit de la manca d'implicació o formació en la matèria. • Cal definir els circuits interns i mecanismes de comunicació específics a seguir en els casos de detecció de situacions.
b. Coordinació	<ul style="list-style-type: none"> • Es planteja l'acció i coordinació de tots els agents per a realitzar un abordatge transversal. 	<ul style="list-style-type: none"> • Es detecten, en alguns casos, mancances en la planificació i consens amb antelació de la coordinació entre tots els agents i rols a desenvolupar.
c. Formació	<ul style="list-style-type: none"> • Voluntat d'algunes entitats i col·lectius de base per a formar-se i prendre rols més actius en la detecció de situacions de violències sexuals i LGTBIQ-fòbiques als espais d'oci. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal instaurar les formacions a tots els agents organitzadors com quelcom imprescindible per a poder donar sentit a la intervenció i arribar a dur a terme una detecció real.
d. Registre de les situacions detectades	<ul style="list-style-type: none"> • Es parteix de registres específics de les situacions reportades durant les festes majors, fet que permet fer un apropament a la realitat existent. 	<ul style="list-style-type: none"> • Existeix una infrarepresentació de situacions d'assetjament o agressió reportades. • Manca d'identificació del col·lectiu LGTBIQ+ amb els mecanismes de detecció. • Es detecta una mancança d'espais on es puguin reportar i registrar els diferents episodis de violència de la població jove, més enllà dels espais d'oci i festes puntuals

4.2.4. ÀMBIT D'ATENCIÓ I RECUPERACIÓ

● Circuit d'atenció en situacions d'agressió

Els serveis existents en l'atenció i la recuperació de situacions de violències masclistes que consten per aquest anàlisi són aquelles que figuren com a serveis públics. En aquest camp, l'atenció ve donada principalment per l'Equip Bàsic d'Atenció Social Primària (EBASP), Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR), Serveis Socials, Mossos i Policia Local, també pels Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) en el cas de violències contra les dones, el Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) en violència masclista i el Servei d'Atenció Integral LGTBIQ+ (SAI) en les violències LGTBIQ-fòbiques, a més dels serveis sanitaris. En moltes ocasions, l'atenció se centra en l'estipulació del grau d'urgència que suposa la situació, estant enfocada a la violència en l'àmbit de la parella i ex-parella, deixant l'àmbit comunitari com quelcom força invisibilitzat o poc treballat. En aquest sentit, queden fora moltes de les situacions més comuns viscudes als espais d'oci nocturn, essent situacions poc assenyalades socialment o considerades de menor importància.

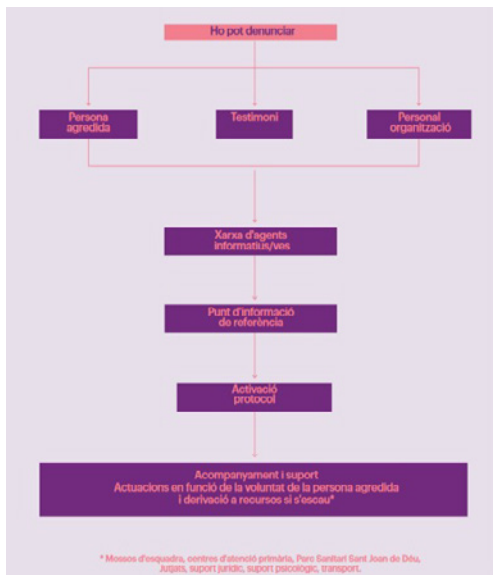

Imatge 5.
Circuit d'Actuació envers la Violència Masclista Sant Boi de Llobregat Font: Circuit Local d'Actuació envers la Violència Masclista

En el cas de les violències LGTBIQ-fòbiques, el circuit es dona a través del Servei d'Atenció integral (SAI), des d'on s'estructura l'atenció i acompanyament a totes les persones que puguin reportar situacions de violències puntuals o transversals. Tanmateix, com ja s'ha assenyalat, existeix una important mancança a l'hora de la detecció d'aquestes situacions de violència de manera que són poques les que tenen capacitat d'arribar als serveis en l'àmbit d'actuació i recuperació.

Pel que fa als dispositius desplegats en els protocols per festes majors poden donar-se situacions en les que es precisi l'atenció a la o les persones agredides. Aquest tipus

d'atenció contempla l'acompanyament de la persona afectada a nivell emocional, legal en el cas que es vulgui interposar una denúncia o posar en coneixement als cossos de seguretat i sanitaris en el cas que es precisi. Per tant, els principals actors que intervenen en l'atenció d'aquests casos seria el personal que es troba en els punts d'informació i suport i/o parelles itinerants; els cossos de seguretat i els serveis sanitaris. Així, és necessari introduir aquests serveis dins del circuits o bé centrar-se en quin tipus de coordinació puntual es pot dur a terme.

Imatge 6. Circuit d'acció del protocol d'actuació davant les agressions sexistes a les festes majors i altres esdeveniments de la ciutat.

Finalment, també es comenta que en matèria d'atenció i recuperació existeixen coordinacions entre serveis socials, centres educatius i equipaments municipals. Així, quan es dona una situació de violència, serveis socials atendria la demanda del/les professionals que hagin fet la petició. A aquest nivell, hi ha diverses opinions al respecte, i mentre que en alguns casos aquest circuit s'ha valorat com eficient, en d'altres s'ha valorat com insuficient o no adequat a la demanda explicitada, fet que pot conduir a reforçar-los des d'aquest nivell municipal.

● Serveis de recuperació

Pel que fa a la recuperació en el camp de les violències masclistes, els principals recursos que es disposa dins del **servei públic** són aquells que fan referència als Serveis Sanitaris, serveis de seguretat, serveis socials, serveis sociojurídics, Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) i serveis especialitzats d'Atenció a les Dones (CRDD) a més a més de les entitats amb serveis específics que hi ha a Sant Boi de Llobregat com Sant Boi en positiu.

Atenció / Recuperació / Serveis especialitzats				
SERVEIS SANITÀRIS	SERVEIS SEURETAT	SERVEIS SOCIALS	SERVEIS JUDICIALS	SERVEIS ESPECIALITZATS D'ATENCIÓ A LES DONES
CAP's (Centres d'Atenció Primària) CSMA (Salut Mental adults) PASSIR - Programa d'atenció a la salut sexual i reproductiva Hospital General de S. Boi	Policia Local - SAV Mossos d'Esquadra	Recursos assistencials EAIA - Equip d'atenció a la infància i a l'adolescència	Jutjats	CRDD (Centre de Recursos i Documentació de les Dones): <ul style="list-style-type: none"> - Servei d'informació i d'orientació a les dones - Suport psicològic/Assessorament jurídic - Grup d'ajuda mútua Entitats amb serveis específics

Imatge 7. Circuit d'Actuació envers la Violència Masclista Sant Boi de Llobregat Font: Circuit Local d'Actuació envers la Violència Masclista

Més enllà d'aquests recursos, s'ha manifestat poc coneixement d'**entitats** al territori que treballin en la recuperació de persones que hagin viscut situacions de violència masclista a l'àmbit comunitari. Tot i que es relata que des dels serveis públics fa relativament poc a iniciat el Servei d'Atenció Integral LGBTI (SAI), sí que es considera útil tenir un llistat disponible d'entitats que abordin les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques al territori. En aquest sentit, pot facilitar les derivacions o recomanacions d'entitats properes que puguin dur a terme aquestes funcions, facilitant-ne l'accés i el contacte.

● Formacions

Per tal de fer l'atenció i acompanyament de persones que han patit una situació de violència masclista es requereix de certs coneixements previs, tant pel que fa a l'acompanyament emocional, com legal o sanitari. En aquest sentit, la formació és un element imprescindible per les professionals que treballen en aquest camp. Si bé es desconeix el nivell de formació específic dels professionals experts en cadascun dels serveis, des del Protocol d'Actuació, com el III Pla d'Igualtat i el Pla Local d'Actuació a la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere es refermen les formacions interdisciplinars i el compromís a l'actualització en coneixements i tècniques a tots els àmbits i nivells d'intervenció.

Així, es disposa de personal qualificat en la matèria dins dels serveis públics específics, no obstant, cal parar també atenció a aquelles persones que intervenen en el desplegament de protocols a espais d'oci. Així, les sessions formatives que s'han dut a terme per la implementació de protocols contemplan aquest apartat, tenint en compte aspectes tals com: respecte de la voluntat de la persona agredida, possibilitat de denunciar, dret a atenció sanitària, recollida d'informació, etc.

Taula resum

	Aspectes positius	Aspectes a millorar
a. Circuit d'atenció en situacions d'agressió	<ul style="list-style-type: none"> Es disposen de circuits clars i concrets per l'atenció de situacions de violència masclista que són vigents en actualitat. 	<ul style="list-style-type: none"> No existeix cap circuit concret per les situacions que es puguin donar en l'àmbit comunitari pel que fa a les situacions d'assetjament i agressió sexual, més enllà de l'atenció que es fa des dels protocols desplegats per les festes majors.
b. Serveis de recuperació	<ul style="list-style-type: none"> Existeixen serveis de recuperació i acompanyament públics adreçats a dones i col·lectiu LGTBIQ+. (SIAD, SAI i SIE) 	<ul style="list-style-type: none"> Es veu necessari ampliar el llistat de recursos tenint en compte les iniciatives privades i les entitats que treballen en aquest camp, per facilitar l'accessibilitat i derivació.

5

5.1 ACTUACIONS D'INTERVENCIÓ

En aquest apartat es reflecteixen el seguit de mesures que s'han proposat en el procés participatiu d'elaboració de la diagnosi. En aquest sentit es recullen aquelles idees, propostes, accions o mecanismes que han pogut aparèixer en els diferents processos d'exploració i diagnosi del territori, ja sigui a través de l'enquesta de sondeig, entrevistes o grups focals. Partint d'aquest recull, des del Grup Motor s'han establert les principals línies de treball a desenvolupar per abordar les violències i LGTBIQ-fòbies que pateixen les joves.

Així doncs, a continuació es plantegen algunes de les línies d'actuació que es podrien contemplar en un futur de cara a l'abordatge de les violències masclistes, de caràcter sexual i LGTBIQ-fòbic, lligades als espais d'oci nocturn de Sant Boi de Llobregat. En aquest sentit, s'elaboren diferents fitxes que plantegen iniciatives favorables al desenvolupament de línies de treball comunitàries per a la construcció d'espais de festa lliures de violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques, tenint en compte diverses àrees de desenvolupament, objectius, àmbits i indicadors per tal d'avaluar-les.

Cal destacar, tal i com es veu palès a la diagnosi, que les apostes majoritàries busquen dur a terme accions de caràcter transversal en el temps i els espais, teixint xarxes i estructures estables que permetin treballar de manera coordinada en la matèria, des de la seva visibilització, prevenció i formació, com en la creació o reforç de circuits i mecanismes de detecció, actuació i acompanyament estables i sistematitzats.

Per tal d'identificar els diferents àmbits que aborden les iniciatives proposades en els apartats que venen a continuació, s'utilitzaran els següents logotips:

Prevenió

Detecció

Atenció

Recuperació

A excepció del dispositiu a desplegar en el marc de les diverses festes majors, les altres mesures no seran formulades amb concreció en aquest estudi, no obstant, el desenvolupament del protocol pot servir d'exemple i orientació per la resta d'iniciatives que es vulguin portar a terme.

Fitxa 1

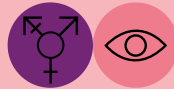
Generar campanyes intensives contra les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques als principals espais d'oci adreçada a joves de Sant Boi de Llobregat

a. Descripció	Generar uns dispositius específics per la prevenció, detecció i atenció a les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques als espais de lleure i oci de les persones joves.
b. Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Donar a conèixer els recursos locals envers les violències sexuals i LGTBIQ-fòbiques • Aconseguir la implicació dels agents i responsables d'espais d'oci en el procés de creació i implementació d'aquesta campanya • Demostrar un posicionament ferm i consensuat de rebuig envers qualsevol tipus de violència sexual i LGTBIQ-fòbica.
c. Actuacions implicades	<ul style="list-style-type: none"> • Establiment d'aliances i estratègies de participació amb les diferents entitats, agents d'oci, etc. per la planificació i difusió de la campanya • Disseny de la campanya • Disseny d'una estratègia de comunicació per la difusió dels continguts de sensibilització i de les eines de detecció accessibles a tota la població • Posada en marxa de la campanya • Planificació d'estratègies i dispositius de prevenció i detecció. • Exploració dels diversos perfils de la població juvenil a qui s'adrecen les campanyes, traçant estratègies que contemplin les possibles interseccionalitats existents (llengua, cultura, origen, etc.).
d. Responsables	<ul style="list-style-type: none"> • Unitat de Joventut • Unitat d'Igualtat • Entitats de lleure juvenil i espais d'oci, entitats feministes i entitats del col·lectiu LGTBIQ+.
e. Recursos necessaris	<ul style="list-style-type: none"> • Pressupost per dur a terme la campanya • Temps de treball en el disseny i/o adaptació de les campanyes. • Persona responsable de l'execució de les campanyes arreu del territori
f. Indicadors	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'entitats i altres representant d'espais d'oci que participen en la campanya • Adhesions dels espais d'oci en la difusió de la campanya resultant • Nombre d'espais on es difon la campanya • Grau de satisfacció de les joves respecte la iniciativa (elaborar sondeig).

Fitxa 2

Campanya permanent de cartells de conscienciació a espais públics d'oci del municipi

<p>a. Descripció</p>	<p>Procés de conscienciació a llocs públics que estan a l'aire lliure i que no tenen vigilància, i on la gent jove i acostuma a socialitzar, per exemple, parcs, places... Mitjançant la col·locació de cartells on apareguin missatges de sensibilització clars i directes en contra les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques, que inclou un número de telèfon de contacte/d'emergència.</p>
<p>b. Objectius</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Crear una campanya permanent de cartells de prevenció i comunicació de serveis per l'abordatge de les violències masclistes als espais d'oci públics no vigilats on s'ubiquen les joves. • Prevenir i donar atenció a les joves de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbia. • Potenciar la participació de les joves amb el disseny dels cartells a diferents instituts del municipi.
<p>c. Actuacions implicades</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Implicació de diferents instituts interessats en col·laborar en la campanya com a eina de sensibilització a les aules. • Realització del disseny dels cartells per les joves interessades dels diferents instituts de Sant Boi. • Recull d'estudis de les zones més concorregudes i més populars entre els joves. • Col·locació dels cartells en llocs il·luminats per fanals/bona visibilitat.
<p>d. Responsables</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Igualtat • Departament d'Educació • Unitat de Joventut
<p>e. Recursos necessaris</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Material per fer els cartells • Responsables del departament d'Igualtat que puguin anar als instituts a fer la proposta dels cartells/explicació de la campanya. • Personal que s'encarregui de la col·locació dels cartells.
<p>f. Indicadors</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració per part de les participants que realitzin els cartells • L'enquesta va demostrar que moltes noies havien patit agressions a places i parcs però no les denunciaven. Es podria estudiar si a partir de la col·locació dels cartells les joves prenen més consciència i denuncien les agressions in situ, al veure el núm. de telèfon del cartell. • Grau de satisfacció de les joves respecte la iniciativa (elaborar sondeig).

Fitxa 3

Creació de càpsules formatives als centres educatius entorn la temàtica de les noves masculinitats i les seves especificitats en la població jove.

a. Descripció	<p>Incloure la temàtica de les noves masculinitats en el cicle formatiu sobre violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques que s'oferta als centres educatius del municipi. Les càpsules van dirigides a les persones que s'identifiquen amb el gènere masculí i poder abordar les seves especificitats per prevenir les violències masclistes, com les causes que les generen, legitimen i perpetuen, com es produeixen i eines per combatre-les. Més enllà d'abordar la temàtica en temes generals, és interessant que s'incorporin les especificitats que presenten en la població jove, així com les manifestacions habituals que prenen en els espais d'oci nocturn, sovint invisibilitzades tant a nivell social com legislatiu.</p>
b. Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Generació d'un coneixement entorn a la temàtica de les noves masculinitats, entenent el seu origen i mecanismes socials. • Interpel·lar la població jove que s'identifiqui amb el gènere masculí, des de les seves necessitats i experiències per tal de poder fer un apropament a aquelles situacions normalitzades en el marc de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques. • Empoderar i corresponsabilitzar les persones joves en el treball de superació de les conductes sexistes i LGTBIQ-fòbiques als espais d'oci, des d'una perspectiva comunitària. • Incloure aquesta temàtica en el ventall de tallers que hi ha ofertat en el departament.
c. Actuacions implicades	<ul style="list-style-type: none"> • Generar la càpsula formativa que asseguri l'abordatge de les noves masculinitats. • Coordinació entre els diferents ens i entitats que ja fan formació. • Recerca de perfils per impartir les formacions. • Generació d'avaluacions d'impacte de la càpsula formativa en els joves.
d. Responsables	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Igualtat • Departament d'Educació • Unitat de Joventut
e. Recursos necessaris	<ul style="list-style-type: none"> • Entitat i/o professionals experts/es en noves masculinitats capacitades per dur a terme aquesta càpsula. • Persona/es responsable d'impartir les formacions i fer-ne un seguiment de la seva incidència.
f. Indicadors	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de centres implicats en la càpsula formativa • Nombre d'alumnes que participen en la càpsula formativa • Actualització i revisió dels continguts. • Grau de satisfacció de la ciutadania respecte la idoneïtat de la iniciativa (elaborar sondeig). • Grau de satisfacció de les joves respecte la iniciativa (elaborar sondeig).

Fitxa 4

Campanya permanent de cartells de conscienciació a espais públics d'oci del municipi

<p>a. Descripció</p>	<p>Procés de capacitació i formació als agents d'oci en l'elaboració d'un pla d'atenció pels espais d'oci nocturn privats per la detecció, atenció de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques i pels agents que esdevenen organitzadors d'activitats d'oci nocturn de manera puntual al municipi. Els locals d'oci nocturn privats seran marcats amb un segell o element que faci visible a la ciutadania de que és un espais lliure de violències.</p>
<p>b. Objectius</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Treballar per la creació d'una xarxa d'agents i recursos compromesos amb la prevenció de violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques als espais d'oci nocturn. • Formació als agents socials i culturals que esdevenen organitzadors d'activitats d'oci nocturn de manera puntual en el municipi. • Acompanyament en la elaboració d'un pla d'atenció i actuació a aquests agents davant agressions masclistes i LGTBIQ-fòbiques en els seus espais, que impliqui tot el personal que hi treballa: seguretat, personal de barra, etc... • Implantació d'un segell o element que identifiqui el compromís de l'espai amb el pla.
<p>c. Actuacions implicades</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Detecció d'agents claus que esdevenen organitzadors d'activitats d'oci nocturn • Accions formatives sobre detecció i actuació davant situacions d'agressions. • Detecció de bones pràctiques • Elaboració d'un pla d'atenció adaptat a cada espai participant i redacció de carta de compromís. • Revisió de les polítiques d'atenció de les empreses externes encarregades de serveis relacionats amb l'oci nocturn: seguretat, serveis sanitaris, etc... i garantir que coneixen el protocol i es comprometen amb ell. • Elaboració de material identificatiu del compromís i visibilitzar-lo als diferents espais d'oci, reconeixent els agents implicats • Coordinació i seguiment amb els agents participants.
<p>d. Responsables</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Igualtat • Ajuntament de Sant Boi de Llobregat • Agents dels espais d'oci nocturn
<p>e. Recursos necessaris</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Professionals qualificats per fer les formacions i fer-ne un seguiment de la seva incidència. • Materials de comunicació
<p>f. Indicadors</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'agents participants • Valoració qualitativa dels agents participants

Fitxa 5

Infografia dels circuits i recursos específics en l'atenció i recuperació de situacions de violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques als espais d'oci

a. Descripció	<p>Incloure en el circuit de recursos per l'abordatge de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques tots aquells ens públics, privats o pertanyents a col·lectius organitzats on s'ofereixen serveis d'atenció i recuperació en el camp de les violències masclistes que es produeixen als espais d'oci. Per aquest treball i que arribi a les joves, caldrà fer la difusió del circuit als espais d'oci i centres d'educació formal ubicat en un espai visible i accessible per a les joves del municipi.</p>
b. Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Donar a conèixer a la ciutadania jove i a les professionals dels espais d'educació formal i no formal les diferents iniciatives existents en aquest camp. • Dotar d'eines als diferents serveis per la derivació o adreçament de casos. • Millorar la qualitat de l'atenció en casos d'agressió. • Donar a conèixer a la ciutadania quins són els serveis específics en aquest camp
c. Actuacions implicades	<ul style="list-style-type: none"> • Establir una metodologia de recollida de dades de zones d'intervenció prioritària. • Fer recull de les ens públics del municipi, privats o pertanyents a col·lectius organitzats on s'ofereixen serveis d'atenció i recuperació en el camp de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques.
d. Responsables	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea d'Igualtat • Àrea d'educació • Ajuntament de Sant Boi de Llobregat
e. Recursos necessaris	<ul style="list-style-type: none"> • Temps de treball dels grups que coordinen i supervisen l'actuació.
f. Indicadors	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració per part de les joves).

Fitxa 6

Creació APP comunitària per a les joves de Sant Boi de Llobregat

<p>a. Descripció</p>	<p>Creació d'una app per a les joves per crear una xarxa entre elles i que participin de manera activa a la campanya. El procés de creació és farà participatiu per l'alumnat dels instituts de Sant Boi, que seran responsables de realitzar el disseny de l'app, així seria l'alumnat qui decidís (sempre amb supervisió) les seves necessitats. Les funcions bàsiques que ha de tenir són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via de comunicació directa amb les joves. L'app hauria de ser un portal on es pengi la informació de la campanya. • Xat de trobada i comunicació directa entre les joves. Utilitat: per exemple, poder tornar juntes a casa si es troben al mateix bar/plaça. • Mitjà per comunicar incidències/problemes en algun espai públic del municipi. (per exemple, si ha una plaça han vist quelcom estrany, o si a un carrer s'ha fos un fanal...). <p>Per tal de donar un espai virtual segur, el departament d'Igualtat hauria de poder tenir accés per penjar informació i llegir incidències que les joves i els joves publiquin al mur de comunicats, així com poder tenir una llista dels perfils.</p> <p>La creació de l'app implica que parlem l'idioma que utilitzen les joves, i d'aquesta manera ens apropem a la seva realitat, amb l'objectiu de què la campanya els hi arribi.</p>
<p>b. Objectius</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Implicar de manera activa a les joves i els joves de la campanya, que formin part de la presa de decisions, per determinar què necessitaria l'app per maximitzar la seva funcionalitat. • Donar resposta al diagnosi del protocol que demostra que el camí de tornada a casa és sempre un punt de conflicte i agressions. • Crear una xarxa d'unió entre les joves i els joves per fer grup en contra de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques.
<p>c. Actuacions implicades</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realització de l'app. • Implicació directa dels joves. Participació activa de l'alumnat a la campanya. • Comunicació directa (en l'idioma i mitjà dels joves) de la campanya.
<p>d. Responsables</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Igualtat i d'Educació • Informàtics/personal que ensenyés a crear l'app als joves (tot i que potser els professors d'informàtica ho podrien fer)
<p>e. Recursos necessaris</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Llicències per crear l'app (hi ha plataformes que són gratuïtes: Thinkable, Dropsource, Mobincube)
<p>f. Indicadors</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Número de joves que es descarreguen l'app. • Valoració per part de les joves de la utilitat de l'app.

6

6. PROTOCOL D'ACTUACIÓ PER L'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGBTIQ-FÒBIQUES EN ESPAIS D'OCI NOCTURN DE SANT BOI DE LLOBREGAT

6.1. QUÈ ÉS EL PROTOCOL PER L'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGBTIQ-FÒBIQUES EN ESPAIS PÚBLICS I FESTIUS?

El Protocol per l'abordatge de les violències masclistes i LGBTIQ-fòbiques en espais d'oci nocturn de Sant Boi de Llobregat és una iniciativa que planteja generar mesures d'acció contra la violència masclista i LGBTIQ-fòbia que experimenten les joves, mesures que puguin prevenir, detectar i abordar les violències masclistes en espais públics i d'oci durant tot el any.

El Protocol, doncs, s'adreça contra qualsevol agressió sexista i LGBTIQ-fòbica. L'objectiu principal d'aquest document és proveir d'eines a l'Ajuntament i els diferents agents socials de la ciutat per tal d'abordar de les violències masclistes a esdeveniments d'oci nocturn públics des de la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació. En aquest sentit cal remarcar certs aspectes que caracteritzen aquest document, li donen origen i són la base del seu ADN:

- El Protocol sorgeix com a mesura de lluita contra les agressions heteropatriarcals, és a dir, apunta directament a les situacions on les agressions s'exerceixen contra les persones discriminades per raó de sexe, gènere o una orientació sexual diferent a la heteronormativa. Aquest abús és el que constitueixen les violències estructurals, culturals, simbòliques o directes.

- El context de festa és un lloc on es poden produir un determinat tipus d'agressions masclistes i cal detectar-les i actuar-hi. Tot i així, també és un espai que ha de permetre una presa de consciència individual i comunitària contra aquestes situacions.
- La iniciativa d'aquesta acció prové de l'Agència Catalana de la Joventut i l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, no obstant, l'esperit de la intervenció és comunitària. Es promou la implicació de les persones joves així com representants d'entitats i col·lectius feministes de diversitat sexual i de gènere que assumeixin l'implicació i la participació activa en una tasca que és responsabilitat de tothom, per tal de visibilitzar i acabar amb les agressions masclistes, en aquest cas, en el context de festes populars.
- Les intervencions plantejades parteixen del diàleg i de la solució pacífica de les situacions a afrontar. L'actitud i el llenguatge utilitzat per les persones participants del protocol és important per evitar i trencar l'escalada de la violència, així com també ser conscients dels límits legals i personals que cada individu té.
- Aquest Protocol és un element viu, per tant, està subjecte a revisions i modificacions periòdiques que l'adaptin a la realitat juvenil existent. En aquest sentit, les avaluacions periòdiques a través del grup de seguiment seran necessàries per ampliar o aprofundir en el procés d'aplicació del Protocol, mai per a reduir-les o minimitzar-les.
- Els apartats que venen a continuació detallen cada un dels aspectes que cal tenir en compte de cara a l'abordatge de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques en l'organització i desenvolupament d'actes festius en general, més enllà de la Festa Major de Sant Boi de Llobregat.

6.2. CREACIÓ I COMPOSICIÓ DEL GRUP DE TREBALL PEL SEGUIMENT DEL PROTOCOL

La implementació del protocol de joventut per l'abordatge de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques exigeix del treball de diversos sectors de la societat, així com es reflecteix en l'organització d'aquest tipus d'esdeveniments. D'aquesta manera, caldrà la creació d'un grup de treball on hi hagi representació de persones que formin part de diferents col·lectius que participin en la creació de l'esdeveniment i/o tenen un paper

rellevant en el desplegament del dispositiu específic del protocol. La multidisciplinarietat i multisectorialitat resulten vitals en aquest tipus d'iniciativa per poder ser el màxim d'eficients en el tipus d'actuació (ningú coneix millor el sector en el que es treballa que aquelles persones que en formen part) així com arribar a posicions de consens i treball conjunt entre les diferents parts de la realitat social del territori, provocant així un efecte de taca d'oli en les polítiques contra les violències masclistes. Tot i així, hi ha diferents elements a tenir en compte sobre les característiques d'aquesta comissió:

a) Persones integrants del grup. Algunes de les representats que s'haurien de considerar en la creació d'aquest equip són: personal tècnic de l'Ajuntament amb representació dels departaments de Joventut, Igualtat, Cultura, Educació, Urbanisme, Salut, Policia Local i Protecció Civil, i en especial, la ciutadania jove, les representants d'entitats juvenils, dels moviments socials feministes, col·lectiu LGTBIQ+ i col·lectius organitzadors d'activitats d'oci nocturn al municipi.

b) Funcions del grup. La principal funció d'aquest grup és vetllar per la correcta implementació dels diferents aspectes que es tenen en compte en l'aplicació del protocol i que són descrits en aquest document. Així mateix, serà el grup encarregat en avaluar els resultats de la implementació i fer propostes de millora del document.

c) La creació del grup. Per tal de poder garantir l'exercici de les funcions del grup, aquest s'haurà de constituir amb un mínim de 6 mesos d'antelació a la festivitat a celebrar i fer reunions periòdiques de coordinació. Alhora, seran necessàries trobades d'avaluació i valoració dels mecanismes emprats, per tal de revisar i reajustar els objectius i accions a desenvolupar en acord amb les línies de treball delimitades.

6.3. ASPECTES CONTEMPLATS EN EL PROTOCOL

Per tal de construir unes festes lliures de violències masclistes cal apostar per fer incidència en cada un dels aspectes que es contemplen a l'hora d'organitzar un esdeveniment d'aquestes característiques. Això vol dir incloure la mirada feminista, diversa i juvenil en els següents aspectes que es llisten a continuació, i que es desenvoluparan amb més detall en els propers apartats:

- Programació
- Campanya de sensibilització entorn al protocol
- Formació d'agents clau
- Tipus d'intervenció i circuit
- Espais i mobilitat

6.4. PROGRAMACIÓ

La programació de les activitats culturals i d'oci és un dels aspectes a contemplar davant la possible existència de missatges i imatges sexistes que es poden donar a través d'elles, o per la infrarepresentació que hi poden tenir les dones o el col·lectiu LGTBIQ+. En aquest sentit, una programació elaborada sense tenir en compte la perspectiva de gènere, pot fer minvar la força o fins i tot deslegitimar accions paral·leles que es vulguin fer en l'abordatge de les violències masclistes.

Per tal de crear programes festius i culturals sota la mirada feminista, **el grup que vetlla per la correcta aplicació del protocol haurà de supervisar els diferents aspectes que s'inclouen en aquest apartat**, i que defineixen una programació lliure de violències masclistes.

A continuació es detallen un seguit de **requisits i recomanacions que haurà de tenir en compte tota entitat, col·lectiu o organització a l'hora de programar esdeveniments culturals festius**. Els requisits són aquelles premisses que són d'obligada implementació, i per tant, en cas de no complir-se no es podrà portar a terme l'activitat.

Requisits necessaris per poder realitzar l'esdeveniment	Recomanacions a tenir en compte a l'hora de realitzar l'esdeveniment
<ul style="list-style-type: none"> Establir les mesures necessàries per garantir espais de festa lliures d'agressions masclistes. L'ús de la imatge i el llenguatge emprat per la programació i difusió de l'activitat serà lliure de sexismes. 	<ul style="list-style-type: none"> En tot moment s'haurà de vetllar per donar visibilitat al treball artístic femení i del col·lectiu LGTBIQ+ que tingui en compte la diversitat cultural, d'identitats de gènere, de cossos, etc.
<ul style="list-style-type: none"> A l'hora de contractar a personal professional (artistes, tècnics/es, etc.), s'haurà d'incloure en el contracte una clàusula de compromís a no manifestar cap tipus de conducta ni missatge masclista. En cas de no existir contracte es crearà de totes maneres una clàusula de compromís i conforme tenen coneixements del protocol d'actuació. 	<ul style="list-style-type: none"> Tenir en compte mesures extraordinàries a l'hora de programar activitats que es puguin considerar d'elevat risc d'agressions per les característiques que reuneix. Per tal de concretar si l'activitat pot ser susceptible de precisar aquestes mesures és recomanable contactar amb les tècniques de l'Ajuntament vinculades a l'àmbit d'igualtat.

6.5. RECURSOS A TENIR EN COMPTE

Per tal de poder garantir els requisits i recomanacions expressades en aquest apartat, a continuació es detallen una sèrie de recursos a tenir en compte:

a) Punts d'informació i assessorament per la creació d'activitats populars lliures d'agressions masclistes:

CRDD - Centre de recursos i documentació de les dones Can Jordana

C/ Ebre, 27

Telèfon: 93 6351237

Pàgina web: www.igualtatsantboi.cat / www.aixonoesamor.cat

SIAD - Servei d'Informació i Atenció a les Dones

Can Jordana

C/ Ebre, 27

Telèfon: 936 351 237 / 936 351 200 ext. 436/156

Servei Èlia. Consultori anònim de violència masclista. Servei de 24 h.

SAI- Punt d'Informació i Assessorament LGTBI (SAI)

Can Jordana

C/Ebre, 27

Telèfon: 93 635 12 00 (Ext. 436, 153)

Correu electrònic: lgtb@santboi.cat

Servei d'Informació Juvenil El Punt (Can Massallera)

c. Mallorca, 30

Telèfon: 93 652 98 43 Whatsapp: 673036495

Correu electrònic: elpunt@santboi.cat

SIE- Servei d'Intervenció Especialitzada

Carrer de Francesc Macià, 99

Tel: 93 135 71 72

Correu electrònic: sie.baix.llobregat.sant.boi@gencat.cat

CAP. Centre d'Atenció Primària de Sant Boi de Llobregat

CAP Montclar

C/ Pi i Margall, 115

Tel: 93 6529116

CAP Vinyets

Rda Sant Ramon, 187

Tel: 93 6525013

CAP Molí Nou

Ronda Sant Ramon, 5 (cantonada carrer Lluís Companys)

Tel: 936543579

EAP Camps Blancs;

Pl. d'Euskadi s/n

Tel: 93 6529130

b) Llistes de reproducció musicals lliures de violències masclistes:

Base de dades de Fusa Activa: <http://fusaactiva.blogspot.com.es/>

Dones feministes que fan música: <https://www.nodo50.org/xarxafeministapv/?Mujeres-Feministas-que-hacen>

Llista de reproducció creat per l'Institut Basc de la Dona 'Beldur Barik':

<https://open.spotify.com/user/beldurbarik/playlist/5nOPQl8ZNgz49sk4OynV6a>

6.6. CAMPANYA DE SENSIBILITZACIÓ ENTORN AL PROTOCOL

La creació d'una campanya de difusió que acompanyi la implementació del protocol resulta imprescindible pel que fa a la part preventiva de la iniciativa, en tant que és una mesura sensibilitzadora cap a la ciutadania i dona a conèixer els dispositius i serveis a disposició per tal de combatre possibles casos d'agressions. Els tres elements clau que s'han de tenir en compte per la seva elaboració seran: el missatge, la imatge i la estratègia de difusió. Alguns dels elements a tenir en compte

a) **Missatge:** el missatge a transmetre ha de ser directe i de fàcil reconeixement per la població en la seva al·lusió a les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques. En aquest sentit, l'eslògan escollit serà clau per fer arribar el missatge desitjat. Així, aquest fer referència a temes relacionats al consentiment o altres elements contraris a l'ideari patriarcal. En aquesta línia, es valoren molt positivament aquells missatges formulats en positiu.

b) **Imatge:** la imatge escollida ha de tenir un lligam amb el missatge emprat. A més, es pot prendre en consideració l'ús del mateix color i representació gràfica per tot el material que es generi de cara a ser fàcilment associat a la campanya.

c) **Estratègia de difusió:** aquesta haurà d'anar dirigida a tots els col·lectius que formen

la realitat social de Sant Boi de Llobregat, en especial a la joventut com a receptors i receptores finals. Algunes de les idees que es poden portar a terme són:

- Enviament de cartes a comerços i establiments d'oci de Sant Boi de Llobregat informant de la campanya.
- Reservar espais als centres educatius, on es pugui fer difusió de la campanya i dels elements que hi van associades.
- Enviar una carta informativa a les famílies de persones menors informant de la campanya i l'existència del Protocol.
- Donar visibilitat al decàleg dels diferents elements a tenir en compte per la construcció de festes lliures de violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques que sigui una versió resumida d'aquest document, de cara a difondre'l entre els diferents agents que participen de l'organització del esdeveniment.
- Generar materials específics: cartells, xapes, polseres per gots, gots amb el missatge, etc.
- Decorar la ciutat amb missatges feministes i perspectiva LGTBIQ+ lligats a la campanya. Alguns exemples són: crear un graffiti de la campanya a alguna paret estratègica de la ciutat, pintar missatges al terra als diferents itineraris de la festa, projectar imatges fixes a espais clau, instal·lar cartells a les entrades de la ciutat posicionant la ciutat com a territori antimasclista, etc.
- Planificació d'activitats específiques que girin entorn a la campanya. Un exemple pot ser un taller d'autodefensa feminista o la creació d'un photocall per reivindicar missatges feministes i lligar-ho a les xarxes socials, com s'ha dut a terme en altres ocasions al municipi.
- Creació de material audiovisual específic. En aquest es podria comptar amb la implicació dels veïns i veïnes de la ciutat així com amb diferents personalitats mediàtiques de Sant Boi de Llobregat, o que exerceixin algun tipus de lideratge o representativitat de col·lectius diversos. Un exemple (d'entre molts altres) de contingut a transmetre en el material audiovisual és la escenificació d'allò que constitueixen les violències masclistes més naturalitzades, invisibles i amb major presència als espais d'oci.

6.7. FORMACIÓ A AGENTS CLAU

Per tal d'assegurar la correcta implementació del protocol caldrà que tots els agents que juguen un rol clau i actiu en l'organització d'esdeveniments populars tinguin nivell mínim de sensibilització vers les violències masclistes i hagin de conèixer amb claredat de quina manera s'aplica el protocol. Les formacions que es portaran a terme reuniran les següents característiques:

- Estaran dirigides a totes les figures que juguen un rol específic en l'organització de la festa.

- Les formacions seran de caràcter obligatori per a totes les organitzacions i persones que formin part de la gestió de l'esdeveniment. Aquestes figures són, principalment: entitats organitzadores del municipi, personal – professionalitzat o voluntari – que s'emplaça a les barres de l'esdeveniment, equips de dinamització professionals (educadors/es, personal dels centres cívics, tècnics/es comunitàries), personal tècnic de l'Ajuntament, cossos de seguretat pública (Mossos d'Esquadra i Policia Local), seguretat privada, sanitaris que intervenen a l'esdeveniment, i equip d'intervenció sensibilitzadora (Punt Lila) si s'escau.
- És d'especial rellevància la preparació adient de les persones que actuen en nom dels poders públics per permetre que actuïn amb l'agilitat i eficiència necessàries per tal de complir la seva obligació amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes en compliment de l'exercici de diligència deguda de la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008.
- Es portaran a terme dos tipus de formació diferents (veure Annex 7.4):
 1. **Formació sobre violències masclistes i LGTBIQ-fòbia als espais d'oci.** Aquesta té un caràcter sensibilitzador sobre les violències masclistes a nivell genèric i es portarà a terme durant el transcurs de l'any de manera periòdica.
 2. **Formació sobre l'aplicació pràctica del Protocol a festes populars de Sant Boi de Llobregat.** Aquesta centrarà el seu contingut en l'aplicació real del Protocol pels diferents col·lectius i es portarà a terme uns dies abans de l'acte popular a celebrar.

6.8. TIPUS D'INTERVENCIÓ I CIRCUIT

Aquest punt fa referència a la detecció i atenció de les violències masclistes als espais lúdics de les festivitats. Així, en aquest apartat es defineixen els diferents col·lectius i dispositius específics que estaran en coordinació, a més de definir quin és el circuit que els correspon a cada un d'ells en cas de detectar qualsevol tipus d'agressió.

A. Col·lectius en coordinació:

A.1. Dispositiu específic:

Punt d'informació i atenció a les violències masclistes:

- **Punt Lila.** En funció de les característiques de la festivitat es prendrà en consideració establir aquest punt en aquells espais que es considerin més oportuns, planificant estratègicament la seva ubicació segons les característiques de la festa tenint en compte elements com: il·luminació, visibilitat, accessibilitat

o soroll ambiental. Aquest complirà amb l'objectiu de sensibilitzar a la població que s'hi adreci sobre les violències masclistes i LGTBIQ-fòbies, informar dels recursos existents i disposar d'un espai de seguretat pel cas que s'hagin d'atendre casos d'agressió. També es pot considerar l'espai com a punt de centralització de totes les intervencions i agressions reportades durant la jornada. El personal a càrrec del punt haurà de ser constituït per un equip mínim de dues persones professionals formades en el camp dels feminismes i preparades per poder afrontar qualsevol situació d'acompanyament que es pugui derivar d'una agressió per violència masclista i LGTBIQ-fòbia.

- **Parelles itinerants.** En funció de les característiques de la festivitat es prendrà en consideració establir aquestes figures en aquells espais que es considerin més oportuns. La funció principal dels/les professionals serà la de sensibilitzar al màxim de persones que estiguin en la zona d'intervenció (prèviament delimitada) en relació a les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques. Per això es pot considerar el repartiment de marxandatge específic creat en la campanya. A més també portaran a terme tasques d'observació i detecció de situacions d'agressió i actuaran segons el circuit previst en cas que sigui necessari. El perfil d'aquestes persones serà el de professionals formades en àmbit dels feminismes, preparades per poder afrontar qualsevol situació d'acompanyament que es pugui derivar d'una agressió.

A.2. Agents participants dels esdeveniments:

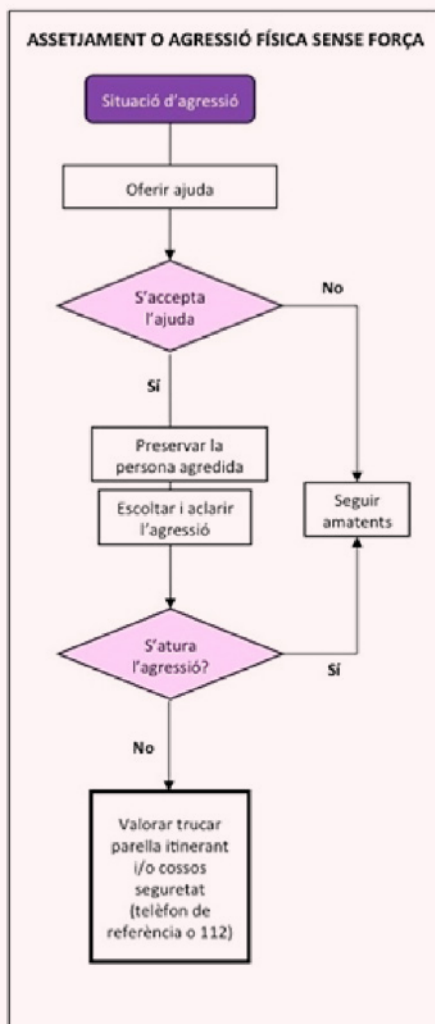
- **Serveis Sanitaris.** Aquestes figures són les encarregades de proveir d'assistència mèdica a qualsevol persona que ho precisi en cas d'agressió i estaran en coordinació amb la resta d'agents contemplats en el Protocol. En cas de trasllat en ambulància, l'hospital de referència és el Parc Sanitari Sant Joan de Déu .
- **Personal de les entitats i barres.** Les persones que formen part del teixit associatiu de la festa són responsables de les diferents situacions que es puguin produir als seus espais. En aquest sentit, hauran d'atendre a aquelles persones que hagin estat o estiguin sent agredides segons el circuit existent. Una persona per barra haurà d'estar formada sobre el protocol d'actuació i el circuit d'intervenció.
- **Seguretat privada.** Les persones professionals que formen part d'aquest col·lectiu han d'estar informades sobre l'existència d'aquest protocol i en la mesura del possible buscar l'encaix oportú en els protocols propis de l'empresa privada de seguretat a través de la formació directa entorn als continguts i premisses del present Protocol. A més hauran d'estar coordinats amb la resta d'agents que formen part del dispositiu per tal de donar resposta a possibles casos d'agressió.

- **Cossos de seguretat.** Aquesta figura està formada pels cossos dels Mossos d'Esquadra (des d'ara MMEE) i la Policia Local de Sant Boi de Llobregat. El seu rol serà el d'atendre qualsevol situació d'agressió, assetjament o discriminació que precisi de la seva intervenció, així com el de comptar amb la figura dels/les professionals de l'àmbit de les violències masclistes de cara a assessorar i/o acompanyar emocionalment a persones que hagin pogut ser agredides (parelles itinerants i/o personal del punt d'informació i atenció a les violències masclistes). En aquest sentit, caldrà una coordinació entre els dispositius per tal de garantir l'aplicació del circuit municipal del Protocol de violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques. A més, en la mesura del possible, transmetran dades d'interès respecte situacions d'agressió ateses a la persona o persones responsables del dispositiu per tal de centralitzar tota la informació.

B. Circuits davant casos d'agressió

B.1. Pauta per entitats, col·lectius, seguretat privada davant una situació d'assetjament o agressió física sense força.

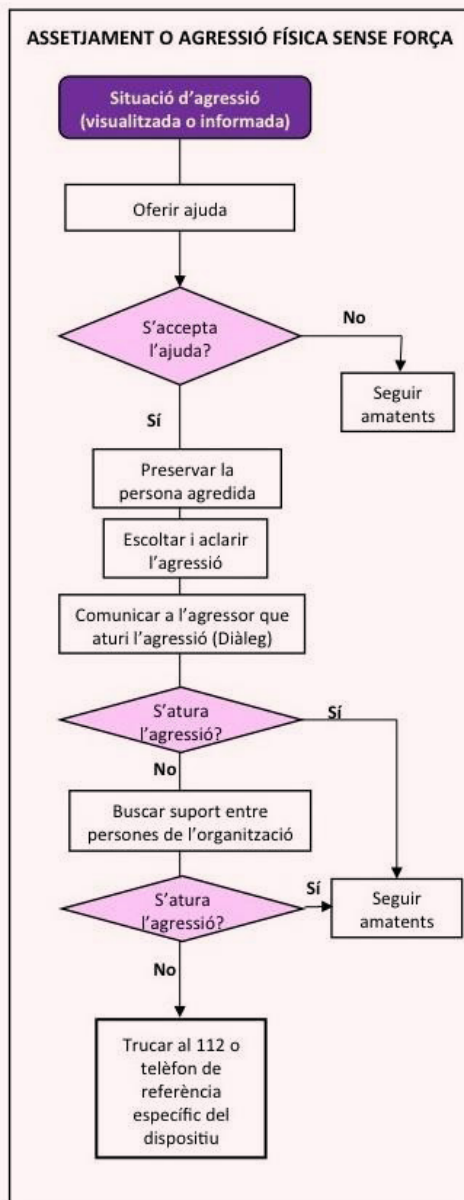
1. Si veiem que s'està produint una agressió o ens informem que s'està produint, ens hem d'apropar a la persona agredida i demanar-li si necessita ajuda. És important no anar només una persona, el recomanable és anar dues persones per tal de poder gestionar la situació amb major seguretat, fluïdesa i protecció.
2. Si la persona diu que NO vol ajuda, no insistirem. És important respectar la seva decisió. La resposta individual de la persona agredida és totalment lliure, entenem que ha de poder actuar com vulgui davant d'una agressió. Igualment, seguirem amatents de la situació per si l'agressió no s'atura i creiem adient tornar a demanar-li a la persona si necessita ajuda.
3. Si diu que SÍ que vol la nostra ajuda:

1. Acompanyar a la persona agredida sense que se senti exclosa de l'espai de festa. Proporcionar un espai de seguretat preservant un espai sense la presència de l'agressor o agressors.
2. Les persones de l'entitat o col·lectiu que s'han apropiat, han d'escoltar i aclarir l'agressió, esbrinar què ha passat, sense qüestionar-ne la veracitat.
3. Si la persona no atura l'agressió, valorar si s'avis a la parella itinerant (en el cas de que existeixi) perquè doni suport de cara a resoldre la situació.
4. Si la persona continua sense aturar el seu comportament caldrà requerir la intervenció dels cossos policials, trucant al telèfon de referència de seguretat en cas que n'hi hagi, o trucar al 112.
5. Informar a la persona que té dret a interposar una denúncia.
6. Si necessita més informació sobre la denúncia o sobre entitats i recursos existents, trucar a les persones professionals o responsables o se l'acompanyarà al punt d'informació i atenció a les violències masclistes (Punt Lila). Es disposarà de díptics informatius i d'un llistat d'entitats i recursos sobre atenció en violències masclistes i agressions homòfobes.
7. Trucar a les professionals expertes o responsables en el cas que la persona agredida necessiti suport emocional després d'haver patit l'agressió i/o per l'acompanyament fins al punt d'informació i atenció si la persona agredida vol estar-se en un espai més tranquil.

B.2. Pauta per parelles itinerants

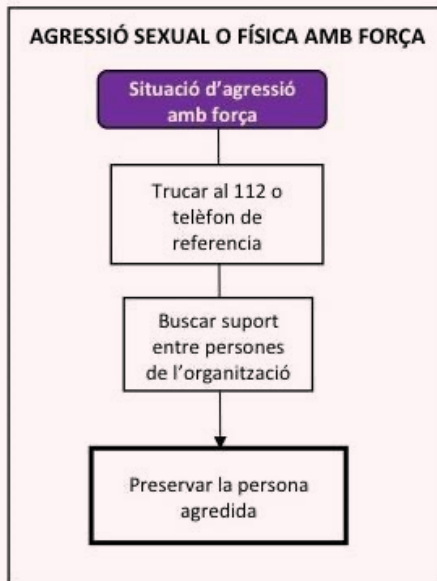
1. Observació i valoració del nivell de violència de la situació:
 - Si valorem que l'agressió és amb elevada violència abans d'apropar-nos trucaríem als números dels contactes d'urgències.
 - Si valorem que la situació d'entrada no és d'una violència elevada, ens aproparem a la persona agredida i li demanarem si necessita ajuda.
 - En totes les situacions que s'acabi avisant als cossos de seguretat seria important que es pogués donar una descripció de la persona agressora (com anava vestit, alçada, alguna característica singular,...etc.).
2. Ens aproparem al lloc on està succeint l'agressió:
 - Si la persona agressora atura l'agressió, no insistirem. Continuarem presents però pendents i amatents de la situació.
 - Si la persona agressora no atura l'agressió:

Circuit 2. Parella itinerant

1. És molt important aturar l'agressió i preservar a la persona agredida. Li hem de proporcionar un espai de seguretat i apartar-la de l'agressor.
2. Avisarem al personal de la barra o altres persones de l'organització perquè vingui a donar suport.
3. Es trucarà als números dels contactes d'urgències.
4. Si la persona agredida vol, l'acompanyarem a l'estand en el cas que necessiti suport emocional després d'haver patit l'agressió i/o estar-se en un espai més tranquil.
5. Preguntar si es vol desplaçar al punt d'informació i atenció (espai de seguretat) o esperar l'ajuda on està. No deixar a la persona mai sola.
6. Informar també a la persona que té dret a interposar una denúncia i a rebre atenció socio sanitària. Si necessita més informació sobre això o sobre entitats i recursos existents. L'acompanyarem fins al punt d'informació i atenció (Punt Lila, en cas de disposar-ne) perquè la informin. Aquí es disposarà de díptics informatius i d'un llistat d'entitats i recursos sobre atenció en violències masclistes i agressions homòfobes.
7. Reportar la situació al personal de l'estand (en cas que n'hi hagi) i registrar-la a la fitxa corresponent.

B.3. Pauta per tots els col·lectius en casos d'agressió física amb força

Circuit 3. Per tots els casos

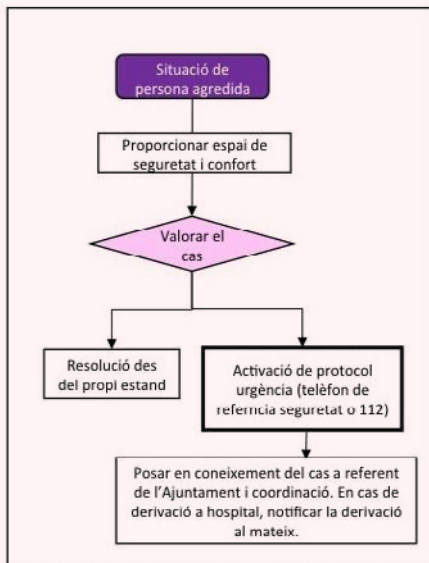

1. Observació i valoració del nivell de violència de la situació.
2. Si valorem que l'agressió és amb elevada violència abans d'apropar-nos trucaríem als números dels contactes d'urgències (trucar al telèfon de referència de seguretat de la zona o al 112 per activar MMEE).
3. En totes les situacions que s'acabi avisant a cossos policials seria important que es pogués donar una descripció de la persona agressora (com anava vestida, alçada, alguna característica singular,...etc.).
4. Preservar la persona agredida. Li hem de proporcionar un espai de seguretat i apartar-la de l'agressor. No deixar-la sola fins que arribi l'ajuda i valorar si està acompanyada de gent del seu entorn. Preguntar-li si vol esperar l'ajuda on està o prefereix desplaçar-se a l'estand.

B.4. Pauta pel personal del punt d'informació i atenció a les violències masclistes: Punt Lila

En el cas que arribi una persona que hagi viscut una agressió, sigui per compte propi o a través de la coordinació amb altres agents desplegats/des a la festivitat:

Circuit 4. Personal del punt d'informació i atenció

1. Proporcionar un espai de seguretat i confort a la persona agredida.
2. Escoltar-la activament, no jutjar-la i proporcionar-li suport emocional.
3. No deixar-la sola.
4. En relació al punt anterior, valorar si és necessari trucar a la parella itinerant perquè vingui a donar suport en l'atenció de l'estand.
5. Informar la persona que té dret a interposar una denúncia i a rebre atenció socio sanitària. Si necessita més informació sobre això o sobre entitats i recursos existents s'informarà. Es disposarà de díptics informatius i d'un llistat d'entitats i recursos sobre atenció en violències masclistes i agressions LGBTIQ-fòbiques.
6. Activar el protocol d'urgències en la zona d'oci si fos necessari. Aquest pas implica contactar amb cossos de seguretat, trucar 112, avisar a hospital en cas que sigui necessari i reportar a la persona responsable de l'Ajuntament en cas que s'hagi explicitat.
7. Valorar amb qui està la persona agredida, i en cas que hagi decidit anar a l'hospital decidir qui la pot acompanyar.

B.5. Elements a tenir en compte de cara a qualsevol tipus d'intervenció

Si la persona VOL posar una denúncia.

- Informar i adreçar a la persona agredida l'Oficina d'Atenció a la Víctima (OAV) dels Mossos d'Esquadra.
- Informar que en cas de les persones menors d'edat, a Mossos d'Esquadra tenen l'obligació d'avisar a pares, mares o persones tutores legals.
- Informar a la persona que en el moment d'interposar la denúncia, té dret d'anar acompanyada d'una advocada (preferiblement experta en violències masclistes).
- En el cas de ser una agressió LGTBIQ-fòbica, informar en primer lloc al Punt d'Informació i Assessorament LGTBI (SAI) des del que s'ofereix suport i atenció per a presentar i tramitar denúncies d'agressions LGTBIQ-fòbiques. També es pot informar a l'Observatori Contra l'Homofòbia: <https://och.cat/>

Si la persona NO SAP si vol o NO VOL posar una denúncia.

- Escoltar amb respecte, mostrar empatia, proporcionar-li el suport que necessita. Esbrinar amb quin recolzament i suport compta, si alguna persona més coneix l'agressió i en la mesura del possible que la persona no marxi sola (trucar a amic/ga, familiar, etc).
- Donar-li informació sobre els serveis i entitats existents que ofereixen assessorament en contra de la violència masclista i les agressions LGTBIQ-fòbiques.

Si es tracta d'una agressió sexual amb penetració (anal, bucal i/o vaginal) de penis, dits o objectes, o agressió amb violència física.

- Informar, assessorar i recomanar a la persona que si ho necessita, té dret a rebre assistència mèdica encara que no vulgui o no sàpiga si vol posar una denúncia.
- Explicar-li a la persona que a l'Hospital Parc de Sant Joan de Déu activaran el protocol d'agressions sexuals. Li faran un examen mèdic i, si calgués, valoraran medicació profilàctica per algunes ITS. Un cop duta a terme la primera atenció mèdica, i en cas que la persona manifesti la seva intenció de denunciar la situació, se l'orientarà, d'acord amb el circuit que preveu el protocol, sobre la possibilitat de fer efectiva la denúncia a la comissaria de Mossos d'Esquadra. Informar també si la persona és menor d'edat, que des de l'Hospital avisaran als pares, les mares o tutors legals.
- Informar a la persona que, si ha hagut una agressió sexual amb penetració (de penis, dits o objectes), de cara a la denúncia i les proves, si és canviar de roba i/o s'ha rentat, algunes proves podrien desaparèixer, tot i això, respectar si prefereix fer-ho. Si ha estat una violació bucal, si es renta les dents, beu o menja, també es podrien esborrar algunes proves. I sobretot, molta cura i escolta cap a la persona que ha estat agredida.

Si la persona agredida és menor d'edat

- Partir de les premisses assenyalades anteriorment, respecte a les orientacions generals. Tal i com queda recollit a la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, qualsevol tipus de violència cap a les dones contemplant també nenes i adolescents.
- Prioritzar en primera instància el benestar de la persona, partint de la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència en la que a l'article 2 s'estableix que els infants i els adolescents, amb l'objecte de demanar informació, assessorament, orientació o assistència es poden adreçar personalment a les administracions públiques encarregades d'atendre'ls i protegir-los, fins i tot sense el coneixement de llurs progenitors, tutors o guardadors, en particular si la comunicació amb aquests pot frustrar la finalitat pretesa.
- Si la persona és major de 16 anys no és necessari el consentiment dels seus progenitors o tutors legals, segons l'article 18 de la Llei 17/2020, del 22 de desembre, que modifica l'article 33 de la Llei 5/2008.
- Si la persona és major de 14 anys, és necessari el seu consentiment a l'hora de tractar amb les seves dades personals, també amb el seus progenitors, tutors o guardadors, segons l'article 7 de la Llei Orgànica 3/2018, del 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.
- Davant d'una situació que pugui comportar un risc greu per la integritat física, psíquica o emocional per a la persona agredida, així com en situacions específicament tipificades com a delictes, trobar l'equilibri entre el dret a la intimitat i confidencialitat d'infants i adolescents, el dret dels tutors, progenitors i guardadors a ser informats així com el deure dels professionals en intervenció i diligència deguda.

C. Registres de les actuacions

En la implementació d'aquest protocol serà altament recomanat portar a terme un registre de les diferents actuacions portades a terme de cara a:

- Conèixer el perfil de la població que assisteix a la festa.
- Identificar el tipus de situacions d'agressió que es donen en aquest tipus d'espai per tal de millorar aspectes preventius i de detecció.
- Donar a conèixer la realitat existent a Sant Boi de Llobregat respecte les violències masclistes i LGTBIQ-fòbies als espais d'oci.

En aquest sentit, es poden portar a terme diferents tipus de registres:

- 1. Accions de sensibilització.** Nombre de persones a les quals s'ha informat de la campanya, del dispositiu desplegat i dels recursos existents. Algunes de les variables a tenir en compte per aquest registre són: gènere, edat, municipi/barri de residència i data i hora en la que s'ha interactuat amb la persona.

- 2. Registre d'intervencions.** Nombre de situacions d'agressió en les que s'ha intervingut directament per la demanda d'ajuda i amb el consentiment de la persona agredida. Aquest és especialment idoni en el cas de comptar amb la figura d'agents itinerants. Algunes de les variables a tenir en compte són: espai, data i hora on es produeix l'agressió; gènere, orientació sexual, edat i municipi de residència de la persona agredida; tipus de violència exercida; si s'adreça a la persona a algun servei; si s'ha necessitat la intervenció de cossos de seguretat o sanitaris; o com s'ha resolt la situació.
- 3. Registre d'assessoraments.** Aquesta eina resulta especialment útil en els casos que es pugui comptar amb un punt d'informació i atenció a les violències masclistes i LGTBIQ-fòbies, ja que es recullen les dades de les persones que s'hi han dirigit per tal de fer una consulta específica sobre un cas d'agressió, ja sigui viscuda per la pròpia persona o no, i ja sigui perquè li ha passat aquell mateix dia o no. En aquest sentit, aquest registre serveix també per detectar situacions que van més enllà de les que es puguin produir a l'espai de festa. Més enllà de les dades sociodemogràfiques bàsiques de la persona, també es poden recollir els següents punts: tipus de consulta (la persona reporta haver patit algun tipus d'agressió en el context de festa, assessorament per un/a conegut/da, la persona informa/denuncia una situació habitual que està succeint a l'entorn, assessorament grupal, assessorament personal individual, etc.); tipus d'actuació per part de la persona professional que l'atén; relació amb la persona agredida i/o amb la persona agressora; tipus de situació que es reporta (episodi de violència puntual en la zona d'oci nocturn de la Festa Major, episodi de violència puntual en el passat, violència continuada en l'actualitat, etc.); tipus de violència exercida.

6.9. ESPAIS I MOBILITAT

De cara a configurar els entorns festius des d'una perspectiva feminista caldrà tenir en compte els espais en els que aquestes es realitzen i la mobilitat de la població en els trajectes que faci. Alguns dels elements a tenir en compte seran:

- **Espais:** aquests hauran d'estar ben il·luminats, evitant punts foscos o punts morts a la vista, tant pel que fa al mateix espai on s'organitzen les activitats com en els entorns. En aquest sentit, s'haurà d'aplicar la mateixa lògica en la col·locació de lavabos públics, evitant així que estiguin a espais allunyats i/o poc il·luminats. D'aquesta manera s'incrementa la percepció de seguretat i es minimitza el risc d'agressions. Per això resulta d'utilitat comptar amb una bona senyalització de l'espai on les persones puguin saber en tot moment on estan

i cap a on es dirigeixen. També es podrà considerar incloure-ho al mapa del programa de la festa, fent-hi constar també les opcions de mobilitat existents i la iniciativa d'acompanyament segur amb les parades liles.

- **Mobilitat:** caldrà considerar de quina manera es desplacen les joves, tenint en compte les seves particularitats, que acudeixen a l'esdeveniment i quin tipus de trajectes fan. Per això es farà difusió de les diferents possibilitats existents a l'hora de desplaçar-se pel municipi. També es pot considerar aplicar mesures tals com: posar panells informatius a les parades de bus per saber quant temps trigarà en passar o fer que els autobusos nocturns facin parada entre parades a demanda quan dones o persones menors d'edat ho sol·licitin, aquest últim ja es porta a terme al municipi.

7

7. ANNEX

7.1. QÜESTIONARI SOBRE VIOLÈNCIES MASCLISTES A ESPAIS PÚBLIC I D'OCI DE SANT BOI DE LLOBREGAT

Si tens entre 12 i 29 anys i vius a Sant Boi de Llobregat., et necessitem!

Des de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat estem elaborant **diverses iniciatives per la prevenció, detecció i atenció de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques** als espais d'oci, perquè volem una festa per gaudir-les TOTES LES PERSONES. Per tal que aquestes siguin el més acurades i eficients possibles, ens interessa saber quina és la teva opinió i experiència respecte aquest tema.

Agrairíem molt que poguessis respondre les següents preguntes amb el màxim de sinceritat possible.

És **anònim** i el temps estimat **10 minuts**

1. Amb quin gènere t'identifiques?

Dona

Home

No binari

Altres

2. Quants anys tens?

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

3. Arrel de la situació extraordinària que vivim de pandèmia, han canviat les teves dinàmiques en els espais d'oci nocturn?

Si

No

3.1 Quins són els espais que has freqüentat més durant aquest darrer any?

Places i carrers

Parcs

Casa d'alguna amiatat

Bars i/o locals de gestió privada

Altres (ens ajudaria si especifiques quin lloc.)

4. Amb quina freqüència sorties a espais festius o d'oci nocturn abans de la pandèmia?

Més d'un cop per setmana

Entre un cop per setmana i un cop al mes

Entre un cop al mes i un cop cada 3 mesos

Entre un cop cada 3 mesos i un cop cada 6 mesos

Entre un cop cada 6 mesos i un cop l'any

No he sortit durant l'últim any

5. Quin dels següents espais d'oci (quedar amb el grup d'amistats, sortir, fer plans) acostumaves a freqüentar durant l'últim any abans de la pandèmia? (marca tantes opcions com consideris)

Places i carrers

Parcs

Casa d'alguna amiatat

Discoteques

Concerts i Festes Majors

Bars i/o locals de gestió privada

6. Quines d'aquestes situacions consideres que són assetjament i s'hauria d'actuar? (marca tantes com consideris)

Mirades persistents, invasió de l'espai personal i/o persecució

Agressió física, cops i/o empentes

Xantatge emocional, amenaces
Comentaris ofensius, degradants, insults i/o humiliacions
Intent de violació
Insistència en una petició
Comentaris i/o gestos sexuals
Freqüents i tocaments sense consentiment
Exhibicionisme
Violació
Difusió de fotografies o vídeos sense consentiment
Persecució a través de la teva ubicació digital sense consentiment
Gravacions o fotografies sense consentiment
Altres

7. En algun d'aquests llocs, HAS VISQUIT alguna de les següents situacions? Fes referència a només UNA de les vegades que hagis viscut una situació com aquesta (marca tantes opcions com siguin necessàries)

No he viscut mai cap d'aquestes situacions (en aquest cas, passa a la pregunta 7)

Mirades persistents, invasió de l'espai personal i/o persecució
Agressió física, cops i/o empentes
Xantatge emocional, amenaces
Comentaris ofensius, degradants, insults i/o humiliacions
Intent de violació
Insistència en una petició
Comentaris i/o gestos sexuals
Freqüents i tocaments sense consentiment
Exhibicionisme
Violació
Difusió de fotografies o vídeos sense consentiment
Persecució a través de la teva ubicació digital sense consentiment
Gravacions o fotografies sense consentiment
Altres

7.1. Per quin motiu creus que es va donar la situació d'agressió que has indicat a la pregunta 7?

Pel fet de ser dona

Per l'orientació, identitat i/o expressió de gènere no heteronormatiu (pel fet de ser una persona lesbiana, gai, trans*, bisexual, intersexual, queer, asexual o altres)

Per cap dels dos motius

No ho sé

7.2. Qui va exercir l'agressió?

Desconegut

Conegut

Parella

Ex-parella

7.3. En quin moment es va donar l'agressió?

Estant a l'espai d'oci

Anant a l'espai d'oci

Tornant de l'espai d'oci

Als voltants de l'espai d'oci

Altres

7.4. Si vols, especifica el lloc exacte on va passar: (resposta oberta)

7.5. Si l'agressió va ser durant un trajecte, pots especificar quin era el teu mitjà de transport?

Transport públic

Transport privat

Caminant

Altres

7.6. Quina va ser la teva reacció immediata a l'agressió? (marca tantes opcions com consideris)

Cops i/o empentes

Ignorar la persona en qüestió

Interpel·lar l'agressor

Tenir un comportament hostil o antipàtic

Trucar a cossos de seguretat

Cridar i/o demanar socors

Marxar de l'espai d'oci

Acudir a un punt d'informació i suport (Punt Lila)

Anar a l'hospital/CAP

Córrer

Demanar ajuda a amistats/familiars

Cap tipus de reacció en concret

Bloquejar/eliminar a la persona del WhatsApp Instagram, etc.

Eliminar l'app del mòbil

Altres

8. En algun d'aquests llocs, HAS VIST alguna de les següents situacions? Fes referència a només UNA de les vegades que hagis vist una situació com aquesta (marca tantes opcions com siguin necessàries)

No he presenciat ni conegut cap situació d'aquest tipus (en aquest cas, salta a la pregunta 8)

Mirades persistents, invasió de l'espai personal i/o persecució

Agressió física, cops i/o empentes

Xantatge emocional, amenaces
Comentaris ofensius, degradants, insults i/o humiliacions
Intent de violació
Insistència en una petició
Comentaris i/o gestos sexuals
Freqüents i tocaments sense consentiment
Exhibicionisme
Violació
Difusió de fotografies o vídeos sense consentiment
Persecució a través de la teva ubicació digital sense consentiment
Gravacions o fotografies sense consentiment
Altres

8.1. Saps per quin motiu es va donar l'agressió que has indicat a la pregunta 8?

Pel fet de ser dona

Per l'orientació, identitat i/o expressió de gènere no heteronormatiu (pel fet de ser una persona lesbiana, gai, trans*, bisexual, intersexual, queer, asexual o altres)

Per cap dels dos motius

No ho sé

8.2. Saps qui va exercir l'agressió?

Desconegut

Conegut o amic

Parella

Ex-parella

8.3. En quin moment es va donar l'agressió?

Estant a l'espai d'oci

Anant a l'espai d'oci

Tornant de l'espai d'oci

Als voltants de l'espai d'oci

Altres

8.4. Si vols, especifica el lloc exacte on va passar: (resposta oberta)

8.5. Si l'agressió va ser durant un trajecte, pots especificar quin era el mitjà de transport de la persona agredida?

Transport públic

Transport privat

Caminant

Altres

8.6. Saps quina va ser la teva reacció immediata a l'agressió? (marca tantes opcions com consideris)

- Cops i/o empentes
- Ignorar la persona en qüestió
- Interpel·lar l'agressor
- Tenir un comportament hostil o antipàtic
- Trucar a cossos de seguretat
- Cridar i/o demanar socors
- Marxar de l'espai d'oci
- Acudir a un punt d'informació i suport (Punt Lila)
- Anar a l'hospital/CAP
- Córrer
- Demanar ajuda a amistats/familiars
- Cap tipus de reacció en concret
- Bloquejar/eliminar a la persona del WhatsApp, Instagram, etc
- Eliminar l'app del mòbil
- Acompanyar/fer suport a la persona agredida
- Altres

8.7. En cas de que presenciessis la situació, quina va ser la seva reacció immediata en veure l'agressió? (marca tantes opcions com consideris)

- Cops i/o empentes
- Ignorar la persona en qüestió
- Interpel·lar l'agressor
- Tenir un comportament hostil o antipàtic
- Trucar a cossos de seguretat
- Cridar i/o demanar socors
- Marxar de l'espai d'oci
- Acudir a un punt d'informació i suport (Punt Lila)
- Anar a l'hospital/CAP
- Córrer
- Demanar ajuda a amistats/familiars
- Cap tipus de reacció en concret
- Bloquejar/eliminar a la persona del WhatsApp, Instagram, etc
- Eliminar l'app del mòbil
- Altres

9. En algun d'aquests llocs, HAS DUT A TERME alguna d'aquestes accions cap una altra persona? Fes referència a només UNA de les vegades que hagi dut a terme una situació com aquesta (marca tantes opcions com siguin necessàries)

No he protagonitzat mai cap situació d'aquest tipus (en aquest cas, salta a la pregunta 9)

Mirades persistents, invasió de l'espai personal i/o persecució
Agressió física, cops i/o empentes
Xantatge emocional, amenaces
Comentaris ofensius, degradants, insults i/o humiliacions
Intent de violació
Insistència en una petició
Comentaris i/o gestos sexuals
Freqüents i tocaments sense consentiment
Exhibicionisme
Violació
Difusió de fotografies o vídeos sense consentiment
Persecució a través de la teva ubicació digital sense consentiment
Gravacions o fotografies sense consentiment
Altres

9.1. Què et va impulsar dur a terme aquesta/es accions que has indicat a la pregunta 9?

El fet que l'altra persona fos una dona

Per l'orientació, identitat i/o expressió de gènere no heteronormatiu (pel fet de ser una persona lesbiana, gai, trans*, bisexual, intersexual, queer, asexual o altres)

Cap dels dos motius

9.2. Qui era la persona que va rebre aquestes accions?

Desconeguda

Coneguda

Parella

Ex-parella

10. Consideres que s'hauria d'actuar d'alguna manera davant d'aquest tipus de situacions que es poden donar als espais d'oci?

Sí

No

11. Coneixes l'existència de Protocols d'abordatge de violències masclistes en alguna festa o espai de Sant Boi de Llobregat?

Sí

No

11.1. En cas afirmatiu, ens podries dir a on? (Resposta oberta)

12. Coneixes alguna iniciativa realitzada en contra d'aquest tipus de situacions a Sant Boi de Llobregat?

Sí

No

12.1. En cas afirmatiu, ens vols dir quina i qui l'ha engegat? (Resposta oberta)

13. Marca els serveis que coneguis del següent llistat:

- SIAD
- SAI (Punt LGTBI+)
- SIE
- El Punt - Servei d'Informació Juvenil
- El Punt al teu Insti
- El Punt Jove de Salut
- Assessoria Psicològica per a joves
- Assessoria Jurídica-laboral per a joves
- Punts liles (no són fixes)
- Mossos d'esquadra (Punt d'Att a la víctima)
- Altres: servei èlia (att online)

14. Marca les 3 iniciatives que et semblin més interessants per combatre les agressions masclistes a espais d'oci:

Fer campanyes de violències masclistes de manera intensiva als principals espais d'oci de Sant Boi de Llobregat

Fer més tallers de formació a les escoles

Fer més tallers de formació als instituts

Millorar la il·luminació a les zones fosques d'alguns punts del municipi

Millorar la xarxa de transport públic

Crear un observatori d'agressions masclistes als espais d'oci nocturn a Sant Boi de Llobregat

15. En cas de que tinguis una proposta pròpia... Ens la vols explicar? (Resposta oberta)

7.2. FITXA BÀSICA MUNICIPAL

Informació bàsica	
Nom municipi	Sant Boi de Llobregat
Persona tècnica	
Ordenances municipals (en cas afirmatiu, especificar quins)	
Existeix al municipi alguna ordenança/reglament sobre l'assetjament?	
S'ha aplicat en alguna ocasió?	
Quins serveis/agents han intervingut?	
Serveis i circuits municipals (en cas afirmatiu, especificar quins)	
Existeixen serveis específics per l'abordatge de les violències masclistes?	
Existeixen serveis específics per l'abordatge de les violències LGTBIQ-fòbiques?	
Existeix algun circuit per a l'abordatge de les VM?	
Existeix algun circuit per a l'abordatge de les violències LGTBIQ-fòbiques?	
Campanyes i iniciatives municipals (en cas afirmatiu, especificar quins)	
S'ha dut a terme alguna campanya municipal o associativa al voltant de les violències, LGTBIQ-fòbia o violències sexuals?	
Ha sorgit alguna iniciativa al voltant de l'abordatge de les violències, LGTBIQ-fòbia o violències sexuals?	
Entitats i col·lectius (en cas afirmatiu, especificar quins)	
Existeix alguna entitat o col·lectiu que treballi la temàtica al municipi?	
Han dut a terme alguna campanya, iniciativa o acció?	
Existeix algun tipus de coordinació entre l'ens local i aquesta entitat o col·lectiu?	
Cultura d'oci al municipi (en cas afirmatiu, especificar quins)	
Quines són les festivitats més concorregudes del municipi?	
S'ha identificat algun reclam sexista en algun dels espais d'oci nocturn?	
S'ha dut a terme un Punt Lila o protocol d'abordatge de les violències sexuals en alguna de les festes del municipi?	
En cas afirmatiu, des d'on s'ha impulsat? (Ajuntament, entitats, comissions de festa, locals d'oci...)	

7.3. GRUPS FOCALS ENTITATS/ COL·LECTIUS DE SANT BOI DE LLOBREGAT

Realització d'entrevistes semi-estructurades, seguint el següent guió:

- Qui sou? Quina és la vostra activitat quotidiana com a entitat/col·lectiu?
- Què heu fet a nivell de violències masclistes i LGTBIQ-fòbia?
- Com valoreu el vostre treball durant la festa major? En què va consistir i quins elements el constitueixen?
- A nivell de campanyes permanents/campanyes de sensibilització, què heu fet?
- Quines entitats treballen a Sant Boi de Llobregat en la organització d'activitats amb mirada feminista? Quina relació hi teniu?
- Com valoreu l'actuació municipal de l'administració pública? Quina relació hi teniu o considereu que hi podríeu tenir?
- Com definiríeu la cultura d'oci a Sant Boi de Llobregat? Quins diríeu que són els espais d'intervenció prioritària en aquest sentit?
- Considereu que en la programació d'oci teniu en compte la perspectiva de gènere?
- Més enllà de considerar la violència masclista com una problemàtica social, quins són els elements específics que considereu importants abordar a Sant Boi de Llobregat?
- Quins diríeu que són els espais d'intervenció prioritària a Sant Boi de Llobregat per la prevenció de les violències masclistes i LGTBIQ-fòbiques en els espais d'oci?
- Propostes que considereu interessants que es podrien aplicar a nivell de ciutat? Segons diferents àmbits d'actuació: prevenció, detecció, intervenció, recuperació.

7.4. MATERIAL FORMATIU

1. Guió model per formacions

Material:

- Power Point
- Dinàmiques per abordar i aprofundir en alguns temes

Objectius generals:

- Generar un espai de reflexió i debat al voltant de les violències masclistes.
- Fomentar la sensibilització respecte les agressions masclistes en espais d'oci en particular i les violències masclistes en general.
- Aclarir conceptes claus: violències sexuals, violències masclistes, agressió i assetjament, consentiment, etc.

Possibles temàtiques a abordar durant la formació:

A part de la informació que es recull en el power point, seria interessant poder abordar o aprofundir en algunes temàtiques.

- La construcció social del gènere. En termes de gènere vivim i creixem en un heteropatriarcat que manté el sistema capitalista i que condiciona la majoria de les normes de comportament que hem de seguir les persones en el moment que naixem i ens diuen que som homes (tenim penis) o dones (tenim vulva). A partir d'això, analitzar i reflexionar sobre el gènere com un dels eixos estructuradors de les desigualtats i opressions a la nostra societat i analitzar els processos de socialització que ens "construeixen" com a "masculins" i "femenines" i quin paper tenen en les violències masclistes.

Proposta de dinàmica: reflexionar i debatre a partir de frases que ens han dit al llarg de tota la nostra vida pel fet de ser dones o homes. Reflexionar sobre els contextos on hem rebut aquestes frases.

- La construcció de l'espai públic. Reflexió sobre l'espai públic amb perspectiva de gènere, amb el objectiu de conscienciar-nos sobre el espai com lloc de negociació de relacions i poder. El espai públic està marcat per normes culturals de sexe-gènere i no és neutre.

Proposta de dinàmica: amb el material audiovisual (curtmetratge) "Who are you.co.nz" (qui ets?) convidem les persones a compartir comentaris, idees i experiències en l'espai públic nocturn com en el vídeo. Utilitzar les narratives de les vivències per desmuntar la normalització de l'assetjament al carrer, i als espais d'oci nocturn.

- Agressions masclistes en el context d'oci. Identificació i reflexió sobre les agressions masclistes en el context d'oci.

Proposta de dinàmica: plantejar diferents situacions que es poden donar en els espais d'oci i identificar quines són agressions masclistes i perquè. La dinàmica es pot complementar amb l'iceberg de la violència, i situant les agressions que s'han treballat dins del mateix, reflexionant si estarien en la part de l'iceberg visible o en les violències més invisibilitzades

2. Model de Power Point

Les violències masclistes en contextos festius i espais d'oci

Formació adreçada al Grup Motor constituït per a l'elaboració d'un Protocol per unes festes i espais d'oci lliures de violències masclistes

Punts de partida

- Res justifica una agressió (ni les drogues, ni el vestuari, ni l'hora, etc.).
- Una agressió és quan algú es sent agredit/da: cadascú té els seus límits. No es legítim qüestionar els límits de l'altre.
- Totes i tots podem ser agressors: tots podem traspasar els límits de l'altra persona ja que aquests són subjectius. És el que cadascú sent.
- Ens socialitzem en un sistema patriarcal. El patriarcat és un sistema de relacions de poder on el rol masculí té el privilegi. El sistema patriarcal atorga una situació privilegiada a les persones socialitzades com a homes, que els situen en una posició de superioritat. Això no vol dir que tots els homes exerceixin el poder que els és atorgat però sí que es poden creure amb el dret a exercir-lo.
- Una agressió és un abús de poder: no és un malentès, ni un conflicte.
- Les persones agredides no són "víctimes passives". S'ha d'actuar sempre amb el consentiment de la persona agredida, respectar la seva decisió.

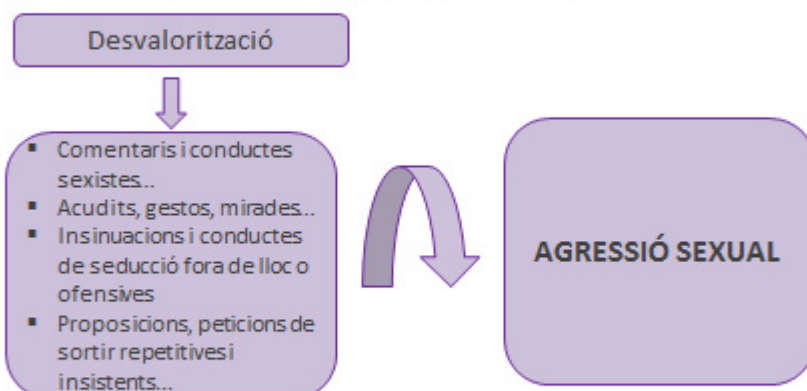
Violència sexual I

- Què s'entén per **violència sexual**?
 - ✓ Segons defineix l'OMS: "tot acte sexual, la temptativa de consumir un acte sexual, els comentaris o insinuacions sexuals **no desitjats**, o les accions per comercialitzar o utilitzar de qualsevol altra manera la sexualitat d'una persona mitjançant la **coacció** per part d'una altra persona, **independentment de la relació** d'aquesta amb la víctima, **en qualsevol àmbit**, inclosos la llar i el lloc de treball" (OMS, 2011).
 - ✓ La violència sexual inclou actes que van des de l'**assetjament verbal** a la **penetració forçada** i una varietat de **tipus de coacció**, des de la pressió social i la intimidació per la força física" (OMS, 2013).
 - ✓ El Comitè per a l'Eliminació de la Discriminació Contra la Dona (CEDAW) recull que la **violència sexual** suposa una **violació dels drets humans** a la llibertat, la integritat física i psíquica, el dret a no patir tracte cruel o degradant o el dret al més alt nivell de salut, entre altres.

Les violències masclistes en contextos festius

Violència sexual II

- **Contínuum de violència sexual?** (Boschy Ferrer, 2000:70)

- ✓ No són fets aïllats. La noció de contínuum ajuda a visibilitzar la **permanència** i la **sistematització** de la violència a la vida de les dones a nivell particular, però també com a col·lectiu i al llarg de la història.

Violència masclista

- La Llei Catalana defineix la violència masclista com:

“és la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de la desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones que es produeix per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloent les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tinguin com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic tant si es produeixen en l'àmbit públic com en el privat”.

Llei Catalana doncs, sí que reconeix el patriarcat como el sistema de domini/opressió en el que tenen lloc les violències masclistes i que va molt més enllà de l'àmbit de la parella.

Les violències masclistes en contextos festius

Violència masclista

- La Llei Catalana defineix la violència masclista com:

“és la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de la desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones que es produeix per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloent les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tinguin com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic tant si es produeixen en l'àmbit públic com en el privat”.

Llei Catalana doncs, sí que reconeix el patriarcat como el sistema de domini/opressió en el que tenen lloc les violències masclistes i que va molt més enllà de l'àmbit de la parella.

Les violències masclistes en contextos festius

Violència masclista

Els àmbits que contempla la Llei on es pot donar **violència masclista** són:

- Violència en el context de la parella
- Violència en l'àmbit familiar
- Violència en l'àmbit laboral
- Violència en l'àmbit comunitari. On trobem:
 - Agresions sexuals
 - Assetjament sexual
 - Mutilació genital femenina
 - Matrimonis forçats
 - Tràfic i explotació sexual de dones i nenes
 - Violència derivada dels conflictes armats
 - Violència contra els Drets Sexuals i Reproductius

Les violències masclistes en contextos festius

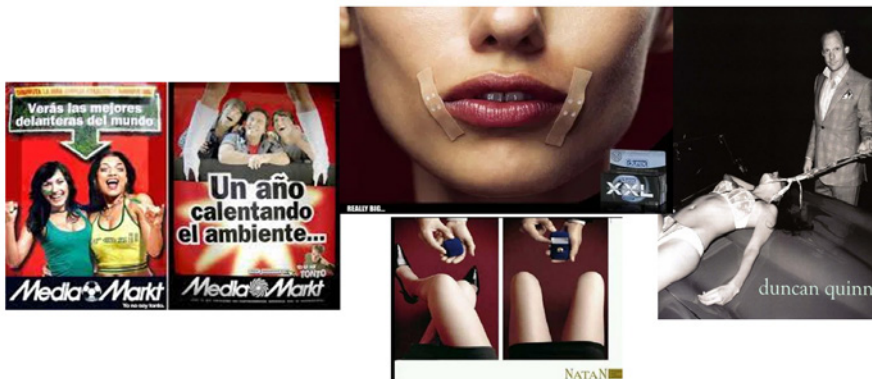
Violència masclista

- Violència en l'àmbit comunitari.
 - ✓ És l'àmbit que més es pot relacionar amb l'espai públic
 - ✓ On més tipologies de violències sexuals es poden experimentar
 - ✓ "Cultura de la violació":
 - ☞ el sistema patriarcal fa que a les nenes se les socialitzi en la por i la submissió
 - ☞ actua com a mecanisme de control
 - ☞ delimita les llibertat i autonomia de totes les dones
- Àmbit que no contempla la Llei i la violència simbòlica.
 - ✓ Formes de violència simbòlica relacionades amb violències sexuals (Pineda i Toledo, 2016):
 - ☞ Assetjament sexual
 - ☞ Sexualitzar per convertir a les dones en objectes (especialment visibles en els contextos d'oci nocturno)
 - ☞ Publicitat sexista

Les violències masclistes en contextos festius

L'imaginari social i violència sexual

VM espai d'oci nocturn

Mercantilització de la sexualització de les dones

Contexts d'oci nocturn perpetúen les violències.

Què són les agressions masclistes I

- Què s'entén per assetjament sexual i agressions sexuals?
 - ✓ L'assetjament sexual és qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.
 - ✓ Agressions sexuals: consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.

Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista (Llei 5/2008, de 24 d'abril).

Les violències masclistes en contextos festius

Què són les agressions masclistes II

- Coacció i consentiment.
 - ✓ La **Coacció** es refereix al fet d'obligar a una persona mitjançant la **violència** (física, psíquica o moral) a adoptar un determinat comportament **en contra de la seva voluntat**. És la violència o imposició de condicions per obligar a una persona a realitzar o ometre una determinada conducta. Suposa **un acte conscient**, però on la persona **no actua de manera lliure** perquè es troba amenaçada.
 - ✓ **Consentiment** significa **donar permís** perquè alguna cosa ocorri o estar d'acord a fer alguna cosa. Les relacions o actes sexuals són consentides quan cada persona involucrada **ha manifestat estar d'acord** amb el que està fent i ha donat el seu permís. Les relacions o actes sexuals **sense l'acord** o permís d'una persona, són **violència sexual**.
 - ✓ Parlarem de **consentiment afirmatiu**. El consentiment **no és l'absència d'un NO**, és l'existència d'una expressió clara i afirmativa d'interès i desitjos. Es basa en el principi que **només SÍ significa SÍ**. S'ha de donar d'una **forma activa i afirmativa**. És una presa respectuosa i mútua de decisions. El consentiment afirmatiu seria el que més garanteix els **drets de les dones** i promou el seu **empoderament**.

Les violències masclistes en contextos festius

Què són les agressions masclistes III

- Exemples de què NO és consentiment.
 - ✓ El silenci. *"Si no ha dit que no!" "Però si són coses maques"*
 - ✓ No resistir-se físicament. *"Ella s'ha deixat" "Podia haver parat si ho hagués volgut"*
 - ✓ La manera de vestir. *"Però si van ensenyant el cul, què volen!"*
 - ✓ Caminar, ballar o moure's d'una determinada manera. *"És ella que m'ha estat provocant tota la nit...m'ho estava demanant a crits"*
 - ✓ Quan la persona es troba intoxicada, borratxa – o inclús inconscient- sota els efectes d'una substància. *"No és per tant....no, l'he fet mal i no s'ha enterat de res"*
 - ✓ Haver tingut relacions sexuals en el passat. *"Ho hem fet altres vegades i sempre t'ha agradat"*
 - ✓ Si es canvia d'opinió. *"Abans m'has dit que sí volies, ara no em deixaràs a mitges"*

Les violències masclistes en contextos festius

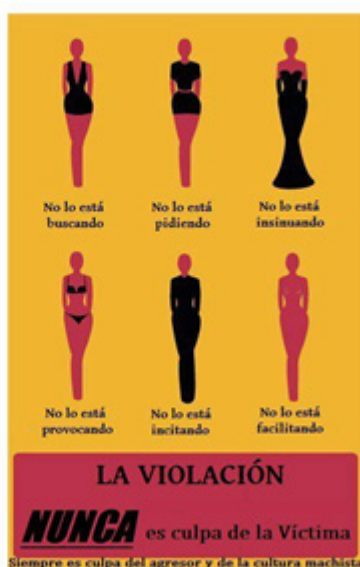
Formes de violència masclista

	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3
Violència Psicològica	Insultar, cridasses, bufets socials, jutjar la vida socio-afectiva, menysprear, ...	Amonegar, fer ventallós, comentaris sobre aparença, ...	Amonegar de mort, amonegar amb el suïcidí, ...
Violència Física	Enviar l'espai, intimidar, tocaments no sexuals no desitjats, donar empentes, ...	Immobilitzar, amonegar, escopir, estirar cabells perseguir, ...	Cops de puny/pou, retorir, agafar del coll, ...
Violència Sexual	"Bavonar", mirades o comentaris sexuals no desitjats, ...	Tocaments sexuals no desitjats, assedonament per opció sexual, imposar pràctiques sexuals no segures, ...	Bèrbiccionisme sexual, violació (no només penetració), ventallós i amonegar per pràctiques sexuals ...
Violència Ambiental	Colpejar objectes, cosificar, ús de llenguatge sexista, ...	Colpejar fort o llençar objectes, afillar, ...	Cromar objectes, fer mal a persones col·locades, fer mal a mascotes ...

Les violències masclistes en contextos festius

NO és NO!

Les violències masclistes en contextos festius

Què són les agressions masclistes IV

- La Llei per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia (11/2014) que garanteix el dret a la igualtat i a la no-discriminació per motius d'orientació sexual i identitat o expressió de gènere, recull específicament en relació als espais públics, organitzadors d'espectacles i activitats recreatives (Art.26, punt 3):
 - ✓ Els titulars dels establiments i espais oberts al públic i els organitzadors d'espectacles i activitats recreatives estan obligats a impedir-hi l'accés o a expulsar-ne les persones següents, amb l'auxili, si cal, de la força pública:
 - Les persones que violentin de paraula o de fet altres persones per raó d'orientació sexual, d'identitat de gènere o d'expressió de gènere.
 - Les persones que duguin i exhibeixin públicament símbols, indumentària o objectes que incitin a la violència, a la discriminació o a l'homofòbia, la bifòbia o la transfòbia

Les violències masclistes en contextos festius

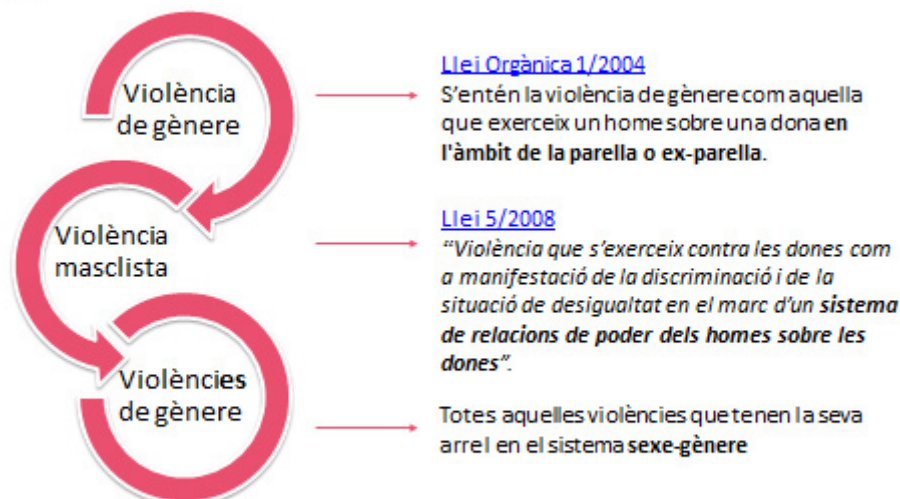
Importància de la sensibilització comunitària davant les violències masclistes en contextos festius

- Per aconseguir uns espais d'oci i festes lliures violències masclistes i no discriminatòries.
- Per aconseguir espais d'oci i unes festes igualitàries, contribuint en la creació d'espais on ens puguem relacionar de manera lliure i consentida.
- Perquè és important poder anar a les Festes sense por, on les persones es puguin sentir segures i amb confiança per donar una resposta davant les agressions masclistes.
- Perquè és responsabilitat de totes i tots.

Les violències masclistes en contextos festius

Aclarint termes

DINAMICA 1: "PEL FET DE SE DONA/HOME"

La construcció social del gènere

Dinàmica 2 :

Repensant l'espai públic

[Who are you.co.nz](http://Whoareyou.co.nz) (Cortometrage)

Moltes gràcies

Carrer la Granja, 19-21 • 08024 Barcelona • Telf. 93 415 10 00
cjas@centrejove.org • www.centrejove.org • facebook

**PROTOCOL
MUNICIPAL
SOBRE
VIOLENCIES
MASCLISTES
i LGTBIQ-
FOBIQUES**

**A L'ESPAI PÚBLIC I
CONTEXTOS D'OCI**